ผลของขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าต่อความสามารถการโฟมและสมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม

นายอัฑฒ์ธนุดล ประภาจรัสวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิศวกรรมโลหการ ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR) เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

EFFECT OF POWER PLANT ASHES ON FOAMABILITY AND MECHANICAL PROPERTIES

OF ALUMINIUM FOAMS

Mr. Attanadol Prapajaraswong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering Program in Metallurgical Engineering

Department of Metallurgical Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2012

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ผลของขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าต่อความสามารถการโฟม
	และสมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม
โดย	นายอัฑฒ์ธนคล ประภาจรัสวงศ์
สาขาวิชา	วิศวกรรมโลหการ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ คร.เสกศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ คร.บุญสม เลิศหิรัญวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

____ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. เอกสิทธิ์ นิสารัตนพร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ คร.เสกศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย)

กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ธาชาย เหลืองวรานันท์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(คร. เรื่องเคช ธงศรี)

อัพฒ์ธนคล ประภาจรัสวงศ์ : ผลของขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าต่อความสามารถการโฟมและ สมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม. (Effect of power plant ashes on foamability and mechanical properties of aluminium foams) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ. คร. เสก ศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย, 137 หน้า.

ปัญหาสำคัญของการผลิตโฟมอะลูมิเนียมโดยกรรมวิธีผงโลหะคือโฟมมีเสถียรภาพต่ำ ทำ ให้โฟมอะลูมิเนียมที่ได้มีการขยายตัวไม่มากเท่าที่กวรและมีโครงสร้างโพรงอากาศที่ไม่ดี งานวิจัยนี้ มีจุดประสงก์เพื่อศึกษาผลของขนาดและปริมาณของขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าต่อการขยายตัว โครง สร้างมหภาก โครงสร้างจุลภาก และสมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม โดยมีการแบ่งขี้เถ้าออกเป็น 4 ขนาด โดยใช้ตะแกรงร่อนกัดขนาดเบอร์ 60, 120 และ 400 ตามลำดับ ปริมาณขี้เถ้าแปรผันอยู่ ในช่วง 0-5 wt.% อุณหภูมิที่ใช้ผลิตโฟมคือ 800 °C ภายใต้บรรยากาศปกติ โดยใช้เวลาในการเผา 300, 315, 330, 345 และ 360 วินาที ตามลำดับ

จากผลการทดลองพบว่า การเติมขึ้เถ้าในปริมาณ 1-2 wt.% จะช่วยเพิ่มการขยายตัวและช่วย ให้โครงสร้างของโฟมมีความสม่ำเสมอดียิ่งขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ โฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าที่มีการขยายตัวสูงสุดคือ โฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 µm ในปริมาณ 1 wt.% เนื่องจากอนุภาคขึ้เถ้าจะเพิ่มความหนืดและขัดขวางการไหล ของน้ำโลหะอะลูมิเนียม อย่างไรก็ตามการเติมขึ้เถ้าในปริมาณมากเกินไปจะทำให้การขยายตัวลด ต่ำลงและโครงสร้างของโฟมมีความสม่ำเสมอน้อยลง โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าที่มีการขยายตัวลด ต่ำลงและโครงสร้างของโฟมมีความสม่ำเสมอน้อยลง โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าที่มีการขยายตัว ด่าสุดคือ โฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 µm เนื่องจากความหนืด ของน้ำโลหะอะลูมิเนียมที่มากเกินไป อนุภาคขึ้เถ้ายังช่วยปรับปรุงสมบัติทางกลของโฟมด้วย เช่นกัน อนุภาคขึ้เถ้าซึ่งผึงตัวอยู่ในผนังโพรงอากาศและบริเวณ Plateau borders จะช่วยให้โฟมมี โครงสร้างสม่ำเสมอและทำให้โฟมมีสมบัติทางกลดีขึ้น

ภาควิชา<u>วิศวกรรมโลหการ</u>ลายมือชื่อนิสิต สาขาวิชา<u>วิศวกรรมโลหการ</u>ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา<u>2555</u>

5370237621 : MAJOR METALLUGICAL ENGINEERING

KEYWORDS : ALUMINIUM FOAM / COMPOSITES FOAM / FLY ASH PRECIPITATOR / FLY ASH CENOSPHERE / BOTTOM ASH / POWDER METALLURGY

ATTANADOL PRAPAJARASWONG : EFFECT OF POWER PLANT ASHES ON FOAMABILITY AND MECHANICAL PROPERTIES OF ALUMINIUM FOAMS. ADVISOR : ASSOC. PROF. SEKSAK ASAVAVISITHCHAI, Ph.D., 137 pp.

A major problem in fabrication of Al foams via powder metallurgy route is that the stability of the foams is low, resulting in poor foam expansion and non-uniform pore structure. The objective of the present research project is to study the effect of power plant ash addition on the expansion, structure and mechanical properties of Al foams. The power plant ashes are classified as cenosphere and precipitator fly ashes, and bottom ash. The ashes were separated into 4 different size ranges, using sieve no. 60, 120 and 400, respectively. The content of the ashes added into Al foams were varied from 0 to 5 wt.%. Foaming process was performed by inserting a precursor into a preheated furnace at 800°C. The foaming times were varied between 300 and 360 s, with an interval of 15 s.

It was found that the addition of ashes, in all cases, in the range of 1-2 wt.% can significantly improve foam expansion and pore structure, compared with the pure Al foam. The most optimum foam expansion and stability was obtained from the addition of 1 wt.% precipitator fly ash, with the average diameter of 51 µm, due to increasing viscosity of Al melt by the ash. Adding further amount of ashes, however, leads to a decrease in foam expansion and deterioration of pore structure. The worst foam expansion was obtained from the addition of 14 µm mean diameter cenosphere fly ash, as a result of too high viscosity of molten Al. The mechanical properties of foams were also improved by power plant ash addition. The ash particles, embedded in cell walls and Plateau borders, strengthen pore structure, resulting in more uniform foam structure and better mechanical properties.

Department : Metallurgical Engineering	Student's Signature
	-
Field of Study : Metallurgical Engineering	Advisor's Signature
·	
Academic Year : 2012	Co-advisor's Signature
	6

กิตติกรรมประกาศ

ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รอง ศาสตราจารย์ คร. เสกศักดิ์ อัสวะวิสิทธิ์ชัย สำหรับการดูแลเอาใจใส่ ให้การสนับสนุน และคอยให้ คำปรึกษาแนะนำตลอดระยะเวลาการทำงานวิจัยนี้ ขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. เอกสิทธิ์ นิสารัตรพร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. ธาชาย เหลืองวรานันท์, คร. เรืองเดช ธงศรี ที่ให้ความรู้และคำแนะนำที่มีประโยชน์ในการทำงานวิจัย ขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาวิศวกรรม โลหการทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนตลอด ระยะเวลาที่ผู้จัดทำได้ศึกษาอยู่ที่ภาควิชาแห่งนี้ ขอบพระคุณบุคลากรเจ้าหน้าที่ประจำภาควิชา วิศวกรรมโลหการทุกท่าน โดยเฉพาะคุณซองทอง จรัสสิงห์ ที่คอยช่วยเหลือให้การดำเนินงานวิจัย เป็นไปอย่างราบรื่น และขอบคุณเพื่อนๆในภาควิชาวิศวกรรมโลหการสำหรับมิตรภาพที่แน่นแฟ้น ตลอดระยะเวลาการศึกษา

งองอบพระคุณสถาบันวิจัยโลหะและวัสดุ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์วิจัยเครื่องมือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้เครื่องมือในการทดสอบชิ้นงานต่างๆ งอบพระคุณกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย "ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย" สำหรับทุนสนับสนุนงานวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้จัดทำขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัวประภาจรัสวงศ์, ครอบครัวนามนันท สิทธิ์และครอบครัวศิริมหาโชคสกุล โดยเฉพาะมารดา นางสาวอวัชภัสสร ประภาจรัสวงศ์ และบิดา นายประภาส ประภาจรัสวงศ์ ที่คอยยืนเคียงข้างและให้กำลังใจบุตรชายตลอดมา นอกจากนี้ผู้จัดทำ ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมถึงมิตรสหายทุก ท่านที่เป็นกำลังใจให้ตลอดมาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	R
สารบัญตาราง	IJ
สารบัญรูป	ป

บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของงานวิจัย	2
1.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่คาคว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 โฟมโลหะ	4
2.1.1 ประเภทของโฟมโลหะ	4
2.1.2 ความหนาแน่นของโฟมโลหะ	5
2.1.3 ปริมาณของโพรงอากาศในโฟมโลหะ	6
2.1.4 ขนาดและรูปร่างของโพรงอากาศ	6
2.1.5 การใช้งานของโฟมโลหะ	6
2.2 โฟมอะลูมิเนียม	7
2.3 กรรมวิธีการผลิต	8
2.4 กรรมวิธีการผลิต โฟมอะลูมิเนียม โคยใช้กรรมวิธี โลหะผง	10
2.5 กลไกที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิตโฟมอะลูมิเนียมโดยใช้กรรมวิธีโลหะผง	11
2.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตโฟมโลหะโดยกรรมวิธีโลหะผง	12

หน้า

2.6.1 โลหะหลัก	12
2.6.2 ความหนาแน่นของ Precursor	13
2.6.3 สารปล่อยแก๊ส	14
2.6.4 อุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตโฟม	15
2.6.5 อัตราการให้ความร้อน	18
2.6.6 บรรยากาศและความคันที่ใช้ในการผลิต โฟมอะลูมิเนียม	19
2.6.7 ธาตุผสม	21
2.7 การเพิ่มเสถียรภาพของโฟมอะลูมิเนียม	22
2.8 สมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม	26
2.8.1 พฤติกรรมการรับแรงอัดของโฟมอะลูมิเนียม	26
2.8.2 ความสามารถในการดูคซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียม	28
2.8.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความแข็งแรงของโฟมโลหะ	29
2.9 วัสคุผสมเนื้อพื้น โลหะ	31
2.9.1 รอยต่อระหว่างเนื้อพื้นและตัวเสริมแรง	33
2.9.2 กฎแห่งการผสม	34
2.10 ขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้า	35
2.10.1 ขึ้เถ้าเปียก	35
2.10.2 ขี้เถ้าลอย	35
2.11 คุณลักษณะและการนำไปใช้งานของขี้เถ้า	35
2.11.1 ขึ้เถ้าเปียก	35
2.11.2 ขี้เถ้าลอย	37
2.12 วัสคุผสมเนื้อพื้นอะลูมิเนียมเสริมแรงด้วยขึ้เถ้าลอย	39
2.13 การใช้อนุภาคขี้เถ้าลอยในโฟมอะลูมิเนียม	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 วัสคุที่ใช้ในการวิจัย	45
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
3.3 วิธีดำเนินการวิจัย	46

ป

หน้า

3.3.1 การเตรียมและการตรวจสอบคุณลักษณะของขึ้เถ้าจากโรงไฟฟ้า	. 46
3.3.1.1 การถ้างสิ่งสกปรก	. 46
3.3.1.2 การกำจัดสารมลทิน	. 46
3.3.1.3 การกัดขนาดอนุภาก	. 46
3.3.2 การผลิต Precursor และ โฟมอะลูมิเนียม	47
3.3.2.1 การผลิต Precursor	. 47
3.3.2.2 การผลิตโฟมอะลูมิเนียม	. 47
3.3.3 การวัคความหนาแน่นของ Precursor และ โฟมอะลูมิเนียม	47
3.3.4 การทคสอบการรับแรงอัคของโฟมอะลูมิเนียม	. 49
3.3.5 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของ Precursor	. 50
3.3.6 การตรวจสอบโครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียม	. 50
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	. 51

บทที่ 4 ผลการทดลอง	
4.1 การตรวจสอบคุณลักษณะของอนุภาค	52
4.2 การคัดขนาดอนุภาค	53
4.3 การกระจายตัวของอนุภาคขี้เถ้า	54
4.4 ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้า	55
4.5 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของ Precursor หลังการอัดขึ้นรูป	58
4.6 ผลการวิเคราะห์ทางความร้อน	62
4.7 การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม	65
4.8 การวิเคราะห์โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียม	73
4.8.1 โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์	73
4.8.2 โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก	73
4.8.3 โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย Precipitator	77
4.8.4 โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere	81
4.9 การวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคของโฟมอะลูมิเนียม	84
4.10 สมบัติทางกล	89

4.10.1 สมบัติการรับแรงอัค	89
4.10.2 การทดสอบความแข็ง	95

บทที่ 5 วิเคราะห์ผลการทคลอง	
5.1 เสถียรภาพทางความร้อนของผงอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้า	98
5.2 ผลของชนิดขี้เถ้ำต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม	99
5.3 ผลของขนาคและปริมาณของอนุภาคต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม	101
5.4 ผลของขี้เถ้าที่มีต่อโครงสร้างของโฟม	102
5.5 ผลของขี้เถ้ำต่อสมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม	105
5.5.1 ความแข็งแรงความสามารถในการดูคซับพลังงานการอัคของโฟม	
อะลูมิเนียม	105
5.5.2 ความแข็งระดับจุลภาค	108
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการวิจัย	110
6.2 ข้อเสนอแนะ	113
รายการอ้างอิง	114

ประวัติผู้เขียน	วิทยานิพนธ์	137

หน้า

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้าเปียกที่ได้จากโรงไฟฟ้า Tunçbilck ประเทศตุรกี	36
2.2	ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้าลอยที่ได้จากโรงไฟฟ้า Raichur ประเทศอินเดีย	38
2.3	สัคส่วนโคยปริมาตรของโครงสร้างผลึก Quartz และ Mullite ในขึ้เถ้าลอยชนิด	
	Precipitator	38
2.4	สัคส่วนโดยปริมาตรของโครงสร้างผลึก Quartz และ Mullite ในขี้เถ้าลอยชนิด	
	Cenosphere	39
2.5	สมบัติทางกลของอะลูมิเนียม A356 เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอยที่ปริมาณต่างๆ	40
2.6	ความสามารถในการดูคซับพลังงานของโฟม 4032 และ โฟม 4032 เสริมแรง	
	ด้วยขึ้เถ้าลอย	43
4.1	แสดงปริมาณขึ้เถ้าในช่วงขนาดต่างๆ	53
4.2	การกระจายตัวและขนาดเฉลี่ยของอนุภาคขี้เถ้าเปียก	54
4.3	การกระจายตัวและขนาดเฉลี่ยของอนุภากขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator	54
4.4	การกระจายตัวและขนาดเฉลี่ยของอนุภากขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere	55
4.5	ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้า	55

สารบัญรูป

,		
รูปที		หน้า
2.1	(ก) โครงสร้างโพรงอากาศแบบปิคและ (ข) โครงสร้างโพรงอากาศแบบเปิด	5
2.2	แผนภาพการใช้โฟมโลหะในงานประเภทต่างๆ	7
2.3	โฟมอะลูมิเนียมรูปทรงต่างๆ สำหรับการใช้งานที่แตกต่างกัน	8
2.4	ขนาดของโพรงอากาศและความหนาแน่นสัมพัทธ์ของโฟมโลหะที่ได้จาก	
	กรรมวิธีการผลิตแบบต่างๆ	9
2.5	กรรมวิธีการผลิต โฟม โลหะ 4 กลุ่มหลัก	9
2.6	ขั้นตอนการผลิต โฟมอะลูมิเนียมด้วยกรรมวิธี โลหะผง	11
2.7	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ความหนาแน่นของ Precursor ต่างๆ	13
2.8	กราฟการขยายตัวและลักษณะ โครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 6061 ที่	
	อุณหภูมิ 800 °C ณ เวลาต่างๆ	16
2.9	กราฟการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 6061 และ AlSi7 ที่อุณหภูมิและเวลา	
	ต่างๆ	17
2.10	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม 6061 ที่อัตราการให้ความร้อนต่างๆ	19
2.11	ผลของบรรยากาศที่ใช้ในการผลิต โฟมอะลูมิเนียมที่มีต่อการขยายตัวของโฟม	
	อะลูมิเนียมภายใต้สภาวะการให้ความร้อนเดียวกัน	20
2.12	ผลของแรงคันภายนอกที่มีต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม	21
2.13	ผลของธาตุผสมที่มีต่อแรงตึงผิว	21
2.14	ผลของการเติมธาตุผสมที่มีต่อความหนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียม	22
2.15	บริเวณ Plateau border	23
2.16	แสคงผลของอนุภาคของแข็งต่อการลคลงของ Capillary pressure	24
2.17	(ก) อนุภาคที่มีสมบัติเปียกที่ดีและ (ข) อนุภาคที่มีสมบัติเปียกไม่ดี	24
2.18	กราฟแสคงผลของขนาคและปริมาณอนุภาคที่มีต่อเสถียรภาพของฟองแก๊สใน	
	น้ำ	25
2.19	กราฟความเก้นความเกรียดแสดงช่วงการผิดรูป 3 แบบ (ก) โฟมในอุดมคติ (ข)	
	์ โฟมโลหะที่ความหนาแน่นสัมพัทธ์ต่างๆ	27
2.20	(ก) ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการดูคซับพลังงานกับความพรุนของ	
รูปที่		หน้า

	โฟมอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg0.45 (ข) ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพ	
	ในการดูดซับพลังงานกับความเครียดของโฟมอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg0.45	29
2.21	แสดงกราฟความแข็งแบบ Brinell ของอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg2 เสริมแรง	
	ด้วย SiC-p ที่ปริมาณต่างๆ	32
2.22	แสดงกราฟค่าความแกร่งของอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg2 เสริมแรงด้วย	
	SiC-p ที่ปริมาณต่างๆ	32
2.23	แสดงกราฟความแข็งแรงของอะลูมิเนียมอัลลอย A1Si7Mg2 เสริมแรงด้วย SiC-p	
	ที่ปริมาณต่างๆ	33
2.24	SEM ขี้เถ้าเปียกภายในคอนกรีต	36
2.25	(ก) SEM ขี้เถ้าลอยแบบ Precipitator ขนาด 75-106 µm (ข) SEM ขี้เถ้าลอยแบบ	
	Cenosphere ขนาด 106-150 µm	37
2.26	การแตกของอนุภาคขี้เถ้าลอยภายในชิ้นงานอะลูมิเนียม	41
2.27	กราฟแสดง Plateau stress, Yieild stress และ Plastic stress ของโฟมอะลูมิเนียม	
	เกรด 4032 และ โฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 เสริมแรงด้วยขึ้เถ้าลอย	42
2.28	กราฟความเก้น-ความเครียดของโฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 และ โฟม	
	อะลูมิเนียมเกรค 4032 เสริมแรงด้วยขึ้เถ้าถอย	42
2.29	โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 4032 และ 4032 เสริมแรงค้วยขึ้เถ้า	
	ດອຍ	43
2.30	โครงสร้างจุลภาคของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 4032 และ 4032 เสริมแรงค้วยขี้เถ้า	
	ดอย	44
3.1	ทิศทางการตัดโฟมอะลูมิเนียมสำหรับทคสอบการรับแรงอัค	49
3.2	ทิศทางการตัด Precursor	50
3.3	ทิศทางการตัดโฟมอะลูมิเนียมสำหรับการตรวจสอบโครงสร้างมหภาค	51
4.1	ภาพ SEM ผงอนุภาค	53
4.2	ผลการวิเคราะห์ XRD ของขี้เถ้าเปียก	57
4.3	ผลการวิเคราะห์ XRD ของขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator	57
4.4	ผลการวิเคราะห์ XRD ของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere	58
4.5	ภาพ SEM ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก	59
รูปที่		หน้า
4.6	ภาพ SEM ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator	61

4.7	ภาพ SEM ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere	62
4.8	การวิเคราะห์ทางความร้อน (DSC) ที่อัตราการให้ความร้อน 10 ° C/นาที	63
4.9	การวิเคราะห์ทางความร้อน (DSC) ที่อัตราการเย็นตัว 20 ° C/นาที	64
4.10	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย	
	457 μm	65
4.11	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย	
	186 μm	66
4.12	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย	
	78 μm	67
4.13	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด	
	Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 µm	68
4.14	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด	
	Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 µm	69
4.15	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด	
	Precipitator ขนาดเฉลี่ย 12 µm	70
4.16	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด	
	Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 µm	71
4.17	การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด	
	Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 µm	72
4.18	โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก	75
4.19	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 µm	76
4.20	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 186 µm	76
4.21	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 78 µm	77
4.22	โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย	
รูปที่		หน้า
	Precipitator	79
4.23	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	

	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 µm	80
4.24	้ ้ กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย precipitator ขนาคเฉลี่ย 51 µm	80
4.25	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย precipitator ขนาคเฉลี่ย 12 µm	81
4.26	โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย	
	Cenosphere	82
4.27	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 µm	83
4.28	กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 µm	83
4.29	ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์	84
4.30	ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก	85
4.31	ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิค Precipitator	87
4.32	ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิค Cenosphere	88
4.33	กราฟแสดงค่าความเค้นจุดครากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม	
	อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก	90
4.34	กราฟแสดงค่าความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก	91
4.35	กราฟแสดงก่าการดูคซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสม	
	ขี้เถ้าเปียก	92
4.36	กราฟแสดงค่าความเค้นจุดครากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม	
	อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator	93
4.37	กราฟแสดงค่าความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์	
	และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator	94
4.38	กราฟแสดงค่าการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสม	
รูปที่		หน้า
	ขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator	95
4.39	ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก	96
4.40	ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator	96

4.41	ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere	97
5.1	แบบจำลองการเปียกของของเหลวบนของแข็ง	103
5.2	การกระจายตัวของอนุภาคภายในเนื้อพื้น	108

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโฟมอะลูมิเนียมเป็นวัสคุทางวิศวกรรมที่น่าสนใจและมีการใช้งานกันแพร่หลาย กันมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสากรรมยานยนต์และอากาศยานเนื่องจากโฟมอะลูมิเนียมมี กุณสมบัติเฉพาะตัวที่โดดเด่น เช่น มีความแข็งแรงต่อน้ำหนักสูง มีความสามารถในการดูดซับ พลังงานจากแรงอัดที่ดี โฟมอะลูมิเนียมจึงเหมาะสำหรับใช้เป็นวัสดุกันกระแทกได้เป็นอย่างคื

กรรมวิธีการผลิต โฟมอะลูมิเนียมมีหลายวิธี หนึ่งในกรรมวิธีการผลิตที่ได้รับความนิยมมาก กี่คือกรรมวิธีผงโลหะ วิธีนี้มีหลักการผลิตที่สำคัญคือการใช้ผงอะลูมิเนียมผสมกับสารสร้างแก๊ส และอัดด้วยความดันสูงให้เป็นชิ้นงานที่เรียกว่า Precursor จากนั้นให้ความร้อนที่อุณหภูมิสูงกว่า อุณหภูมิสลายตัวของสารสร้างแก๊ส ทำให้เกิดแก๊สขึ้นใน Precursor ที่กำลังอยู่ในสภาพกึ่งของแข็ง ของเหลว การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมจะใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีและได้รูปร่างสุดท้ายใกล้เคียง กับแบบของแม่พิมพ์ที่ใช้ผลิต อย่างไรก็ตามในขณะที่โฟมเกิดการขยายตัว น้ำโลหะอะลูมิเนียมจะ ใหลไปยังฐานของโฟมตามแรงดึงดูดของโลกทำให้เกิดการพังตัวของโพรงอากาศ ปรากฏการณ์ที่ เกิดขึ้นนี้ ทำให้โฟมอะลูมิเนียมที่ได้มีโครงสร้างหยาบและมีขนาดและการกระจายตัวของโพรง อากาศไม่สม่ำเสมอ อีกทั้งยังทำให้โฟมมีสมบัติทางกลด้อยลง

การเพิ่มเสถียรภาพของโฟมอะลูมิเนียมที่ผลิตด้วยกรรมวิธีโลหะผงสามารถทำได้ด้วยการ เติมอนุภาคเซรามิกลงไปใน Precursor เนื่องจากผงอนุภาคเซรามิกจะช่วยเพิ่มความหนืดให้กับน้ำ โลหะอะลูมิเนียมขณะกำลังหลอมเหลว ทำให้น้ำโลหะอะลูมิเนียมมีความหนืดเพิ่มขึ้นและทำให้น้ำ โลหะอะลูมิเนียมไหลไปยังฐานของโฟมได้ยากขึ้น นอกจากนี้อนุภาคเซรามิกยังเป็นตัวช่วยเสริม ความแข็งแรงให้กับโฟมอะลูมิเนียมอีกด้วย

อนุภาคเซรามิกที่นำมาใช้เพิ่มเสถียรภาพของโฟมอะลูมิเนียมนั้นส่วนใหญ่มีราคาแพง ดังนั้นในการทำวิจัยนี้จึงได้ทดลองนำขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าซึ่งเป็นขี้เถ้าที่ประกอบด้วยขี้เถ้าลอยและ ขี้เถ้าเปียก มาใช้แทนอนุภาคเซรามิก เนื่องจากขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าเป็นวัตถุดิบที่หาง่าย ราคาถูก เพราะเป็นของเสียที่ได้จากการเผาถ่านหินเพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้า โดยการทำวิจัยนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาผลของขี้เถ้าลอยและขี้เถ้าเปียกที่มีต่อการขยายตัว ลักษณะ โพรงอากาศและสมบัติทางกล ของโฟมอะลูมิเนียม

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

 1.2.1 เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำขี้เถ้าลอยและขี้เถ้าเปียกมาใช้เป็นวัสดุเสริมแรง ในโฟมอะลูมิเนียม

 1.2.2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของปริมาณ ขนาด และประเภทของอนุภาคขี้เถ้าต่อ พฤติกรรมการขยายตัว โครงสร้างมหภาค โครงสร้างจุลภาค และพฤติกรรมการรับแรงอัดของโฟม อะลูมิเนียม

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

1.3.1 ตรวจสอบพฤติกรรมการขยายตัวและพฤติกรรมทางกลของโฟมอะลูมิเนียม ที่
 อัตราส่วนขึ้เถ้า 0, 1, 2, 3, 4 และ 5 wt. %

 1.3.2 ใช้ขี้เถ้าที่ได้จากโรงไฟฟ้าถ่านหินแม่เมาะ จังหวัดถำปาง คือขี้เถ้าถอยและขี้เถ้า เปียก

1.3.3 อุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตโฟมอะลูมิเนียม คือ 800°C ภายใต้บรรยากาศปกติ

1.3.4 ช่วงเวลาที่ใช้ในการผลิตโฟมอะลูมิเนียมคือ 300, 315, 330, 345 และ 360 วินาที

1.4 ข้อจำกัดของงานวิจัย

้ ขี้เถ้าที่ได้จากโรงไฟฟ้าแต่ละชุด จะมีส่วนประกอบทางเคมีแตกต่างกันเล็กน้อย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตโฟมอะลูมิเนียมด้วยกรรมวิธีโลหะผง

 1.5.2 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลของปริมาณ ขนาดของขี้เถ้าและเวลาที่ใช้ในการเผา ที่มีผลต่อการขยายตัว ลักษณะ โพรงอากาศและสมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม

1.5.3 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการของเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลต่างๆ

 1.5.4 มีความรู้ความเข้าเกี่ยวกับพฤติกรรมการขยายตัว โพรงอากาศและสมบัติทางกล ของโฟมอะลูมิเนียม เมื่อเพิ่มเสถียรภาพด้วยขี้เถ้าลอยและขี้เถ้าเปียก

 1.5.5 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกการเสริมแรงและการสร้างเสถียรภาพของโฟม อะลูมิเนียมโดยการใช้อนุภาคขี้เถ้าลอยและขี้เถ้าเปียก

 1.5.6 สามารถประยุกต์การใช้วัสดุเสริมแรงที่หาง่ายและราคาถูก ไปใช้กับวัสดุทาง วิศวกรรมอื่นๆได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

2.1 โฟมโลหะ

โฟมโลหะเป็นวัสดุโลหะวิศวกรรมที่มีรูพรุนอยู่ภายในเป็นจำนวนมาก โดยมีปริมาณรูพรุน (Porosity) หรือจำนวนโพรงอากาศ (Pore) สูง ประกอบด้วยอากาศร้อยละ 60 โดยปริมาตรขึ้นไป ส่วนที่เหลือเป็นเนื้อโลหะ จึงทำให้มีความหนาแน่นต่ำและมีน้ำหนักเบามากเมื่อเทียบกับโลหะชนิด เดียวกันที่มีปริมาตรเท่ากัน นอกจากนี้โฟมโลหะยังมีสมบัติโดดเด่นอีกหลายอย่างเช่น มีความแข็ง ตึงสูงเมื่อเทียบกับน้ำหนัก ความสามารถในการดูดซับพลังงานที่ดี ทนต่ออุณหภูมิใช้งานสูงได้ดีเมื่อ เปรียบเทียบกับ โฟมพอลิเมอร์และไม่เปราะแตกง่ายเหมือนโฟมเซรามิก

2.1.1 ประเภทของโฟมโลหะ

ในการพิจารณาแยกประเภทของโฟมโลหะ สามารถทำให้โดยพิจารณาจากลักษณะ โครงสร้างโพรงอากาศภายในโฟม ดังนั้นจึงสามารถแบ่งโฟมโลหะได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ โฟมที่ มีโครงสร้างโพรงอากาศแบบปิด (Close-cell foams) ดังรูป 2.1(ก) และโฟมที่มีโครงสร้างโพรง อากาศแบบเปิด (Open-cell foams) ดังแสดงรูป 2.1(ข) โดยโฟมที่มีโครงสร้างโพรงอากาศแบบปิด จะมีลักษณะคล้ายกับชั้นเยื่อบุห่อหุ้มโพรงอากาศทั้งหมดทำให้ของไหลไม่สามารถไหลผ่านได้ โฟมที่มีโครงสร้างโพรงอากาศแบบเปิด โพรงอากาศจะเชื่อมต่อกันเป็นร่างแหโดยไม่มีผนังโพรง อากาศ ทำให้ของไหลสามารถไหลผ่านโครงสร้างของโฟมได้ [1]

ร**ูปที่ 2.1** (ก) โครงสร้างโพรงอากาศแบบปิด [2] (ข) โครงสร้างโพรงอากาศแบบเปิด [3]

2.1.2 ความหนาแน่นของโฟมโลหะ

ความหนาแน่นสัมพัทธ์ (Relative density) ของโฟมโลหะ (ρ^{*}) ซึ่งมีหน่วยเป็น % สามารถ แสดงได้ในรูปของสัดส่วนโดยปริมาตร (Volume fraction) ของโลหะชนิดนั้นๆ ค่าความหนาแน่น สัมพัทธ์มีผลต่อสมบัติทางกลของโฟมโลหะ โดยความหนาแน่นสัมพัทธ์สามารถแสดงได้ใน สมการ (2.1)

$$\% \rho^* = \frac{\rho_f}{\rho_s} \times 100\%$$
 (2.1)

โดยที่ ho_r คือ ค่าความหนาแน่นของโฟมโลหะ

 $ho_{
m s}$ คือ ก่ากวามหนาแน่นของโลหะชนิดนั้นๆ

ความหนาแน่นของโฟมโลหะจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับกรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะ ค่าความ หนาแน่นของโฟมโลหะที่แตกต่างกันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้งานที่ต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจาก สมบัติทางกลที่แตกต่างกัน [1]

2.1.3 ปริมาณของโพรงอากาศในโฟมโลหะ

ปริมาณของโพรงอากาศในโฟมโลหะ (P) ซึ่งมีหน่วยเป็น % สามารถแสดงได้ในรูปของ สัดส่วนโดยปริมาตรของโลหะชนิดนั้นๆ โดยปริมาณของโพรงอากาศแสดงได้ดังสมการ (2.2)

$$\% P = 100\% - \% \rho^* \tag{2.2}$$

โดยทั่วไปอาจเรียกปริมาณของโพรงอากาศได้ว่าความพรุน

2.1.4 ขนาดและรูปร่างของโพรงอากาศ

สมบัติทางกลของโฟมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับขนาดและรูปร่างของโพรงอากาศทั้งค่า มอดุลัสของยัง (Young's modulas) และค่าความแข็งแรง (Strength) นอกจากนี้ยังพบว่าถ้าความ หนาแน่นเป็นไปตามที่กำหนดไว้ รูปร่างโพรงอากาศจะส่งผลต่อความแข็งแรงของโฟมมากกว่า ขนาดของโพรงอากาศ อย่างไรก็ตามขนาดของโพรงอากาศยังคงเป็นปัจจัยสำคัญและมีอิทธิพลต่อ ความแข็งแรงของโฟม [1]

2.1.5 การใช้งานของโฟมโลหะ

ในปัจจุบันโฟมโลหะเริ่มเป็นที่แพร่หลายมากขึ้นในอุตสาหกรรมยานยนต์และอากาศยาน เนื่องจากโฟมโลหะเป็นวัสดุที่มีน้ำหนักเบาช่วยประหยัดพลังงานและยังประหยัดเนื้อวัสดุที่ใช้ใน การผลิตอีกด้วย โฟมโลหะที่มีโครงสร้างโพรงอากาศแบบปิดมีสมบัติด้านการดูดซับพลังงานที่ดีจึง เหมาะสำหรับการผลิตเป็นชิ้นส่วนกันชนของรถยนต์ สำหรับโฟมโลหะที่มีโครงสร้างแบบเปิดจะมี สมบัติทางกลด้อยกว่าโครงสร้างแบบปิด แต่จุดเด่นของโครงสร้างโพรงอากาศแบบเปิดคือของไหล สามารถไหลผ่านได้ รวมถึงมีพื้นที่ผิวมาก สามารถถ่ายเทความร้อนได้ดี ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะ นำไปใช้เป็น ตัวคัดกรองอนุภาค หรือ อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ดังนั้นการใช้งานของโฟม โลหะจึงขึ้นกับลักษณะโครงสร้างโพรงอากาศของโฟม [1] ดังแสดงในรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 แผนภาพการใช้โฟมโลหะในงานประเภทต่างๆ [2]

2.2 โฟมอะลูมิเนียม

โฟมอะลูมิเนียมคือโฟมที่ได้จากการใช้อะลูมิเนียมเป็นวัสดุตั้งต้นในการผลิต โดยโฟม อะลูมิเนียมเป็นโลหะที่มีความพรุนสูง ประกอบไปด้วยโพรงอากาศกระจายตัวอยู่ในเนื้อพื้น อะลูมิเนียม สมบัติเด่นของโฟมอะลูมิเนียมคือ มีน้ำหนักเบา มีความแข็งแรงต่อน้ำหนักสูง มี ความสามารถในการดูดซับพลังงานการอัคที่ดี ทนต่ออุณหภูมิสูงได้ดีกว่าโฟมพอลิเมอร์ สามารถ ผลิตให้มีความถ่วงจำเพาะน้อยกว่าน้ำ ทำให้สามารถลอยน้ำได้ สามารถนำมาใช้เป็นวัสดุตกแต่ง ภายในและภายนอกได้ สามารถนำมารีไซเคิลได้และไม่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม การใช้งานหลักๆ ของโฟมอะลูมิเนียมคือ ใช้ทำโครงสร้างแซนวิช ใช้เป็นอุปกรณ์ดูดซับแรงกระแทกในรถยนต์ ใช้ เป็นอิเล็กโทรดในแบตเตอรี่และใช้เป็นวัสดุดูดซับเสียงบนถนน ในปัจจุบันโฟมโลหะที่ผลิตขึ้น ส่วนใหญ่เป็นโฟมอะลูมิเนียม เนื่องโฟมอะลูมิเนียมสามารถผลิตได้ง่ายกว่าโฟมโลหะชนิดอื่น

รูปที่ 2.3 โฟมอะลูมิเนียมรูปทรงต่างๆ สำหรับการใช้งานที่แตกต่างกัน [2]

2.3 กรรมวิธีการผลิต

กรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะสามารถทำได้หลายวิธี การใช้กรรมวิธีการผลิตที่แตกต่างกันจะ ทำให้เกิดโฟมโลหะที่มีลักษณะต่างกัน ทั้งทางด้านรูปร่าง ลักษณะของโพรงอากาศ สมบัติทาง กายภาพและสมบัติทางกล ดังรูปที่ 2.4 ลักษณะที่แตกต่างกันนี้ทำให้โฟมโลหะสามารถถูกนำไปใช้ งานได้หลากหลายแล้วแต่ความเหมาะสม กรรมวิธีการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ กรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะโดยใช้น้ำโลหะ กรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะโดยใช้ผงโลหะ กรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะโดยใช้น้ำโลหะ กรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะโดยใช้ผงโลหะ กรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะโดยใช้ไอโลหะและกรรมวิธีการผลิตโฟมโลหะโดยใช้ไอออนของ โลหะ ดังแสดงในรูปที่ 2.5 อย่างไรก็ตามโฟมโลหะจะถูกผลิตขึ้นโดยวิธีใช้น้ำโลหะหรือใช้ผง โลหะเป็นส่วนใหญ่ [1]

ร**ูปที่ 2.4** ขนาดของโพรงอากาศและความหนาแน่นสัมพัทธ์ของโฟมโลหะที่ได้จากกรรมวิธีการ ผลิตแบบต่างๆ [3]

รูปที่ 2.5 กรรมวิชีการผลิตโฟมโลหะ 4 กลุ่มหลัก

2.4 กรรมวิธีการผลิตโฟมอะลูมิเนียมโดยใช้กรรมวิธีโลหะผง

กระบวนการผลิตโฟมอะลมิเนียมวิธีนี้เริ่มจากการผสมผงอะลมิเนียมบริสทธิ์หรือผง ้อะลูมิเนียมอัลลอยเข้ากับสารสร้างแก๊ส (Foaming agent) ให้เป็นเนื้อเดียวกัน โดยทั่วไปสารสร้าง แก๊สมีหลายชนิด เช่น ไทเทเนียมไฮไดรค์ (TiH,) เซอร์โคเนียมไฮไดรค์ (ZrH,) แคลเซียม ้ การ์บอเนต (CaCO,) เป็นต้น แต่สำหรับการผลิตโฟมอะลูมิเนียมจะนิยมใช้สารสร้างแก็สเป็น ใทเทเนียมไฮไครค์ (TiH,) เนื่องจากอุณหภูมิการสถายตัวให้แก๊สของ TiH, จะอยู่ที่ประมาณ 400-450°C ซึ่งใกล้เคียงกับอุณหภูมิหลอมเหลวของอะลูมิเนียม (660°C) ปริมาณของ TiH, ที่ใช้จะอยู่ที่ ระหว่าง 0.5-1.0 wt.% ซึ่งเพียงพอต่อการสร้างโพรงอากาศภายในโฟมได้ [4, 5, 6] ผงที่ผ่าน การ ผสมจนเป็นเนื้อเดียวกันอย่างดีแล้ว จะถูกนำไปอัดขึ้นรูป ชิ้นงานที่ผ่านการอัดขึ้นรูปแล้วจะเรียกว่า "Foamable precursor" หรือเรียกสั้นๆว่า "Precursor" การอัดขึ้นรูปนั้นสามารถทำได้ทั้งแบบเย็น และแบบร้อน เช่น การอัดด้วยความคันแกนเดียว (Uniaxial pressing) , การอัดด้วยความคันเท่ากัน ทุกทิศทางแบบเย็น (Cold-isostatic pressing) การอัดด้วยความดันเท่ากันทุกทิศทางแบบร้อน (Hotisostatic pressing), การอัดผ่านแบบที่อุณหภูมิสูง (Extrusion) การอัดขึ้นรูปที่ใช้ความร้อนนั้นมีการ ใช้กันอย่างกว้างขวางมากกว่า เนื่องจากจะ ได้ความหนาแน่นของ Precursor ที่สูงใกล้เคียงกับความ หนาแน่นทางทฤษฎีของโลหะ แต่สำหรับผงอะลูมิเนียมบริสุทธิ์การอัคขึ้นรูปแบบเย็นก็สามารถที่ ้จะผลิต Precursor ที่มีความหนาแน่นสูงได้ จากนั้นนำ Precursor ไปใส่ในแม่พิมพ์และนำไปเข้าเตา ้อบ เมื่อให้ความร้อนแก่ Precursor จนถึงอุณหภูมิที่สูงกว่าจุดหลอมเหลวของ อะลูมิเนียม ใทเทเนียมไฮไครค์ (TiH,) จะปล่อยแก๊สไฮโครเจนซึ่งจะสร้างโพรงอากาศใน Precursor ที่ หลอมเหลวทำให้เกิดการขยายตัวขึ้นและจะได้โฟมอะลูมิเนียมที่มีรูพรุนแบบปิด การผลิตโฟม ้อะลูมิเนียมจากกรรมวิธี โลหะผงมีขั้นตอนการผลิตดังแสดงในรูปที่ 2.6 โฟมอะลูมิเนียมที่ผลิตได้ จากวิธี โลหะผงจะมีโพรงอากาศแบบปิด มีขนาดโพรงอากาศ 1-8 mm และมีความพรุน 63-89% [7]

ง้อดีของการผลิต โฟมอะลูมิเนียมจากกรรมวิธี โลหะผงคือ สามารถผลิตได้ โฟม อะลูมิเนียมที่มีรูปร่างใกล้เคียงกับรูปร่างที่ต้องการและมีสมบัติทางกลที่ดีกว่า โฟมอะลูมิเนียมที่ผลิต จากกรรมวิธี โลหะเหลว ส่วนข้อเสียของวิธีการนี้คือ ผง โลหะมีราคาสูงและการผลิตชิ้นส่วนขนาด ใหญ่ทำได้ยากเนื่องจากการขยายตัวของโฟมมีขีดจำกัด [8, 9]

รูปที่ 2.6 ขั้นตอนการผลิต โฟมอะลูมิเนียมด้วยกรรมวิธี โลหะผง [10]

2.5 กลไกที่เกิดขึ้นระหว่างการผลิตโฟมอะลูมิเนียมโดยใช้กรรมวิธีโลหะผง

ในระหว่างการให้ความร้อนแก่ Precursor สารปล่อยแก๊สภายในชิ้นงานจะแตกตัวให้แก๊ส ทำให้เกิดการขยายตัวของ Precursor หลังจากได้รับความร้อนที่อุณหภูมิใกล้เคียงกับจุดหลอมเหลว ของโลหะ ซึ่งกลไกการขยายตัวของ Precursor จะส่งผลต่อรูปร่างและขนาดโพรงอากาศของโฟมที่ ผลิต กลไกการขยายตัวของโฟมโลหะอาจแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ สภาวะเริ่มเกิดโพรงอากาศ การโตขึ้นของโพรงอากาศ และการยุบตัวของโฟม [1]

ขั้นตอน 1 เริ่มเกิดโพรงอากาศ

โดยจะเริ่มเกิดโพรงอากาศขนาดเล็กจำนวนมาก ซึ่งเกิดจากการที่สารปล่อยแก๊สแตกตัวให้ แก๊ส ออกมา รูปร่างของโพรงอากาศที่ได้จะขึ้นกับทิศทางการอัด Precursor ในขั้นตอนนี้ Precursor จะมีการขยายตัวประมาณ 0-30 % โดยปริมาตร

ขั้นตอน 2 การโตขึ้นของโพรงอากาศ

ในขั้นตอนนี้ โพรงอากาศที่เกิดขึ้นก่อนหน้าจะเกิดการขยายตัวและมีขนาดใหญ่ขึ้น เนื่องจากได้รับปริมาณแก๊สจากการสลายตัวของสารสร้างแก๊สมากขึ้นและยังเกิดจากการรวมตัวกัน ของโพรงอากาศที่แตกออก รูปร่างของโพรงอากาศจะเริ่มเปลี่ยนจากแบบยาวในทิศตั้งฉากกับทิศ ของแรงอัคไปเป็นโพรงอากาศที่มีลักษณะกลม เมื่อโพรงอากาศขยายตัวต่อไปจนไม่มีพื้นที่เพียงพอ สำหรับเกิคโพรงอากาศลักษณะกลมได้อีก จะเปลี่ยนรูปร่างเป็นรูปทรงหลายเหลี่ยม ในขั้นตอนนี้ Precursor จะมีการขยายตัวประมาณ 50-400 % โดยปริมาตร

ขั้นตอน 3 การพังตัวของโฟม

หลังจากที่โพรงอากาศขยายตัวมากที่สุดและการสลายตัวของสารปล่อยแก๊สใกล้ยุติลง จะ เกิดการพังตัวของโฟมขึ้นทำให้ได้โพรงอากาศที่มีรูปร่างผิดปกติ กลไกหลักในการพังตัวของโฟม คือการไหลของน้ำโลหะไปยังฐานโฟม (Drainage) และการรวมกันของโพรงอากาศ (Cell coalescence) สำหรับกลไกการไหลของน้ำโลหะไปที่ฐานโฟม เกิดขึ้นเนื่องจากผลของแรงโน้มถ่วง โลก (Gravity force) และผลของแรงแคปิลลารี่ (Capillary force) ทำให้น้ำโลหะไหลจากที่สูงลงสู่ที่ ต่ำส่งผลให้บริเวณฐานของโฟมมีลักษณะเป็นชั้นหนาของน้ำโลหะ สำหรับการรวมตัวของโพรง อากาศเกิดจากการที่โพรงอากาศ 2 โพรงรวมตัวกันเกิดเป็นโพรงอากาศที่มีขนาดใหญ่ขึ้นซึ่งเป็นผล จากการฉีกขาดของผนังโพรงอากาศ

2.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตโฟมโลหะโดยกรรมวิธีโลหะผง

ในการผลิต โฟม โลหะ ด้วยกรรมวิธี โลหะผง มีปัจจัยหลักๆ ที่ส่งผลต่อการขยายตัวและ โครงสร้างของโฟม ได้แก่ โลหะหลักที่ใช้ สารปล่อยแก๊ส ความหนาแน่นของ Precursor อุณหภูมิที่ ใช้ในการผลิต อัตราการให้ความร้อน บรรยากาศและความคันที่ใช้ในการผลิต โฟม โลหะ และธาตุ ผสมในโฟมโลหะ [1]

2.6.1 โลหะหลัก

โดยทั่วไปในทางทฤษฎี โลหะเกือบทุกชนิดสามารถนำมาผลิตเป็นโฟมโลหะได้ การนำ โลหะต่างชนิดกันมาผลิตเป็นโฟมจะให้ผลที่แตกต่างกัน เช่น การใช้อะลูมิเนียมบริสุทธิ์และ อะลูมิเนียมอัลลอยเกรดต่างๆจะพบว่า อะลูมิเนียมอัลลอย AISi12 จะได้โฟมที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เนื่องจาก AISi12 มีจุดหลอมเหลวอยู่ที่ 557 °C ซึ่งใกล้เกียงกับอุณภูมิการสลายตัวของ TiH₂ มาก ที่สุด (400-450°C) [1]

2.6.2 ความหนาแน่นของ Precursor

ในการอัดขึ้นรูป Precursor นั้น พบว่าความหนาแน่นของ Precursor จะต้องมีความ หนาแน่นทางทฤษฎี (Theoretical density) ไม่ต่ำกว่า 94% จึงจะทำให้เกิดการขยายตัวได้ [8, 9] เนื่องจากที่ความหนาแน่นทางทฤษฎี 94% นั้นเป็นความหนาแน่นที่ช่องว่างในชิ้นงานที่เชื่อมต่อกัน (Interconnected porosities) เปลี่ยนไปเป็นช่องว่างที่ไม่เชื่อมต่อกัน (Closed porosities) อย่างไรก็ ตามพบว่าเพื่อให้เกิดการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ดีนั้น จำเป็นที่จะต้องขึ้นรูป Precursor ให้มี ความหนาแน่นทางทฤษฎีไม่น้อยกว่า 97% ดังแสดงไว้ในรูปที่ 2.7

ร**ูปที่ 2.7** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ความหนาแน่นของ Precursor ต่างๆ [8]

ถ้ำความหนาแน่นของ Precursor ไม่เพียงพอจะทำให้มีรูพรุนเชื่อมต่อกันอยู่ใน Precursor เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้แก๊สที่เกิดจากการสลายตัวของสารสร้างแก๊สระหว่างการให้ความร้อน สามารถแพร่ผ่านช่องว่างที่เชื่อมต่อกันออกไปได้ ส่งผลให้ความสามารถในการเกิดโฟม (Foamability) ของ Precursor ลดลง

การเพิ่มความหนาแน่นของ Precursor สามารถทำได้โดยเพิ่มแรงคันที่ใช้ในการอัดขึ้นรูป Precursor เนื่องจากการเพิ่มแรงคันในการอัดขึ้นรูป จะทำให้เกิดแรงเฉือนระหว่างผงโลหะเพิ่มมาก ขึ้นและจะทำให้เกิดการเชื่อมติดแบบเย็นของผงมากขึ้น (Cold welding) การเชื่อมติดกันของผง โลหะจะทำให้แก๊สแพร่ผ่านได้ยากขึ้น นอกจากนี้การเพิ่มแรงคันในการอัดขึ้นรูปยังเป็นการช่วยเพิ่ม เสถียรภาพของโฟมโลหะอีกด้วย เนื่องจากเกิดการแตกหักของชั้นฟิล์มออกไซด์บริเวณผิวของผง โลหะ ฟิล์มออกไซด์ดังกล่าวจะมีส่วนช่วยป้องกันการพังตัวของโพรงอากาศ [11]

2.6.3 สารปล่อยแก็ส

ในการผลิตโฟมอะลูมิเนียม สารปล่อยแก็สที่นิยมใช้มากที่สุดคือไทเทเนียมไฮไดร์ (TiH₂) เนื่องจากมีอุณหภูมิการสลายตัวอยู่ที่ประมาณ 400-450 °C ซึ่งใกล้เคียงกับจุดหลอมเหลวของ อะลูมิเนียมที่ 660 °C อย่างไรก็ตามการปล่อยแก็สไฮโดรเจนปริมาณมากจะเกิดที่อุณหภูมิ 500 °C ขึ้นไป อัตราการปล่อยแก๊สของ TiH₂ ขึ้นอยู่กับอัตราการแพร่ของอะตอมไฮโดรเจนผ่านชั้นฟิล์ม ของผงไทเทเนียมไฮไดร์ [12] นอกจากนี้การใช้ผง TiH₂ ที่ขนาดต่างๆกันจะมีอุณหภูมิในการ สลายตัวแตกต่างกันด้วย [13] จากการศึกษาของ Yang และ Nakae [14] พบว่าสามารถผลิตโฟม อะลูมิเนียมที่มีรูพรุนสม่ำเสมอได้ถ้าสามารถควบคุมปริมาณของ TiH₂ และอุณหภูมิการสลายตัวได้ อย่างเหมาะสม

จากที่ ได้กล่าวมาข้างต้น อุณหภูมิที่เกิดการสลายตัวของผงไทเทเนียมไฮไดรด์ที่ยังไม่ผ่าน การอัดขึ้นรูปอยู่ที่ประมาณ 380-570°C [15, 16] อย่างไรก็ตามช่วงอุณหภูมินี้ใช้ได้เฉพาะกับผง ไทเทเนียมไฮไดรด์ที่ยังไม่ผ่านการอัดขึ้นรูปเท่านั้น นอกจากนี้มีปัจจัยต่างๆอีกหลายอย่างที่ส่งผลต่อ อุณหภูมิสลายตัวของ TiH₂ ได้แก่ อัตราการให้ความร้อน บรรยากาศที่ให้ความร้อนและการเปราะ แตกของ TiH₂ จากการศึกษาของ F. Von Zeppelin [17] พบว่าการสลายตัวของ TiH₂ นั้นขึ้นอยู่กับ บรรยากาศที่ให้ความร้อน ถ้าในบรรยากาศที่มีออกซิเจนอยู่แม้เพียงเล็กน้อยก็จะส่งผลให้อุณหภูมิ การสลายตัวของ TiH₂ เปลี่ยนไป เนื่องจากออกซิเจนจะทำปฏิกิริยากับ TiH₂ เกิดเป็นสารประกอบ ออกไซด์ขึ้น ซึ่งชั้นฟิล์มออกไซด์ที่เกิดขึ้นนี้จะทำให้อุณหภูมิการสลายตัวของ TiH₂ เพิ่มขึ้น [15, 16] นอกจากนี้แรงดันที่ใช้ในการอัดขึ้นรูปก็มีผลต่ออุณหภูมิการสลายตัวของ TiH₂ ด้วยเนื่องจากหากใช้ แรงดันที่สูงเพียงพอที่จะทำให้ไทเทเนียมไฮไดรด์ที่มีลักษณะเปราะเกิดการแตกออก จะทำให้เกิดผิว ใหม่ที่ไม่มีชั้นฟิล์มออกไซด์ปกกลุมส่งผลให้ความสามารถในการสลายตัวเกิดได้ง่ายขึ้น จาก การศึกษาของ Youn และ Kang [18] พบว่าปริมาณของไทเทเนียมไฮไดรด์มีผลด่อรูปร่างของโพรง อากาศภายในโครงสร้างโฟม โดยเมื่อเพิ่มปริมาณของไทเทเนียมไฮไดรด์เพิ่มขึ้นจะทำให้โพรง อากาศมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางเพิ่มขึ้น

2.6.4 อุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตโฟม

อณหภมิที่ใช้ในการเผา Precursor เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการผลิตโฟมโลหะเนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงรูปร่างและ โครงสร้างของ โฟมจะขึ้นกับอุณหภูมิที่ใช้ อีกทั้งเวลาที่ใช้ในการให้ความ ร้อนแก่ชิ้นงาน Precursor ยังขึ้นกับอุณหภูมิที่ใช้อีกด้วย จากการศึกษาของ Duarte and Banhart [19] พบว่าอณหภมิที่ใช้ในการเผามีผลอย่างมากต่อการขยายตัวของโฟมที่ทำจาก AISi7 และ อะลูมิเนียมเกรค 6061 ดังรูปที่ 2.8 และ 2.9 อุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตโฟมควรอยู่ในระหว่างแนวการ แข็งตัว (Solidus temperature) และแนวการหลอมเหลว (Liquidus temperature) เพื่อให้ Precursor ้เกิดการขยายตัวเป็นโฟมขนาดใหญ่ได้ ถ้าอุณหภูมิที่ใช้ในการผลิตต่ำกว่าแนวการแข็งตัวแล้ว การ ้งยายตัวของโฟมจะต่ำ และถ้าหากใช้อณหภมิในการผลิตสงกว่าแนวการหลอมตัวขึ้นไปอีก จะทำ ให้การสถายตัวให้แก๊สของสารสร้างแก๊สเกิดขึ้นมาก ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของโฟมอย่างมาก ้อย่างไรก็ตาม การใช้อุณหภูมิสูงเกินไปจะทำให้เกิดการพังตัวอย่างรวดเร็วหลังจากที่โฟมขยายตัว ้ถึงจุดสูงสุด เนื่องจากน้ำโลหะจะมีความหนืดลดลงอย่างมาก ส่งผลให้ความเสถียรของโฟม ลดลง จากการศึกษาของ Youn และ Kang [18] พบว่าในระหว่างการขยายตัวของโฟมในช่วงระยะเวลา แรกนั้น การกระจายตัวของโพรงอากาศจะมีความสม่ำเสมอ เมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นจะทำให้การขยายตัว ้สูงขึ้น การที่อัตราการขยายตัวสูงจะทำให้เกิดความแตกต่างของความเข้มข้น (Concentration gradient) ของน้ำโลหะมากขึ้นและโพรงอากาศจะมีความหยาบมากขึ้น (Coarsening) เนื่องจากการ รวมกันของโพรงอากาศ สำหรับการผลิต โฟมอะลูมิเนียมช่วงอุณหภูมิที่เหมาะสมจะอยู่ที่ประมาณ 600-800°C

ร**ูปที่ 2.8** กราฟการขยายตัวและลักษณะ โครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 6061 ที่อุณหภูมิ 800 °C ณ เวลาต่างๆ [19]

ร**ูปที่ 2.9** กราฟการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 6061 และ A1Si7 ที่อุณหภูมิและเวลาต่างๆ

[20]

2.6.5 อัตราการให้ความร้อน

โดยทั่วไปในการผลิตโฟมโลหะนิยมใช้อัตราการให้ความร้อนที่สูงเนื่องจากการ หลอมเหลวอย่างรวดเร็วของ Precursor จะทำให้เกิดการขยายตัวของโฟมที่มากขึ้นและเกิดโพรง อากาศขนาดเล็กกระจายตัวกันอย่างสม่ำเสมอ จากการศึกษาของ Simancik [20] พบว่าเมื่อผลิตโฟม อะลูมิเนียมด้วยอัตราการให้ความร้อนสูงขึ้น จะทำให้โฟมที่ได้มีความหนาแน่นลดลงและมีการ กระจายตัวของโพรงอากาศดีขึ้น และโพรงอากาศที่ได้จะมีลักษณะกลมมากขึ้นด้วย

จากการศึกษาถึงผลของอัตราการให้ความร้อนต่อการผลิตโฟมที่ทำจากอะลูมิเนียมอัลลอย เกรด 6061 ได้ผลเป็นไปดังรูปที่ 2.10 ที่อัตราการให้ความร้อนสูงขึ้น จะเกิดการขยายตัวของ Precursor เร็วกว่าที่อัตราการให้ความร้อนต่ำกว่า เนื่องจากเกิดการหลอมเหลวของ Precursor ที่เร็ว กว่า และที่อัตราการให้ความร้อนไม่แตกต่างกันมากนักพบว่า อัตราการขยายตัวของ Precursor มีค่า ใกล้เคียงกัน ยกเว้นที่อัตราการให้ความร้อนอื่นๆ ซึ่งเหตุผลที่อาจเป็นไปได้เนื่องมาจาก

 แก๊สที่เกิดจากการสลายตัวของไทเทเนียมไฮไดรด์ได้แพร่ออกไปจาก Precursor ในช่วง อุณหภูมิสูงกว่า 500°C เนื่องจากเป็นช่วงที่เกิดการสลายตัวของไทเทเนียมไฮไดรด์อย่าง รวดเร็ว

 เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชัน ทำให้เกิดชั้นฟิล์มของสารประกอบออกไซด์ขึ้นที่ผิวของผง Precursor และบริเวณภายในของ Precursor ที่อากาศสามารถผ่านเข้าไปได้ ซึ่งชั้นฟิล์มที่ เกิดขึ้นมีจุดหลอมเหลวสูงมากจึงทำให้อยู่ในสถานะของแข็งตลอดทั้งกระบวนการผลิต โฟมและมีส่วนในการยับยั้งการขยายตัวของ Precursor

รูปที่ 2.10 การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม 6061 ที่อัตราการให้ความร้อนต่างๆ [19]

2.6.6 บรรยากาศและความดันที่ใช้ในการผลิตโฟม

บรรยากาศและความคันที่ใช้ในการผลิตโฟมเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่มีต่อการ ขยายตัวของโฟม บรรยากาศที่ใช้จะมีผลต่อการเกิดออกซิเดชั่นของโลหะ สำหรับอะลูมิเนียมซึ่ง เป็นโลหะที่เกิดออกซิเดชั่นได้ง่าย การผลิตโฟมในบรรยากาศเฉื่อย (Inert atmosphere) จะส่งผลทำ ให้การขยายตัวของโฟมซึ่งมีส่วนผสมของแมกนีเซียม (Mg) เพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่โลหะที่มีแนวโน้ม จะเกิดออกซิเดชั่นด่ำ สภาวะบรรยากาศที่ใช้จะไม่ส่งผลต่อการขยายตัวของโฟมมากนัก ในส่วน ของอะลูมิเนียมที่ไม่มีส่วนผสมของ Mg สภาวะบรรยากาศจะไม่ส่งผลต่อการขยายตัวมากนัก เช่นกัน ดังแสดงในรูปที่ 2.11

ร**ูปที่ 2.11** ผลของบรรยากาศที่ใช้ในการผลิต โฟมอะลูมิเนียมที่มีต่อการขยายตัวของ โฟมอะลูมิเนียม ภายใต้สภาวะการให้ความร้อนเดียวกัน [21]

จากการศึกษาของ Simancik [21] พบว่าความดันภายนอกที่ลดลงจะทำให้ความแตกต่าง ระหว่างความดันระหว่างผิวของโฟมที่กำลังขยายตัวมีมากขึ้น ส่งผลให้ผิวหน้าของโฟมเกิดการ ขยายตัวมากขึ้น และอาจทำให้โครงสร้างภายในไม่สม่ำเสมอเนื่องจากโพรงอากาศขนาดเล็กรวมตัว เป็นโพรงอากาศขนาดใหญ่เกือบทั้งหมด ในทางกลับกันในกรณีที่ความดันภายนอกสูงเกินไปจะทำ ให้โฟมมีขนาดเล็กลงเนื่องจากความดันที่เกิดขึ้นไปยับยั้งการขยายตัวของโฟม ดังแสดงในรูปที่ 2.12

รูปที่ 2.12 ผลของแรงคันภายนอกที่มีต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม [21]

2.6.7 ธาตุผสม

ธาตุผสมมีผลต่อแรงดึงผิวและความหนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียมระหว่างกระบวนการ ผลิตโฟม แรงดึงผิวของของน้ำโลหะอะลูมิเนียมจะลดลงเมื่อเติมธาตุ Bi, Ca, Li, Mg, Pb, Sb, หรือ Sn ในทางกลับกัน ธาตุผสมอย่างเช่น เติม Ag, Cu, Fe, Ge, Mn, Si หรือ Zn จะเป็นการเพิ่มแรงดึงผิว ของน้ำโลหะ รูปที่ 2.13 แสดงผลของธาตุผสมที่มีต่อแรงดึงผิว

รูป 2.13 ผลของธาตุผสมที่มีต่อแรงตึงผิว [22]

ความหนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียมจะเพิ่มขึ้นเมื่อเติมธาตุ เติม Cu, Fe และ Ti ในทาง ตรงกันข้ามความหนืดน้ำโลหะอะลูมิเนียมจะลดลงเมื่อเติมธาตุ Mg และ Si ส่วน Zn มีผลต่อความ หนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียมเพียงเล็กน้อย ดังรูปที่ 2.14 แสดงผลของการเติมธาตุผสมที่มีต่อกวาม หนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียม

รูป 2.14 ผลของการเติมธาตุผสมที่มีต่อความหนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียม [22]

2.7 การเพิ่มเสถียรภาพของโฟมอะลูมิเนียม

ในกระบวนการผลิต โฟมอะลูมิเนียมจะมีการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างอย่างต่อเนื่องอยู่ ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลง โครงสร้างระหว่างการขยายตัวของ โฟมนั้นมีทั้งประโยชน์และ โทษ เช่น การขยายตัวของ โฟมทำให้โพรงอากาศมีขนาดใหญ่ขึ้น การยุบและรวมตัวกันของ โพรงอากาศ หรือการพังตัวของ โพรงอากาศ เป็นต้น

จากการศึกษาของ BanHart J. [23] สามารถสรุปแรงที่กระทำต่อโฟมโลหะระหว่างการ ขยายตัวได้ดังนี้

- Gravitational sedimentation (Drainage) คือ การใหลของน้ำโลหะเหลวไปที่ฐานของโฟม เนื่องจากอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงโลก

 การบางลงของผนังโพรงอากาศเนื่องจากแรงแคปิลลารี (Capillarity-driven cell wall thinning) เกิดเนื่องจากการใหลของน้ำโลหะเหลวจากบริเวณผนังโพรงอากาศไปยังบริเวณ Plateau border เนื่องจากผลของความแตกต่างระหว่างแรงตึงผิวของทั้ง 2 บริเวณ ซึ่งทำให้เกิดความแตกต่าง ของความดันระหว่างบริเวณทั้ง 2 ดังรูปที่ 2.15 แสดงภาพบริเวณ Plateau border - Interbubble gas diffusion เกิดจากความแตกต่างของความคันแก๊สระหว่างโพรงอากาศที่มี ขนาดต่างๆกัน

รูปที่ 2.15 บริเวณ Plateau border (24)

ปรากฏการณ์เหล่านี้จะมีผลทำให้โฟมโลหะที่ผลิตได้ไม่มีเสถียรภาพ เช่น เกิดการหยาบขึ้น ของโพรงอากาศ (Coarsening), การผสานรวมกันของโพรงอากาศ (Cell coalescence) และการฉีก ขาดของผนังโพรงอากาศ (Cell wall rupture) เป็นต้น

้จากการศึกษาพบว่าการสร้างเสถียรภาพให้กับโฟมอะลูมิเนียมสามารถทำได้โดย

1. เพิ่มความหนืดให้กับน้ำโลหะ

2. เพิ่มความหนึดให้กับผนังโพรงอากาศ และผนังของ Plateau borders

3. การถดแรงตึงผิวของน้ำโลหะ

การเพิ่มอนุภาคของแข็งเข้าไปในชิ้นงาน Precursor เป็นหนึ่งในวิธีการเพิ่มเสถียรภาพ ให้กับโฟมอะลูมิเนียมเนื่องจากอนุภาคของแข็งจะไปขัดขวางการไหลของน้ำโลหะทำให้น้ำโลหะมี ความหนืดเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การมีอนุภาคของแข็งไปอยู่ที่บริเวณรอยต่อของแก๊สและของเหลวยัง ส่งผลทำให้ความโค้งของผนังโพรงอากาศลดลง ทำให้ความแตกต่างของก่า Capillary pressure ระหว่างบริเวณ Plateau border และผนังโพรงอากาศลดลง ทำให้การเกิด Drainage ลดลง ดังแสดง ในรูปที่ 2.16

รูปที่ 2.16 แสดงผลของอนุภาคของแข็งต่อการลดลงของ Capillary pressure [24]

ปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณาในการเลือกตัวอนุภาคคือความสามารถในการเปียก (Wettability) อนุภาคที่มีสมบัติเปียกกับน้ำโลหะจะช่วยเพิ่มความหนืดผิวให้กับน้ำโลหะได้ อนุภาค ที่มีสมบัติเปียกที่ดีจะยึดติดกับน้ำโลหะและทำให้น้ำโลหะสามารถคงตัวได้นาน ดังรูปที่ 2.17 ก ทำ ให้การพังตัวของโพรงอากาศเกิดช้าลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าหากอนุภาคมีสมบัติเปียกไม่ดี น้ำ โลหะไม่สามารถยึดตัวติดกับอนุภาคได้ ทำให้เกิดการพังตัวของโพรงอากาศอย่างรวดเร็ว [1] ดังรูป ที่ 2.17 ข

ร**ูปที่ 2.17** (ก) อนุภาคที่มีสมบัติเปียกที่คีและ (ข) อนุภาคที่มีสมบัติเปียกไม่คี [24]

นอกจากนี้ขนาด ปริมาณ และรูปร่างของอนุภากที่เติมลงไปในโฟมอะลูมิเนียมยังมีผลต่อ เสถียรภาพของโฟมด้วย [7, 25] โดยส่งผลต่อกลไกในการเพิ่มความหนืดของโฟม ซึ่งจะช่วยลดการ ใหลของน้ำโลหะไปยังฐานโฟมและลดการบางลงของโพรงอากาศ ด้วยเหตุนี้จึงสามารถลดการเกิด ความแตกต่างของความหนาแน่น และการหยาบขึ้นของโพรงอากาศซึ่งเกิดจากการฉีกขาดของผนัง โพรงอากาศที่บางลงได้ รูปที่ 2.18 แสดงผลของขนาดและปริมาณของซิลิกา (SiO₂) ที่เติมเข้าไปต่อ ความเสถียรของฟองแก๊สในน้ำ จะเห็นได้ว่าที่ปริมาณอนุภาคเท่ากัน ฟองแก๊สจะสามารถอยู่ได้นาน ขึ้นเมื่อขนาดอนุภาคเล็กลง เนื่องจากเมื่ออนุภาคเล็กลง จะมีจำนวนอนุภาคและพื้นที่ผิวโดยรวมของ อนุภาคมากขึ้น จำนวนอนุภาคที่ไปเกาะบริเวณผิวสัมผัสระหว่างฟองแก๊สและน้ำจึงเพิ่มขึ้น ช่วยให้ ฟองแก๊สแข็งแรงขึ้นและยับยั้งการไหลของน้ำให้น้อยลง ทำให้ฟองแก๊สอยู่ได้นานขึ้น เช่นเดียวกัน ที่ขนาดของอนุภาคเท่ากัน ฟองแก๊สจะสามารถอยู่ได้นานขึ้นหากปริมาณอนุภาคเพิ่มขึ้น เนื่องจาก ความหนืดของเหลวเพิ่มขึ้น ความหนืดที่เพิ่มขึ้นนี้จะทำให้อัตราการไหลของน้ำช้าลงและยับยั้งการ พังตัวของฟองแก๊ส [24]

รูปที่ 2.18 กราฟแสดงผลของขนาดและปริมาณอนุภากที่มีต่อเสถียรภาพของฟองแก๊สในน้ำ [24]

2.8 สมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม

2.8.1 พฤติกรรมการรับแรงอัดของโฟมอะลูมิเนียม

์ โฟมอะลูมิเนียมจะมีขั้นตอนการผิดรูปภายใต้แรงอัดอยู่ 3 ช่วง ได้แก่

<u>1. ช่วงการผิครูปแบบอิลาสติก (Linear elastic)</u> เป็นช่วงที่ก่าความชันของกราฟความเก้น-กวามเกรียดมีก่ากงที่ ในระยะแรงที่ โฟม ได้รับแรงกระทำ ก่าความเกรียดยังมีก่าน้อย จะเกิดการงอ ยึดตัวและอัดตัวของก้านและผนังโพรงอากาศ จนกระทั่งก่าความเก้นที่เกิดกับก้านและผนังโพรง อากาศมีก่าเกินก่าความเก้นจุดกราก (Yield strength) ของอะลูมิเนียมจะเกิดการผิครูปแบบถาวรขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในโครงสร้างของโฟมเป็นโครงสร้างโพรงอากาศที่ไม่เป็นเนื้อเดียวกัน จึง ทำให้เกิดก่าความเข้มข้นกวามเก้น (Stress concentration) ที่บางจุดของโฟมมีก่าสูงกว่าก่าความเก้น จุดกรากและเกิดการผิครูปแบบถาวรขึ้น ดังนั้นการเกิดการผิครูปแบบอิลาสติกเชิงเส้นที่แท้จริงจึง เกิดขึ้นได้ยาก

<u>2. ช่วงการผิดรูปบริเวณที่ราบ (Plateau regime)</u> เป็นช่วงที่ถ่าความเค้นมีก่าเกือบคงที่ใน ขณะที่ก่าความเครียดเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกิดจากการเกิดแถบการผิดรูป (Deformation band) ซึ่งมี ทิศทางตั้งฉากกับทิศของแรงกระทำที่การผิดรูปแบบพลาสติกเกิดขึ้น โพรงอากาศที่เกิดการผิด รูปแบบพลาสติกจะส่งผลให้โพรงอากาศข้างเคียงรับแรงได้น้อยลงจนเกิดเกิดการพังในที่สุดและ เมื่อเกิดแถบการผิดรูปต่อเนื่องก็จะเกิดการผิดรูปในบริเวณที่ราบต่อเนื่องที่ระดับความเค้นก่อนข้าง กงที่จนกระทั่งเข้าสู่การผิดรูปในช่วงสุดท้าย

<u>3. ช่วงการผิครูปแบบอัคแน่น (Densification)</u>เป็นช่วงที่ก่ากวามเก้นเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ต่อก่ากวามเกรียดที่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย

พฤติกรรมการรับแรงอัคของโฟมอะลูมิเนียมทั้ง 3 ช่วง แสดงคังรูปที่ 2.19

ร**ูปที่ 2.19** กราฟความเก้นความเกรียดแสดงช่วงการผิดรูป 3 แบบ (ก) โฟมในอุดมคติ (ข)โฟมโลหะ ที่ความหนาแน่นสัมพัทธ์ต่างๆ [26]

สำหรับพฤติกรรมการเปลี่ยนรูปของโฟมภายใต้แรงอัค มีทั้งการเปลี่ยนรูปของโพรงอากาศ แบบอิลาสติก และแบบพลาสติก สำหรับการเปลี่ยนรูปแบบอิลาสติกนั้น L. J. Gibson [27] ได้ แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ค่าสัคส่วนมอดุลัสของโฟมกับของแข็ง ($\frac{E^*}{E_s}$) กับค่าสัคส่วนความ หนาแน่นของโฟมกับของแข็ง

$$(rac{
ho^*}{
ho_s})$$
 ดังสมการที่ (2.3)

$$\frac{\mathrm{E}^{*}}{\mathrm{E}_{s}} = C_{1} \left(\frac{\rho^{*}}{\rho_{s}}\right)^{2} + C_{1} \left(\frac{\rho^{*}}{\rho_{s}}\right)$$
(2.3)

โดยที่	E [*] คือ		ค่ำ Young's modulus ของโฟม	
	Es	คือ	ค่ำ Young's modulus ของของแข็ง	
	ρ*	คือ	ค่าความหนาแน่นของโฟม	
	ρ_{s}	คือ	ค่าความหนาแน่นของของแข็ง	
	C_1, C_1	คือ	ค่าคงที่ มีค่าประมาณ 0.32	

พฤติกรรมการผิครูปในช่วงพลาสติกภายใต้แรงอัค ใค้ถูกแสดงไว้ในรูปของความสัมพันธ์ ระหว่างค่าสัคส่วนความเค้นของการผิครูปแบบพลาสติกของโฟมกับของแข็ง $\left(rac{oldsymbol{\sigma}_{pl}}{oldsymbol{\sigma}_{ys}}
ight)$ กับค่า สัคส่วนความหนาแน่นของโฟมกับของของแข็ง $\left(rac{
ho^*}{
ho_s}
ight)$ ดังสมการที่ (2.4)

$$\frac{\sigma_{pl}^*}{\sigma_{ys}} = C_3 \left(\frac{\rho^*}{\rho_s}\right)^{3/2} + C_3' \left(\frac{\rho^*}{\rho_s}\right)$$
(2.4)

โดยที่ $oldsymbol{\sigma}^{*}_{_{pl}}$ คือ ค่าความเค้นของการผิดรูปแบบพลาสติกของโฟม $oldsymbol{\sigma}_{_{ys}}$ คือ ค่าความเค้นของการผิดรูปแบบพลาสติกของของแข็ง $oldsymbol{C}_{_3}\,,oldsymbol{C}^{'}_{_3}$ คือ ค่าคงที่ มีค่า $oldsymbol{C}_3=0.33$ และ $oldsymbol{C}^{'}_{_3}=0.44$

สำหรับอะลูมิเนียมบริสุทธิ์จะมีค่า $m E_s$ = 70 GPa , $m{\sigma}_s$ = 300 MPa และ $m{
ho}_s$ = 2.7 g/cm 3

2.8.2 ความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียม

โฟมอะลูมิเนียมมีสมบัติที่โดดเด่นด้านการดูดซับพลังงาน เนื่องจากโฟมมีช่วงค่าความเค้น ระนาบที่กว้าง ความเก้นระนาบจะเป็นตัวที่บอกถึงพลังงานทั้งหมดที่โฟมสามารถดูดซับได้ อย่างไร ก็ตามเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน แรงกระแทกจะต้องมีค่าไม่เกินค่า ระดับหนึ่ง ความสามารถในการดูดซับพลังงานที่ดีอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ แต่ค่าความเก้นระนาบ จะต้องอยู่ในระดับที่เหมาะสมด้วย [1]

ความสามารถในการดูดซับพลังงานต่อหนึ่งหน่วยปริมาตร (E_v) หาได้จากพื้นที่ใต้กราฟ ความเก้นความเครียด ดังสมการ (2.5) ดังนี้

$$E_{\nu} = \int_{\varepsilon_1}^{\varepsilon_2} \sigma(\varepsilon) d\varepsilon \tag{2.5}$$

โดยที่

 σ คือ ความเค้น (MPa)

E คือ ความเครียด

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมมีหลายปัจจัยเช่น ปริมาณ โพรงอากาศ ปริมาณธาตุผสม ระดับความเครียดที่เพิ่มขึ้น รูปที่ 2.20 ก แสดงความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถในการดูดซับพลังงานกับปริมาณโพรงอากาศของโฟมอะลูมิเนียมอัลลอย AISi7Mg0.45 จากกราฟพบว่าที่ระยะความเครียดเท่ากันความสามารถในการดูดซับพลังงานของ โฟมจะสูงขึ้นถ้าความพรุนของโฟมน้อยลง อีกด้านหนึ่งหากพิจารณาที่ค่าความพรุนเท่ากัน ความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมจะสูงขึ้นเมื่อระยะความเครียดเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ประสิทธิภาพในการดูดซับพลังงานยังขึ้นกับความเครียดอีกด้วย รูป 2.20 ข แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างประสิทธิภาพในการดูดซับพลังงานกับความเครียด

รูปที่ 2.20 (ก) ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการดูดซับพลังงานกับความพรุนของโฟม อะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg0.45 (ข) ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการดูดซับพลังงานกับ ความเครียดของโฟมอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg0.45 [28]

2.8.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความแข็งแรงของโฟมโลหะ

- <u>ความหนาแน่นสัมพัทธ์ของโฟมโลหะ</u> โฟมที่มีความหนาแน่นสัมพัทธ์สูงจะมีความ แข็งแรงและความสามารถในการดูดซับพลังงานมากกว่าโฟมที่มีความหนาแน่นสัมพัทธ์ต่ำกว่า เนื่องจากโฟมที่มีความหนาแน่นสัมพัทธ์สูงจะมีโพรงอากาศน้อยและมีเนื้อโลหะมากกว่าโฟมโลหะ ที่มีความหนาแน่นสัมพัทธ์ต่ำกว่า [1]

- <u>ขนาดของโพรงอากาศ</u> ถ้าโพรงอากาศมีขนาดเล็ก ผนังโพรงอากาศจะมีความหนามากกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับโฟมที่มีโพรงอากาศใหญ่กว่า ทำให้มันสามารถรับแรงอัดก่อนเกิดการผิดรูป ถาวรและแตกหักใด้มากกว่า โฟมที่มีโพรงอากาศขนาดใหญ่และมีผนังโพรงอากาศบางเมื่อ เปรียบเทียบที่ความหนาแน่นเท่ากัน จะเกิดรอยพับและรอยแตกใด้ง่ายกว่าเนื่องจากปริมาณความ เข้มข้นความเค้นมาก ดังนั้นการควบคุมขนาดของโพรงอากาศให้เหมาะสมจะช่วยปรับปรุงสมบัติ ทางกลของโฟมได้ [1]

<u>รูปร่างของโพรงอากาศ</u> โพรงอากาศที่มีลักษณะกลมจะมีความแข็งแรงมากกว่าโพรง
 อากาศที่มีรูปร่างไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากโพรงอากาศที่มีรูปร่างไม่สม่ำเสมอจะเกิดความเข้มข้นความ
 เค้นสูงบริเวณที่เป็นมุม ทำให้เกิดการแตกหักเสียหายได้ง่ายกว่า [1]

 <u>การกระจายตัวของขนาดโพรงอากาศ</u> โฟมโลหะที่มีการกระจายตัวของขนาดโพรงอากาศ น้อย จะมีความแข็งแรงอัดและการดูคซับพลังงานที่สูงกว่าโฟมที่มีการกระจายตัวของขนาดโพรง อากาศมาก เนื่องจากโฟมที่มีขนาดโพรงอากาศไม่สม่ำเสมอเมื่อได้รับแรงกระทำจะเกิดความไม่ สมดุลของแรงกระจายทั่วบริเวณโครงสร้างของโฟม ส่งผลทำให้โฟมรับแรงกระทำและดูดซับ พลังงานได้น้อยกว่า [1]

- <u>ทิศทางของโพรงอากาศ</u> โฟมโลหะที่ได้รับแรงกระทำในทิศทางขนานกับทิศทางในการ ผลิตโฟม จะมีความแข็งแรงอัดมากกว่าโฟมที่ได้รับแรงกระทำในทิศทางตั้งฉากกับทิศการผลิต ที่ เป็นเช่นนี้เนื่องจากพื้นที่ที่ใช้รับแรงในแนวขนานกับทิศในการผลิตโฟมมีปริมาฉน้อยกว่า ดังนั้น ความเก้นที่เกิดขึ้นจึงมีก่าสูงกว่าเมื่อขนาดของแรงเท่ากัน นอกจากนี้ระยะการผิดรูปของโพรง อากาศในแนวขนานกับโฟมยังมีก่ามากกว่า ทำให้ความสามารถในการดูดซับพลังงานดีกว่าอีกด้วย [1]

- <u>อัตราความเครียค</u> เมื่อโฟมโลหะให้รับแรงกระทำที่อัตราความเครียคต่ำจะเกิดการโก่งงอ ของผนังโพรงอากาศขึ้น ซึ่งเป็นกลไกปกติของการผิดรูปของโฟมโลหะ อย่างไรก็ตาม หากโฟม โลหะได้รับแรงกระทำที่อัตราความเครียดสูง การโก่งงอของผนังโพรงอากาศจะถูกต้านไว้โดยแรง เฉื่อยของผนังโพรงอากาศ ซึ่งจะทำให้ความเค้นจุดครากของโฟมเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ระหว่าง ได้รับแรงกระทำ แก๊สที่ไหลผ่านระหว่างโพรงอากาศผ่านทางตำหนิของโฟมจะทำให้ความดัน ภายในโพรงอากาศเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้เกิดความเครียดเฉพาะที่ขึ้น ความเค้นระนาบและการดูดซับ พลังงานจึงสูงขึ้น [1]

- <u>ตำหนิในโฟม</u> ตำหนิในโฟมโลหะส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นระหว่างการผลิต เช่น การบิดเบี้ยว ของผนังโพรงอากาศ ความไม่สม่ำเสมอของผนังโพรงอากาศ การเกิดรอยหรือช่องว่างของผนัง โพรงอากาศ การผิดรูปของผนังโพรงอากาศ ตำหนิเหล่านี้จะทำให้โฟมโลหะมีความแข็งแรงน้อยลง และจะเป็นจุดเริ่มต้นของการผิดรูปเนื่องจากเป็นบริเวณที่มีความแข็งแรงน้อยที่สุด [1]

2.9 วัสดุผสมเนื้อพื้นโลหะ

โลหะสามารถปรับปรุงสมบัติทางกลได้โดยการเติมอนุภาคของแข็งขนาดเล็กในปริมาณที่ มากเพียงพอและมีการกระจายตัวของอนุภาคอย่างสม่ำเสมอเด็มเนื้อพื้น อนุภาคดังกล่าวจะต้องไม่ ทำปฏิกริยากับเนื้อพื้น ส่วนใหญ่จะนิยมใช้วัสดุเซรามิก เช่น วัสดุผงออกไซด์ วัสดุผสมที่ได้จะมี สมบัติทางกลที่ดีขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับวัสดุเนื้อพื้น ไม่ว่าจะเป็น ความแข็งแรง ค่ามอดุลัสของ ความยึดหยุ่น ความเหนียว โดยปัจจัยที่มีผลต่อสมบัติทางกลของวัสดุผสมจะขึ้นกับขนาดของ อนุภาค สัดส่วนโดยปริมาตรของอนุภาค ชนิดของวัสดุเนื้อพื้น การกระจายตัวของอนุภาค และ ปฏิกริยาระหว่างเนื้อพื้นกับอนุภาค นอกจากสมบัติทางกลแล้ว การเติมอนุภาคของแข็งอาจสามารถ ช่วยลดความหนาแน่นของวัสดุอีกด้วย ถ้าหากความหนาแน่นของอนุภาคเสริมแรงนั้นๆ มีค่าต่ำกว่า กวามหนาแน่นของวัสดุเนื้อพื้น

กลไกการเสริมแรงของวัสคุผสมเกิดจากผงอนุภาคที่อยู่ในเนื้อพื้น ยับยั้งการเคลื่อนที่หรือ การเปลี่ยนแปลงรูปร่างของเนื้อพื้นเมื่อได้รับแรงกระทำ ส่งผลให้แรงกระทำถูกส่งผ่านเนื้อพื้นไป ยังผงได้ในปริมาณหนึ่ง อย่างไรก็ตามสมบัติทางกลของวัสคุผสมจะเพิ่มขึ้นมากเท่าไรขึ้นอยู่กับการ ยึดเกาะระหว่างเนื้อพื้นกับผง ณ บริเวณรอยต่อ วัสคุผสมเนื้อพื้นอะลูมิเนียมได้รับความนิยมและใช้กันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากมันมี คุณสมบัติที่ดีมากเมื่อเทียบกับอะลูมิเนียมทั่วไป อีกทั้งยังมีน้ำหนักเบาเหมาะสำหรับใช้ในงานด้าน การขนส่ง อนุภาคเสริมแรงตัวที่ได้รับความนิยมอย่างมากคือซิลิกอนคาร์ไบด์ (SiC) ซึ่งอะลูมิเนียม ได้รับการเสริมแรงแล้วจะมีสมบัติทางกลที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน [32] ดังแสดงในรูปที่ 2.21, 2.22 และ

2.23

รูปที่ 2.21 แสดงกราฟความแข็งแบบ Brinell ของอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg2 เสริมแรงด้วย SiCp ที่ปริมาณต่างๆ [35]

ร**ูปที่ 2.22** แสดงกราฟค่าความแกร่งของอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg2 เสริมแรงด้วย SiC-p ที่ ปริมาณต่างๆ [35]

รูปที่ 2.23 แสดงกราฟความแข็งแรงของอะลูมิเนียมอัลลอย AlSi7Mg2 เสริมแรงด้วย SiC-p ที่ ปริมาณต่างๆ [35]

อย่างไรก็ตาม ข้อเสียของอนุภาคซิลิกอนการ์ไบค์คือมีรากาแพง จึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ตามไปด้วย ดังนั้นจึงมีกวามพยายามที่จะก้นหาวัสดุที่มีรากาถูกและกุณภาพดีมาทดแทนวัสดุเดิม เพื่อลดต้นทุนการผลิต

2.9.1 รอยต่อระหว่างเนื้อพื้นและตัวเสริมแรง

ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสมบัติทางกลของวัสดุผสมคือพันธะที่เกิดขึ้นระหว่างวัสดุเนื้อพื้น และตัวเสริมแรง เนื่องจากแรงที่กระทำต่อวัสดุจะถูกส่งไปยังตัวเสริมแรงผ่านทางรอยต่อระหว่าง วัสดุเนื้อพื้นและตัวเสริมแรง ถ้าพันธะที่เกิดมีความแข็งแรงมาก จะทำให้ตัวเสริมแรงแสดง คุณสมบัติได้อย่างเต็มที่เนื่องจากแรงถูกส่งผ่านไปยังตัวเสริมแรงได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ พฤติกรรมการแตกหักของวัสดุผสมก็จะขึ้นกับความแข็งแรงระหว่างรอยต่ออีกด้วย ถ้าพันธะ ระหว่างรอยต่อไม่แข็งแรงจะส่งผลให้วัสดุผสมมีความแข็งแรงและมอดุลัสของความยืดหยุ่นต่ำแต่ จะมีความต้านทานต่อการแตกหักสูง ถ้าพันธะระหว่างรอยต่อมีความแข็งแรงสูงจะส่งผลให้วัสดุ ผสมมีความแข็งแรงและมอดุลัสยิดหยุ่นสูงแต่กวามต้านทานการแตกหักต่ำ [32]

การยึดติดระหว่างเนื้อพื้นและตัวเสริมแรงที่ดีจะต้อง

- 1. ไม่มีช่องว่างระหว่างรอยต่อ
- มีพันธะยึดเหนี่ยวที่แข็งแรง

ไม่มีการปนเปื้อนของสารอื่น

2.9.2 กฎแห่งการผสม

สมบัติและสัคส่วนของวัสคุเนื้อพื้นและวัสคุเสริมแรงมีอิทธิพลอย่างมากต่อสมบัติของวัสคุ ผสม สมการที่สามารถนำไปหาค่าคุณสมบัติของวัสคุผสมเรียกกันว่า "กฎแห่งการผสม" คังแสดง ในสมการที่ (2.6)

$$X_{c} = X_{m} \mathcal{V}_{m} + X_{f} \mathcal{V}_{f}$$
(2.6)

โดยที่ X คือ สมบัติของวัสดุผสม

X_m คือ สมบัติของวัสคุเนื้อพื้น

- \mathbf{X}_{f} คือ สมบัติของวัสคุเสริมแรง
- $\upsilon_{
 m m}$ กือ สัดส่วนปริมาตรของวัสคุเนื้อพื้น
- ${f v}_{
 m r}$ คือ สัคส่วนปริมาตรของตัวเสริมแรง

สมการคังกล่าวสามารถนำไปหาสมบัติของวัสคุได้แก่ ความหนาแน่นและค่ามอคุลัส ยึคหยุ่นได้ อย่างไรก็ตามสมบัติของวัสคุผสมไม่จำเป็นต้องเป็นไปตามกฎแห่งการผสมเสมอไป เนื่องจากสมบัติของวัสคุผสมส่วนใหญ่ไม่ได้แปรผันในเชิงเส้นตรงกับสัคส่วนโดยปริมาตร แต่จะ อยู่ในรูปฟังก์ชั่นที่ซับซ้อน อย่างไรก็ตามสัคส่วนโดยปริมาตรของวัสคุเนื้อพื้นและวัสคุเสริมแรง ยังกงเป็นตัวแปรที่มีผลอย่างมากต่อสมบัติของวัสคุผสม [32]

2.10 ขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้า

การผลิตไฟฟ้าในประเทศไทยยังมีการใช้ถ่านหิน (ลิกไนต์) เป็นเชื้อเพลิงหลัก ผลพลอยได้ จากการเผาลิกไนต์จะเป็นของเสียซึ่งอยู่ในรูปของกากขี้เถ้าซึ่งเป็นวัสคุที่ได้รับความสนใจอย่างมาก ในการใช้เป็นวัสดุเสริมแรง เนื่องจากขี้เถ้าที่ได้จะมีความหนาแน่นต่ำ ราคาถูกและมีปริมาณมาก และยังเป็นการหมุนเวียนของเสียที่ไม่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าสามารถ จำแนกออกเป็นประเภทได้ดังนี้

2.10.1 ขี้เถ้าเปียก

เป็นขึ้เถ้าที่ตกลงสู่เบื้องล่างเมื่อมีการเผาใหม้ถ่านหิน มีปริมาณคิดเป็น 20 – 40 % ของ ปริมาณขึ้เถ้าทั้งหมดโดยประมาณ ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกนำไปฝังกลบ แต่ในปัจจุบันมีการคิดค้นวิธีการ นำขึ้เถ้าเปียกกลับมาใช้ประโยชน์ เช่น นำมาใช้ในงานก่อสร้างโดยผสมกับปูนซีเมนต์เพื่อเพิ่ม สมบัติทางกล เป็นต้น

2.10.2 ขี้เถ้าลอย

ขี้เถ้าลอยคือขี้เถ้าที่ลอยไปกับแก็สต่างๆเมื่อมีการเผาใหม้ถ่านหินและถูกคักจับโดยเครื่อง กรองฝุ่น มีปริมาณกิดเป็น 60 - 80 % ของขี้เถ้าทั้งหมดโดยประมาณ ในปัจจุบันมีการก้นพบว่าขี้เถ้า ลอยสามารถนำไปใช้เป็นอนุภากเสริมแรงสำหรับอะลูมิเนียมได้ [29]

2.11 คุณลักษณะและการนำไปใช้งานของขี้เถ้า

2.11.1 ขี้เถ้าเปียก

ขี้เถ้าเปียกประกอบไปด้วยสารประกอบออกไซด์หลายชนิด ดังแสดงในตารางที่ 2.1

สารประกอบออกไซด์	ปริมาณ โคยมวล (wt.%)	
SiO ₂	54.5	
Al_2O_3	15.4	
Fe ₂ O ₃	11.6	
CaO	4.69	
MgO	4.26	
SO ₃	1.30	
K ₂ O	1.34	
LOI	8.90	

ตารางที่ 2.1 ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้าเปียกที่ได้จากโรงไฟฟ้า Tunçbilck ประเทศตุรกี [33]

สำหรับการนำไปใช้งานของขึ้เถ้าเปียก ส่วนใหญ่จะนำไปเป็นส่วนผสมของคอนกรีตเพื่อ ปรับปรุงคุณสมบัติทางกลและช่วยลดน้ำหนักของคอนกรีต รูปที่ 2.24 แสดงการฝังตัวของอนุภาก ขึ้เถ้าเปียกภายในคอนกรีต

ร**ูปที่ 2.24** SEM ขี้เถ้าเปียกภายในคอนกรีต [33]

2.11.2 ขี้เถ้าลอย

ขี้เถ้าลอขสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ Precipitator และ Cenosphere ซึ่งขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator จะมีรูปร่างลักษณะเป็นทรงกลมตัน (รูปที่ 2.25 ก) มีความหนาแน่นประมาณ 2.0-2.5 g/cm³สามารถนำไปใช้เป็นอนุภาคเสริมแรงในวัสดุผสมเพื่อเพิ่มสมบัติด้านต่างๆ ได้ เช่น ความแข็ง ความแข็งแรง ความต้านทานต่อการสึกหรอ ในส่วนของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere จะมีรูปร่าง ลักษณะแบบทรงกลมกลวง(รูปที่ 2.25 ข) มีความหนาแน่นต่ำประมาณ 0.4-0.7 g/cm³ ขี้เถ้าลอยชนิด นี้มีการศึกษานำมาใช้ในการผลิตเป็นวัสดุผสมเนื้อพื้นโลหะน้ำหนักเบา (Ultra-light composite materials) [34]

ร**ูปที่ 2.25** (ก) SEM ขี้เถ้าลอยแบบ Precipitator ขนาค 75-106 μm (ข) SEM ขี้เถ้าลอยแบบ

Cenosphere ขนาด 106-150 µm [34]

้ส่วนประกอบทางเกมีขี้เถ้าลอยประกอบไปด้วยสารประกอบออกไซด์ต่าง ดังตารางที่ 2.2

สารประกอบออกไซด์	ปริมาณ (%)
SiO ₂	64.80
Al_2O_3	24.01
Fe ₂ O ₃	5.23
CaO	2.76
MgO	0.90
TiO ₂	0.50
LOI	0.87-1.33

ตารางที่ 2.2 ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้าลอยที่ได้จากโรงไฟฟ้า Raichur ประเทศอินเดีย [30]

*LOI สูญเสียระหว่างการเผาใหม้

ส่วนประกอบทางเคมีและลักษณะทางโครงสร้างของขี้เถ้าลอยส่งผลโคยตรงต่อสมบัติทาง กลของตัวมันเอง ภายในอนุภาคขี้เถ้าลอยประกอบด้วยโครงสร้างทั้งแบบผลึก (Crystal) และแบบอ สัณฐาน (Amorphous) ซึ่งสัดส่วนของโครงสร้างแบบผลึกและแบบอสัณฐานของขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator และแบบ Cenosphere จะมีปริมาณแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2.3 และ 2.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3 สัดส่วนโดยปริมาตรของโครงสร้างผลึก Quartz และ Mullite ในขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator [34]

ขนาดอนุภาค (µm)	ปริมาณผลิ์ก (vol.%)	Quartz (vol.%)	Mullite (vol.%)
150-250	38	5	33
75-100	26	3	23
45-75	26	3	23
20-45	23	3	20
5-10	17	2	16

ขนาดอนุภาค (µm)	ปริมาณผลิ์ก (vol.%)	Quartz (vol.%)	Mullite (vol.%)
150-250	16	0	16
100-150	21	1	20
75-100	22	1	21
45-75	29	1	28

ตารางที่ 2.4 สัคส่วนโดยปริมาตรของโครงสร้างผลึก Quartz และ Mullite ในขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere [34]

จากตารางข้างต้น สัดส่วนโดยปริมาตรของเฟสโครงสร้างผลึกในขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator จะมีปริมาณแปรผันตามขนาดของอนุภาค สาเหตุอาจเกิดจากอัตราการเย็นตัวที่แตกต่าง กันของอนุภาคขนาดเล็กและอนุภาคขนาดใหญ่ อนุภาคขนาดเล็กจะเย็นตัวได้เร็วกว่าเนื่องจากมี อัตราส่วนระหว่างพื้นที่ผิวต่อปริมาตรสูง ทำให้อนุภาคขนาดเล็กสามารถเย็นตัวลงได้อย่างรวดเร็ว จนโครงสร้างผลึกเกิดได้น้อย ในทางกลับกันอนุภาคขนาดใหญ่ซึ่งอัตราการเย็นตัวต่ำกว่าจึงมีเวลา ให้เกิดการตกผลึกขึ้นได้ [34]

ในส่วนของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ผลการวิเคราะห์ปริมาณผลึกจะเป็นไปในทาง ตรงกันข้าม นั่นคือสัดส่วนโดยปริมาตรของเฟสโครงสร้างผลึกจะแปรผกผันกับขนาดของอนุภาค สาเหตุอาจเกิดจากกวามหนาของผนังอนุภากที่บางลงเมื่อขนาดของอนุภาคใหญ่ขึ้น การบางลงของ ผนังอนุภาคนี้ทำให้อัตราการเย็นตัวเพิ่มสูงขึ้นทำให้เกิดโครงสร้างแบบอสัณฐานได้มากขึ้น [34]

2.12 วัสดุผสมเนื้อพื้นอะลูมิเนียมเสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย

จากข้อจำกัดด้านต้นทุนของวัสดุผสมซึ่งอนุภาคเสริมแรงมักมีราคาแพง จึงได้มีการ ศึกษาวิจัยและค้นหาวัสดุราคาถูกเพื่อนำมาใช้เป็นอนุภาคเสริมแรง ขี้เถ้าลอยเป็นหนึ่งในวัสดุที่ ได้รับความสนใจเนื่องจากเป็นวัสดุที่มีราคาถูกและมีปริมาณมาก เป็นของเสียที่ได้จากการเผาไหม้ ถ่านหินในโรงไฟฟ้า ดังนั้นขี้เถ้าลอยจึงอาจเป็นวัสดุที่ก้าวข้ามข้อจำกัดทางด้านราคาและอาจ นำมาใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ได้ [30] จากการศึกษาของ Sudarshan และ M.K. Surappa [30] พบว่า อะลูมิเนียมเกรด A356 เสริมแรงด้วยอนุภาคขี้เถ้าลอย ให้สมบัติทางกลที่ดีกว่าอะลูมิเนียมที่ไม่ได้รับการเสริมแรง ดังแสดง ในตารางที่ 2.5

Material	0.2 % proof stress (MPa)		Ultimate strength (MPa)		% elongation
					in tention
	Tension	Compression	Tension	Compression	
A 356 Al	83	90	165	458	24
C6(S)	101	104	194	548	21
C12(S)	108	109	145	427	13
C12(AR)	91	107	142	417	10

ตารางที่ 2.5 สมบัติทางกลของอะลูมิเนียม A356 เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอยที่ปริมาณต่างๆ [30]

จากตารางข้างต้น อะลูมิเนียมผสม A356 เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอยที่ทุกส่วนผสม จะมีความ เค้นพิสูจน์(0.2% Proof stress) สูงกว่าอะลูมิเนียมที่ไม่ได้รับการเสริมแรง ในส่วนของความ ต้านทานแรงดึงสุงสูดที่วัสดุสามารถรับได้(UTS) พบว่าอะลูมิเนียมเสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย 6% โดย ปริมาตรจะให้ความแข็งแรงสูงสุด รองลงมาคืออะลูมิเนียมที่ไม่ได้รับการเสริมแรงและอะลูมิเนียม เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย 12% โดยปริมาตรตามลำดับ สาเหตุที่อะลูมิเนียมเสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย 12% โดยปริมาตร มีความแข็งแรงต่ำกว่าตัวอื่นเนื่องจากรูพรุนในชิ้นงานและเกิดปฏิกริยาระหว่าง เนื้อพื้นและอนุภาคขี้เถ้าทำให้มีเฟสที่เปราะเกิดขึ้นมากเกินไป

การวิเคราะห์ทางเทอร์ โมไดนามิก แสดงให้เห็นถึงการเกิดปฏิกริยาระหว่างเนื้อพื้นซึ่งเป็น อะลูมิเนียมและขี้เถ้าลอยซึ่งประกอบไปด้วย อะลูมินา ซิลิกา และเหล็กออกไซด์ โดยจะเกิดปฏิกิริยา ดังนี้

$$2AI(1) + 3/2SiO_2(s) = 3/2Si(s) + AI_2O_3(s)$$
(2.7)

$$2AI(1) + Fe_2O_3(s) = 2Fe(s) + AI_2O_3(s)$$
(2.8)

ธาตุ Si และ Fe ที่เกิดขึ้นจะเกิดเป็นสารผสมกับเนื้อพื้น การเกิดปฏิกิริยาเคมีดังกล่าว ส่งผล ต่อสมบัติทางกลและพฤติกรรมการแตกหักของวัสดุเนื่องจากเฟสที่เกิดขึ้นใหม่จะเป็นเฟสที่เปราะ สัดส่วนระหว่างปริมาณเฟสเปราะและเฟสเหนียว (Matrix) จึงมีก่าเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลทำให้วัสดุมีก่า เปอร์เซ็นต์การยึดตัว (% Elongation) ลดลงเมื่อปริมาณของขี้เถ้าเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ความแข็งแรง ของพันธะระหว่างเนื้อพื้นและอนุภาคยังส่งผลต่อสมบัติทางกลของวัสดุผสมเช่นกัน การแตกหัก ของอนุภาคภายในชิ้นงานทดสอบแรงดึง ดังรูปที่ 2.26 บ่งบอกถึงพันธะที่แข็งแรงระหว่างเนื้อพื้น และอนุภาค

ร**ูปที่ 2.26** การแตกของอนุภาคขี้เถ้าลอยภายในชิ้นงานอะลูมิเนียม [30]

2.13 การใช้อนุภาคขี้เถ้าลอยในโฟมอะลูมิเนียม

A. Daoud [31] ได้ศึกษาผลของการเติมขึ้เถ้าลอยที่มีต่อโครงสร้างและสมบัติทางกลของ โฟมอะลูมิเนียม โดยการผสมขึ้เถ้าลอยทั้งชนิด Precipitator และ Cenosphere ในปริมาณ 10 % โดย ปริมาตร กับน้ำโลหะอะลูมิเนียมเกรด 4032 โฟมอะลูมิเนียมที่เสริมแรงด้วยขึ้เถ้าลอยทั้งชนิด Precipitator และ Cenosphere ให้ก่ามอดุลัสยึดหยุ่นที่สูงกว่าโฟมอะลูมิเนียมที่ไม่ได้รับการเสริมแรง มากภายใต้การทดสอบแรงอัด ซึ่งจากการที่วัสดุมีก่ามอดุลัสสูง ทำให้มีความสามารถในการดูดซับ พลังงานสูงตามไปด้วย ดังแสดงในรูปที่ 2.27 และ 2.28

ร**ูปที่ 2.27** กราฟแสดง Plateau stress, Yieild stress และ Plastic stress ของโฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 และโฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 เสริมแรงด้วยขึ้เถ้าลอย [31]

ร**ูปที่ 2.28** กราฟกวามเก้น-กวามเกรียดของโฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 และ โฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย [31]

นอกจากนี้ยังพบว่าโฟมอะลูมิเนียมเสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอยชนิด Precipitators มีความสามารถในการ ดูดซับพลังงานการกระแทกได้สูงสุด ดังตารางที่ 2.6

	4032	4032-10% ขี้เถ้า	4032-10% ขึ้เถ้าลอย	4032-10% ขึ้เถ้าลอย
		ลอยขนาดเล็ก	ขนาดใหญ่	
Energy absorption (MJ m ⁻³)	1.76	2.55	2.74	3.1
Impact energy absorption (J)	3.07	2.5	3.04	3.4
Specific impact energy	4.6	4.3	5.33	5.77
absorption $(J.cm^{3}g^{-1})$				

ตารางที่ 2.6 ความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟม 4032 และ โฟม 4032 เสริมแรงด้วยขี้เถ้า ลอย [31]

การศึกษาโครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมเกรด 4032 และ 4032 เสริมแรงด้วยขึ้เถ้า ลอย พบว่าโฟมที่มีอนุภาคของขึ้เถ้าลอยจะมีขนาดของโพรงอากาศที่สม่ำเสมอกว่า ดังรูปที่ 2.29 โดยอนุภาคขึ้เถ้าลอยจะไปขัดขวางการไหลของน้ำโลหะไปยังบริเวณ Plateau border ซึ่งจะช่วยลด การพังตัวของผนังโพรงอากาศ [31]

รูปที่ 2.29 โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมเกรค 4032 และ 4032 เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย [31]

นอกจากนี้ยังพบว่าอนุภาคขี้เถ้าลอยจะฝังตัวอยู่ตามบริเวณผนังโพรงอากาศและบริเวณ Plateau border และยังมือนุภาคบางส่วนฝั่งตัวอยู่ตามรอยต่อของแก๊สและของเหลว ดังรูปที่ 2.30 ้ส่งผลให้รัศมีความโค้งหน้าสัมผัสเปลี่ยนไป ทำให้ความคันระหว่างผนังโพรงอากาศและ Plateau border ลุคลง ทำให้อัตราการเกิด Drainage ลุคลง

(e) 4032-10 vol.% small microballoons

รูปที่ 2.30 โครงสร้างจุลภาคของโฟมอลูมิเนียมเกรค 4032 และ โฟมอะลูมิเนียมเกรค 4032 เสริมแรงด้วยขี้เถ้าลอย [31]

บทที่ 3

วิชีดำเนินการวิจัย

3.1 วัสดุที่ใช้ในการวิจัย

- 3.1.1 ผงอะลูมิเนียม ความบริสุทธิ์ 99.7 % จาก Ecka Granules ประเทศออสเตรเลีย
- 3.1.2 ผงไทเทเนียมไฮไดรค์ (TiH₂) ความบริสุทธิ์ 98 % จาก Acros organics
- 3.1.3 ขี้เถ้าลอยและขี้เปียกจากโรงไฟฟ้าถ่านหินแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 3.2.1 เครื่องชั่งน้ำหนัก
- 3.2.2 ตะแกรงร่อนคัดขนาด
- 3.2.3 เครื่องเขย่าตะแกรงร่อน
- 3.2.4 เครื่องผสมผงโลหะแบบเขย่า
- 3.2.5 แบบขึ้นรูปชิ้นงาน Precursor ทำจากเหล็กกล้าเครื่องมือ เส้นผ่านศูนย์กลาง 22
- ນີດຄືເນຕຽ
- 3.2.6 เครื่องอัดไฮโดรลิก
- 3.2.7 เตาอบไล่ความชื้น
- 3.2.8 เตาอบชิ้นงาน ยี่ห้อ Protherm รุ่น PLF 140/9B
- 3.2.9 เครื่องทดสอบอเนกประสงค์ ยี่ห้อ Shimadzu รุ่น AG 100kNXplus
- 3.2.10 เครื่องตัดชิ้นงาน (Precision cutting machine) ยี่ห้อ Struers รุ่น Accutom-5
- 3.2.11 สเปรย์สีดำด้าน
- 3.2.12 เครื่องขัดชิ้นงาน
- 3.2.13 กระดาษทราย ผงเพชรและผ้าสักกะหลาดสำหรับขัดชิ้นงาน
- 3.2.14 เรซินชนิคใส
- 3.2.15 โปรแกรม Image J ใช้ในการวิเคราะห์โครงสร้างมหภาค

3.2.16 เครื่องเอ็กซเรย์คิฟแฟรกชั่น (XRD)

3.2.17 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกวาด (SEM)

3.3 วิชีดำเนินการวิจัย

3.3.1 ขั้นตอนการเตรียมและการตรวจสอบคุณลักษณะของขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้า

3.3.1.1 การถ้างสิ่งสกปรก

ขี้เถ้าเปียก

ถ้างด้วยผงซักฟอก 2 ครั้ง แล้วถ้างด้วยน้ำเปล่าจนกว่าน้ำจะ ใส เทน้ำออกให้หมด ก่อนที่จะ นำไปอบไล่ความชิ้นที่อุณหภูมิ 110°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ขี้เถ้าลอยแบบ Precipitators

ล้างด้วยน้ำเปล่า โดยผสม Fly ash 1 ส่วนต่อน้ำ 5 ส่วน กวนน้ำแล้วปล่อยให้ตกตะกอน ตัก ส่วนที่ลอยน้ำออก เพื่อแยก Fly ash ส่วนที่ลอยน้ำออกไป เทน้ำทิ้ง ทำซ้ำ 3 ครั้ง ก่อนที่จะนำไปอบ ไล่ความชื้นที่อุณหภูมิ 110°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ขี้เถ้าลอย ลอยน้ำ Cenospheres

น้ำไปล้างค้วยน้ำเปล่า แล้วกรองค้วยกระคาษกรอง จากนั้นจึงนำไปอบไล่ความชิ้นที่ อุณหภูมิ 60°C เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

3.3.1.2 การกำจัดสารมลทิน

นำขึ้เถ้าที่ถ้างแถ้วไปเผาที่อุณหภูมิ 500°C เป็นเวลา 3 ชั่วโมง เพื่อไล่สารมลทินออก

3.3.1.3 การคัดขนาดอนุภาค

นำขี้เถ้าไปคัดขนาดด้วยตะแกรงร่อนคัดขนาด โดยใช้ตะแกรงเบอร์ 60, 120, 400 ตามถำดับ โดยขนาดของความละเอียดของตะแกรงแต่ละเบอร์มีดังนี้

ตะแกรงเบอร์ 60	มีขนาดช่องว่าง 250 μm
ตะแกรงเบอร์ 120	มีขนาคช่องว่าง 125 μm
ตะแกรงเบอร์ 400	มีขนาดช่องว่าง 38 μm

3.3.2 การผลิต Precursor และ โฟมอะลูมิเนียม

3.3.2.1 การผลิต Precursor

ผสมผงอะลูมิเนียมเข้ากับ TiH₂ ในปริมาณ 0.6 wt.% และขึ้เถ้าในปริมาณ 1, 2, 3, 4 และ 5 wt.% โดยใช้เครื่องเขย่าเป็นเวลา 30 นาที จากนั้นแบ่งผงที่ผสมเข้ากันดีแล้วมา 10 กรัม นำไปอัดขึ้น รูปโดยใส่ผงลงในแม่พิมพ์อัดขึ้นรูป (die) เคลือบด้วยแมกนีเซียมสเตียเรท (Magnesium stearate) เพื่อป้องกันชิ้นงานติดแม่พิมพ์ ใช้แรงดันในการอัดชิ้นงาน 650 MPa

3.3.2.2 การผลิตโฟมอะลูมิเนียม

นำ Precursor ที่ได้ใส่ลงในแม่พิมพ์ที่เคลือบด้วยโบรอนไนไตรด์ (Boron nitride) แล้ว นำไปให้ความร้อนในเตาที่อุณหภูมิ 800°C โดยแต่ละส่วนผสมใช้เวลาในการให้ความร้อน 300, 315, 330, 345 และ 360 วินาทีตามลำดับ จากนั้นนำชิ้นงานออกมาปล่อยให้เย็นตัวในอากาศ

3.3.3 การวัดความหนาแน่นของ Precursor และโฟมอะลูมิเนียม

การวัดความหนาแน่นของ Precursor ทำได้โดยชั่งหาน้ำหนักและใช้เวอร์เนียร์คาลิปเปอร์ วัดขนาดเพื่อหาปริมาตรของ Precursor จากนั้นนำน้ำหนักและปริมาตรของ Precursor มาหาค่า ความหนาแน่นได้ดังสมการ (3.1)

$$D_{precursor} = \frac{m_{precursor}}{V_{precursor}}$$
(3.1)

m_{precursor} = น้ำหนักของ Precursor (g) V_{precursor} = ปริมาตรของ Precursor (cm³)

โดย

การหาความหนาแน่นของโฟมอะลูมิเนียม ทำให้โดยใช้วิธี Archemedes' densitometry ดัง สมการ (3.2)

$$D_{foam} = \frac{W_{air}}{W_{air} - W_{water}}$$
(3.2)

โดยที่ พ

 W_{air}
 =
 น้ำหนักของโฟมในอากาศ (g)

 W_{air}
 =
 น้ำหนักของโฟมในน้ำ (g)

การขยายตัวของโฟมะลูมิเนียมสามารถหาได้จากสมการ (3.3)

$$\% Expansion = \left[\frac{V_{foam} - V_{precursor}}{V_{precursor}}\right] \times 100$$
(3.3)

โดยที่	$V_{precursor} =$	ปริมาตรของ Precursor (cm³)
	V_{foam} =	ปริมาตรของโฟม (cm³)

3.3.4 การทดสอบการรับแรงอัดของโฟมอะลูมิเนียม

นำโฟมอะลูมิเนียมที่ได้จากการทดลองไปตัดด้วยเกรื่อง Precision cutting machineใน ทิศทางดังรูปที่ 3.1 นำโฟมอะลูมิเนียมที่ตัดแล้วในส่วนที่ 2 ไปทดสอบแรงอัดโดยใช้ความเร็วใน การทดสอบ 2 mm/min จนถึง 80 % ของความเครียด

รูปที่ 3.1 ทิศทางการตัด โฟมอะถูมิเนียมสำหรับทดสอบการรับแรงอัด

เมื่อได้ผลการทดสอบการทดสอบแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าสมบัติทางกลของโฟม อะลูมิเนียม ได้แก่

<u>ค่าความแข็งแรงจุดคราก (Yield strength)</u> เป็นช่วงที่วัสดุมีพฤติกรรมแบบยืดหยุ่น หาได้ จากค่าความเด้นที่ตัดจุดระหว่างกราฟจากผลการทดสอบแรงอัดกับเส้นตรงขนานกราฟ โดยตัด แกน y ที่ 0.2 % ความเกรียด

<u>ค่าความสามารถในการดูคซับพลังงาน (Energy absorbtion)</u> หาได้จากพื้นที่ใต้กราฟ ความสัมพันธ์ระหว่างความเค้นและความเครียด ดังสมการ (3.4)

$$E = \int_{0}^{\varepsilon_{a}} \sigma.\varepsilon.d\varepsilon \tag{3.4}$$

โดยที่

 σ = ความเด้น (MPa)

 ε = ความเครียด

3.3.5 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของ Precursor และโฟมอะลูมิเนียม

นำ Precursor ไปตัดด้วยเครื่อง Precision cutting machine ในทิศทางตามแนวเส้นผ่าน ศูนย์กลางดังรูปที่ 3.2 นำชิ้นส่วนที่ตัดได้ไปทำการขึ้นรูปตัวเรือนแบบเย็น (Cold mounting) จากนั้น นำชิ้นงานที่ขึ้นรูปตัวเรือนแล้วไปขัดด้วยกระดาษทรายเบอร์ 120, 220, 400, 600, 800, 1000, 1200 และ 2000 และขัดละเอียดด้วยผงเพชรขนาด 6, 3 และ 1 μm ตามลำดับแล้วจึงนำชิ้นงานที่ผ่านการ ขัดแล้วไปตรวจสอบโครงสร้างด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบส่องกวาด (SEM) ต่อไป

รูปที่ 3.2 ทิศทางการตัด Precursor

3.3.6 การตรวจสอบโครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียม

สำหรับการตรวจสอบโครงสร้างมหภาคภายในของโฟมอะลูมิเนียม สามารถทำได้โดยการ ตัดโฟมอะลูมิเนียมในแนวตั้งฉากกับฐานของโฟมด้วยเครื่อง Precision cutting machine ดังแสดง ในรูปที่ 3.3 จากนั้นนำชิ้นส่วนโฟมอะลูมิเนียมที่ตัดแล้วไปพ่นสเปรย์สีดำ เมื่อรอให้สีแห้งแล้ว นำไปขัดด้วยกระคาษทรายเพื่อให้เกิดความคมชัดของโครงสร้าง สแกนโครงสร้างโฟมด้วยเครื่อง สแกนรูปที่ความละเอียด 600 dpi

รูปที่ 3.3 ทิศทางการตัดโฟมอะลูมิเนียมสำหรับการตรวจสอบโครงสร้างมหภาค

การวิเคราะห์รูปด้วยโปรแกรม Image J 1.43u เป็นการวิเคราะห์ที่สามารถบอกค่าสมบัติ ต่างๆของโครงสร้างโฟมออกมาเป็นค่าเชิงปริมาณได้ เช่น ขนาดของโพรงอากาศ ค่าสัดส่วนพื้นที่ โพรงอากาศกับเนื้อพื้นของโฟมอะลูมิเนียม เป็นต้น

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของปริมาณขี้เถ้าลอยและขี้เถ้าเปียก ในโฟมอะลูมิเนียมต่อพฤติกรรมการขยายตัวของและพฤติกรรมการรับแรงอัดของโฟมอะลูมิเนียม วิเคราะห์และเปรียบเทียบโครงสร้างมหภาค โครงสร้างจุลภาคและสมบัติทางกลของโฟม อะลูมิเนียมที่เพิ่มเสถียรภาพด้วยขี้เถ้าชนิดต่างๆที่ปริมาณแตกต่างกัน บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 การตรวจสอบคุณลักษณะของอนุภาค

รูปที่ 4.1 แสดงรูปร่างลักษณะของผงวัสดุที่ใช้ในการทำวิจัยนี้ ได้แก่ ผงอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ อนุภาคขี้เถ้าเปียก อนุภาคขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator และอนุภาคขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere จากรูป ที่ 4.1 (ก) และ (ข) จะเห็นว่าผงอะลูมิเนียมมีลักษณะรูปร่างของผงแบบเดน ไดรท์ (Dendrite) ส่วน ใหญ่ปรากฏเป็นแท่งขาว จากรูปที่ 4.1 (ก) และ (ง) จะเห็น ได้ว่าขี้เถ้าเปียกมีลักษณะรูปร่าง ไม่ แน่นอน (Irregular) โดยจะมีลักษณะเป็นเหลี่ยมมุมมากกว่าและพบว่ามีพื้นผิวขรุจระ จากรูปที่ 4.1 (จ) และ (ฉ) พบว่าขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator มีลักษณะเป็นทรงกลมตัน (Solid spherical) พื้นผิว ก่อนข้างเรียบและมีผงอนุภาคขนาดเล็กเกาะติดอยู่ตามผิวของผงขี้เถ้าบ้างเล็กน้อย จากรูปที่ 4.1 (จ) และ (ซ) พบว่าขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ลักษณะเป็นทรงกลมกลวง (Hollow spherical) พื้นผิว เรียบกว่าขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator นอกจากนี้ยังพบว่ามีการเกาะติดของอนุภาคขนาดเล็กบนพื้นผิว ของผงขี้เถ้าเช่นเดียวกับขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator

ผงอะลูมิเนียมบริสุทธิ์		(U) STREC 15KU 100Mm 350 87mm
จี้เถ้าเปียก	(A) STREC 15KU 120Mm X100_25mm	(3) STREC 15KU - 10Mm X400 16mm

รูป 4.1 ภาพ SEM ผงอนุภาค

4.2 การคัดขนาดอนุภาค

ตารางที่ 4.1 แสดงปริมาณร้อยละ โดยมวลของขึ้เถ้าทั้ง 3 ชนิดที่ผ่านการกัดกรอง อนุภาก ขึ้เถ้าเปียกส่วนใหญ่จะมีขนาดตั้งแต่ 38 μm ขึ้นไปและขึ้เถ้าเปียกส่วนใหญ่จะไม่ลอดผ่านตะแกรง เบอร์ 400 สำหรับอนุภากขึ้เถ้าลอยทั้งชนิด Precipitator และ Cenosphere โดยส่วนใหญ่จะมีขนาด ตั้งแต่ 1-250 μm

ประเภทของขี้เถ้า	ปริมาณขี้เถ้าแยกตามขนาดของอนุภาค (wt.%)			
	>250 µm	125-250 μm	38-125 μm	< 38 µm
จี้เถ้าเปียก	30	37	32	< 1
ขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator	-	33	39	28
ขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere	-	36	34	30

ตารางที่ 4.1 แสดงปริมาณขึ้เถ้าในช่วงขนาดต่างๆ

4.3 การกระจายตัวของอนุภาคขี้เถ้า

ตารางที่ 4.2, 4.3 และ 4.4 แสดงการกระจายตัวและขนาดเฉลี่ยของอนุภาคที่ผ่านการคัด ขนาดด้วยตะแกรงร่อนขนาด 60, 120 และ 400 พบว่า ในแต่ละช่วงขนาด ขี้เถ้าเปียกมีขนาดเฉลี่ย และการกระจายตัวสูงสูด รองลงมาคือขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere และ ขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ตามลำดับ

ช่วงขนาด	$D_{10} \ \mu m$	$D_{50}\mu m$	$D_{90} \ \mu m$	ขนาดเฉลี่ย µm
< 38 µm	2.12	21.84	46.87	23.76
38-125 μm	11.92	74.53	144.61	78.2
125-250 μm	117.6	188.25	268.5	186.95
>250 µm	260.5	426.06	719.51	457.85

ตารางที่ 4.2 การกระจายตัวและขนาคเฉลี่ยของอนุภาคขึ้เถ้าเปียก

ตารางที่ 4.3 การกระจายตัวและขนาดเฉลี่ยของอนุภาคขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator

ช่วงขนาด	$D_{10} \ \mu m$	$D_{50}\mu m$	$D_{90} \ \mu m$	ขนาดเฉลี่ย µm
< 38 µm	0.8	9.95	28.56	12.69
38-125 μm	4.66	50.63	94.61	51.8
125-250 μm	113.02	172.68	239.92	171.16
>250 µm	201.61	301.00	406.52	295.83

ช่วงขนาด	$D_{10} \ \mu m$	$D_{50}\mu m$	$D_{90} \ \mu m$	ขนาดเฉลี่ย µm
< 38 µm	0.75	9.81	35.38	14.44
38-125 μm	9.10	64.29	110.00	65.04
125-250 μm	88.10	165.66	235.67	161.47
>250 µm	-	-	-	-

ตารางที่ 4.4 การกระจายตัวและขนาดเฉลี่ยของอนุภาคขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere

4.4 ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้า

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ปริมาณสารประกอบของขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิด ด้วยเครื่อง Xray Fluorescence (XRF) พบว่าขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิดมีส่วนประกอบหลักเป็นสารประกอบออกไซด์ได้แก่ SiO₂ Fe₂O₃ Al₂O₃ และ CaO และมีธาตุอื่นๆเงือปนเล็กน้อยได้แก่ Na₂O, MgO, P₂O₅, SO₃, K₂O, TiO₂, MnO₂, NiO, ZnO, SrO, ZrO₂, และ BaO

ตารางที่ 4.5 ส่วนประกอบทางเคมีของขี้เถ้า

สารประกอบ	ขึ้เถ้าลอยชนิด	ขี้เถ้าลอยชนิด	ขึ้เถ้าเปียก
	Precipitator	Cenosphere	
Na ₂ O	2.44	0.995	0.55
MgO	3.09	1.024	1.241
Al ₂ O ₃	15.72	18.073	14.246
SiO ₂	33.68	39.078	33.048
P ₂ O ₅	0.28	0.174	0.349
SO ₃	3.14	1.875	2.394
K ₂ O	3.02	8.692	3.042
CaO	19.57	14.819	21.249
TiO ₂	0.52	0.735	0.723
MnO ₂	0.17	0.116	0.245
Fe ₂ O ₃	15.56	10.7	22.523

NiO	0.01	-	0.088
ZnO	0.01	0.061	0.03
SrO	0.05	0.019	0.079
ZrO ₂	0.02	0.014	0.031
BaO	0.15	0.148	0.163

รูปที่ 4.2, 4.3 และ 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์โครงสร้างผลึกด้วย XRD ของขี้เถ้าเปียก ขี้เถ้า ลอยชนิด Precipitator และ ขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ตามลำดับ พิจารณาขี้เถ้าเปียกแสดงให้เห็น ถึงโครงสร้างอสัญฐาน โดยฐานของกราฟจะโด้งนูนขึ้นระหว่างช่วงมุม 2-Theta ตั้งแต่ 20 – 40 โดยประมาณ และยังพบโครงสร้างผลึกของ Quartz, Anorthite และ Magnetite ดังแสดงในรูปที่ 4.2 สำหรับขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างอสัญฐาน โดยฐานของกราฟจะโด้ง นูนขึ้นระหว่างช่วงมุม 2-Theta ตั้งแต่ 15 – 35 โดยประมาณ และพบโครงสร้างผลึกของ Quartz Mullite และ Magnetite ดังแสดงในรูปที่ 4.3 สำหรับขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere แสดงให้เห็น โครงสร้างอสัญฐาน โดยฐานของกราฟจะมีความโด้งนูนขึ้นระหว่างช่วงมุม 2-Theta ตั้งแต่ 15-40 โดยประมาณและพบโครงสร้างผลึกของ Quartz และ Mullite ดังแสดงในรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ XRD ของขี้เถ้าเปียก

รูปที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ XRD ของขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator

รูปที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ XRD ของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere

4.5 การตรวจสอบโครงสร้างจุลภาคของ Precursor หลังการอัดขึ้นรูป

พิจารณาชิ้นงาน Precursor ที่ทำจากอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก ดังแสดงในรูปที่ 4.5 พบว่า อนุภาคขนาดเล็ก จะมีการกระจายตัวบนเนื้อพื้นอะลูมิเนียมได้ดีกว่าขี้เถ้าเปียกที่มีขนาดใหญ่ และยัง พบเศษของอนุภาคขี้เถ้าที่เกิดจากการแตกหักของอนุภาคภายหลังการอัดขึ้นรูป เมื่อพิจารณาที่ กำลังขยายสูงบริเวณอนุภาค อาจพบช่องว่างขนาดเล็ก (Void) บริเวณรอยต่อระหว่างเนื้อพื้นและ อนุภาคได้

ร**ูปที่ 4.5** ภาพ SEM ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก

พิจารณาชิ้นงาน Precursor ที่ทำจากอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ดังแสดงใน รูปที่ 4.6 พบว่าอนุภาคขนาดเล็ก จะมีการกระจายตัวบนเนื้อพิ้นอะลูมิเนียมได้ดีกว่าอนุภาคขนาด ใหญ่ และพบการแตกของอนุภาคขี้เถ้าซึ่งเกิดจากกระบวนการอัดขึ้นรูป โดยพบเห็นทั้งอนุภาคที่ แตกละเอียด แตกบางส่วนและบางอนุภาคไม่เกิดการแตกหักเลย โดยอนุภาคที่มีขนาดเล็กมี แนวโน้มที่จะทนต่อการแตกหักได้มากกว่าอนุภาคขนาดใหญ่และอาจพบอนุภาคขนาดเล็กรวมกัน อยู่ภายในอนุภาคขนาดใหญ่ ดังรูปที่ 4.6 (ง)

ร**ูปที่ 4.6** ภาพ SEM ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator

พิจารณาชิ้นงาน Precursor ที่ทำจากอะถูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ดังแสดงใน รูปที่ 4.7 พบว่าอนุภาคขึ้เถ้าส่วนใหญ่แตกละเอียดและกระจายตัวอยู่เต็มเนื้อพื้นอะลูมิเนียม อย่างไร ก็ตาม มีอนุภาคบางส่วนที่ไม่เกิดการแตกหักเช่นกัน ดังรูปที่ 4.7 (ข) และพบอนุภาคขนาดเล็ก รวมตัวกันอยู่ภายในอนุภาคขนาดใหญ่เช่นเดียวกับขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ดังรูปที่ 4.7 (ง)

รูปที่ 4.7 ภาพ SEM ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere

4.6 ผลการวิเคราะห์ทางความร้อน

รูปที่ 4.8 และ 4.9 แสดงกราฟ Differential scanning calorimetry (DSC) ของชิ้นงาน Precursor อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator และอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย ชนิด Cenosphere ผงขี้เถ้าเปียก ผงขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator และ ผงขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ภายใต้บรรยากาศอาร์กอน ระหว่างช่วงอุณหภูมิ 50 - 850°C ที่อัตราการให้ความร้อน 10°C/นาที และที่อัตราการเย็นตัว 20°C/นาที

พิจารณารูปที่ 4.8 กราฟ DSC ขณะให้ความร้อนของชิ้นงานอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ พบ ปฏิกิริยาดูดความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C ซึ่งใกล้เคียงกับอุณหภูมิหลอมเหลวของ อะลูมิเนียมที่ 660°C พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก พบปฏิกิริยาดูด ความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C เช่นกัน และพบปฏิกิริยาคายความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 723°C พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย Precipitator พบปฏิกิริยาดูดความ ร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C และพบปฏิกิริยาคายความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 717°C พิจารณา กราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere พบปฏิกิริยาดูดความร้อนที่ อุณหภูมิประมาณ 650°C และพบปฏิกิริยาคายความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 700°C สำหรับกราฟ DSC ของขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิด ไม่พบปฏิกิริยาใดๆในระหว่างการให้ความร้อน

ร**ูปที่ 4.8** การวิเคราะห์ทางความร้อน (DSC) ที่อัตราการให้ความร้อน 10°C/นาที

พิจารณารูปที่ 4.9 กราฟ DSC ขณะเย็นตัวของชิ้นงานอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ พบปฏิกิริยาการ กายความร้อนที่อุณหภูมิ ประมาณ 656°C ซึ่งเกิดจากการคายพลังงานระหว่างการแข็งตัวของ อะลูมิเนียม พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก พบปฏิกิริยากายพลังงาน 2 ช่วงที่อุณหภูมิประมาณ 635°C และ 573°C ตามลำดับ พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียม ผสมขึ้เถ้าลอย Precipitator พบปฏิกิริยาการคายความร้อน 2 ช่วงที่อุณหภูมิประมาณ 641°C และ 571°C ตามลำดับ พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere พบ ปฏิกิริยาการคายความร้อน 2 ช่วงที่อุณหภูมิประมาณ 642°C และ 574°C ตามลำดับ สำหรับการ วิเคราะห์ทางกวามร้อนของอนุภาคขึ้เถ้าทั้ง 3 ชนิด ไม่พบปฏิกิริยาใดๆระหว่างช่วงอุณหภูมิการเย็น ตัว

รูปที่ 4.9 การวิเคราะห์ทางความร้อน (DSC) ที่อัตราการเย็นตัว 20°C/นาที

4.7 การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม

รูปที่ 4.10 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน สำหรับโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์พบว่าการขยายตัวสูงสุด เกิดขึ้นที่เวลา 315 วินาที มีการขยายตัว 378 % หลังจากนั้นการขยายตัวของโฟมจะลดลงตามลำดับ เนื่องจากเกิดการพังตัวของผนังโพรงอากาศ สำหรับโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm พบว่า โฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้า 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุด 409 % การขยายตัวของโฟม มีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า อย่างไรก็ตามการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้า 1-3 wt.% ก็มีขนาดใกล้เกียงกันมาก

ร**ูปที่ 4.10** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm

รูปที่ 4.11 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย186 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าเปียก 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุด 416 % ที่เวลา 315 วินาทีและการขยายตัวของโฟมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า การขยายตัว โดยรวมใกล้เกียงกับโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm

ร**ูปที่ 4.11** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 186 μm

รูปที่ 4.12 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 78 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าเปียก 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุดที่ 409 % ที่เวลา 330 วินาที และการขยายตัวของโฟมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า การ ขยายตัวของโฟมที่ผสมขึ้เถ้า 1-3 wt.% มีค่าใกล้เคียงกับโฟมที่ผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 186 และ 457 μm แต่เมื่อเทียบกันที่ปริมาณขึ้เถ้า 4-5 wt.% พบว่าการขยายตัวของโฟมชนิดนี้ลดลงอย่างมาก เมื่อเทียบกับโฟมทั้ง 2 ชนิดข้างต้น

ร**ูปที่ 4.12** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาคเฉลี่ย 78 μm

รูปที่ 4.13 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าลอย ชนิด Precipitator 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุดที่ 373 % ที่เวลา 330 วินาทีและการขยายตัวของโฟมมี แนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า

ร**ูปที่ 4.13** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm

รูปที่ 4.14 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าลอย ชนิด Precipitator 1 wt.% มีการขยายตัวสุงสุด 415 % ที่เวลา 315 วินาที และการขยายตัวของโฟมมี แนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า การขยายตัวของโฟมโดยทั่วไปมีก่าสูงกว่าโฟมอะลูมิเนียมที่ ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm

รูปที่ 4.14 การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิค Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 µm

รูปที่ 4.15 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 12 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอย ชนิด Precipitator 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุด 382 % ที่เวลา 315 วินาที และการขยายตัวของโฟมมี แนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า โฟมที่ผสมขี้เถ้า 5 wt.% มีการขยายตัวต่ำมากเมื่อเทียบกับโฟม ที่ผสมขี้เถ้า 2 ขนาดข้างต้น อย่างไรก็ตามการขยายตัวของโฟมโดยทั่วไปสูงกว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอย ชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm แต่น้อยกว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 μm

รูปที่ 4.15 การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 12 µm

รูปที่ 4.16 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าลอย ชนิด Cenosphere ทุกส่วนผสมมีการขยายตัวต่ำกว่าโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ โฟมที่ผสมขึ้เถ้า 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุด 274 % ที่เวลา 315 วินาที การขยายตัวของโฟมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่ม ปริมาณขึ้เถ้าเพิ่มขึ้นและไม่มีการขยายตัวของโฟมที่ผสมขึ้เถ้าตั้งแต่ 4 wt.% ขึ้นไป

ร**ูปที่ 4.16** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 μm

รูปที่ 4.17 แสดงเปอร์เซนต์การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 μm เทียบกับเวลาที่ใช้ในการให้ความร้อน พบว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าลอย ชนิด Cenosphereทุกส่วนผสมมีการขยายตัวต่ำกว่าโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ โฟมที่ผสมขึ้เถ้า 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุด 224 % ที่เวลา 315 วินาที และไม่มีการขยายตัวของโฟมที่ผสมขึ้เถ้าตั้งแต่ 2 wt.% ขึ้นไป

ร**ูปที่ 4.17** การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 μm

4.8 การวิเคราะห์โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียม

4.8.1 โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์

รูปที่ 4.18 แสดงโครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ พิจารณาโครงสร้างโพรง อากาศของโฟม จะพบว่าโพรงอากาศมีขนาดไม่สม่ำเสมอ และมีการกระจายตัวของโพรงอากาศไม่ ดี โดยพบว่าตั้งแต่ช่วงกลางจนถึงช่วงบนของโฟมมีโพรงอากาศขนาดใหญ่ถึงใหญ่มากจำนวนมาก ขณะที่โพรงอากาศขนาดเล็กกว่าจะอยู่บริเวณด้านล่างของโฟมและบริเวณขอบ จำนวนโพรงอากาศ ทั้งหมด 67 โพรง พื้นที่โพรงอากาศเฉลี่ยเท่ากับ 0.115 cm²

4.8.2 โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก

รูปที่ 4.18 - 4.21 แสดงรูปและผลการวิเคราะห์โครงสร้างมหภาคที่การขยายตัวสูงสุดของ โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457, 186 และ 78 μm ตามลำดับ พิจารณาโครงสร้างโพรงอากาศของโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกที่ปริมาณ 1-3 wt.% ของทุกขนาดขึ้เถ้าจะมีขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยน้อยกว่าขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียม บริสุทธิ์ รวมถึงจำนวนโพรงอากาศของโฟมก็มีปริมาณมากกว่าโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์เช่นกัน ขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยมีแนวโน้มใหญ่ขึ้นเมื่อขนาดของอนุภาคลดลง ความสูงของโฟมมีแนวโน้ม ลดต่ำลงเมื่อปริมาณขึ้เถ้าในโฟมเพิ่มขึ้นและเมื่อขนาดของขึ้เถ้าลดต่ำลง อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่า ขนาดของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขึ้เถ้าปริมาณ 1-2 wt.% จะมีขนาดก่อนข้างใกล้เกียงกันไม่ว่าขึ้เถ้า จะมีขนาดเท่าใด โฟมที่ผสมขึ้เถ้าปริมาณภาก มีแนวโน้มที่โครงสร้างของโฟมจะบิดเบี้ยวและมี โพรงอากาศที่ไม่สม่ำเสมอ

พิจารณาโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 µm พบว่า โฟมที่ผสมขี้เถ้า 1 และ 2 wt.% มีโครงสร้างดีที่สุด โพรงอากาศมีขนาดเล็กและมีการกระจายตัวค่อนข้างสม่ำเสมอทั่วทั้ง ชิ้นงาน พบโพรงอากาศขนาดใหญ่เล็กน้อยบริเวณช่วงกลางของโฟม อย่างไรก็ตามโฟมที่ผสมขี้เถ้า 3 wt.% ขึ้นไปความสม่ำเสมอของโพรงอากาศกลับลดลงและพบโพรงอากาศขนาดใหญ่มากขึ้น โดยเฉพาะโฟมที่ผสมขี้เถ้า 5 wt.% ซึ่งพบโพรงอากาศขนาดใหญ่และไม่สม่ำเสมอหลายโพรง อีก ทั้งรูปร่างของโฟมก็ยังบิดเบี้ยวอีกด้วย พิจารณาโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 186 µm พบว่า โฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt.% มีโครงสร้างคีที่สุด โดยที่โพรงอากาศมีขนาดเล็กสม่ำเสมอ และมีการกระจายตัวก่อนข้างสม่ำเสมอทั่วทั้งชิ้นงาน พบโพรงอากาศขนาดใหญ่เล็กน้อยช่วงบน ของโฟม สำหรับโฟมที่ผสมขี้เถ้า 5 wt.% ถึงแม้โพรงอากาศจะมีขนาดเล็กและขนาดก่อนข้าง ใกล้เกียงกันแต่โฟมมีการขยายตัวต่ำและรูปร่างของโฟมบิดเบี้ยวอย่างมาก สำหรับโฟมอะลูมิเนียม ผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 78 μm พบว่า โฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt.% มีโครงสร้างดีที่สุด โดยที่ โพรงอากาศส่วนใหญ่มีขนาดเล็กและกระจายตัวก่อนข้างสม่ำเสมอทั่วทั้งชิ้นงาน พบโพรงอากาศ ขนาดใหญ่เล็กบ้างบริเวณช่วงกลางและช่วงบนของโฟม โฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 2 wt.% ขึ้นไป พบว่ารูปร่างของโฟมมีกวามบิดเบี้ยวก่อนข้างมาก รวมถึงกวามสม่ำเสมอของโพรงอากาศก็ลดลง และปรากฎโพรงอากาศขนาดใหญ่เพิ่มมากขึ้น

รูปที่ 4.18 โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก

ร**ูปที่ 4.19** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm

ร**ูปที่ 4.20** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 186 μm

ร**ูปที่ 4.21** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 78 μm

4.8.3 โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย Precipitator

รูปที่ 4.22 - 4.25 แสดงรูปและผลการวิเคราะห์โครงสร้างมหภาคตามลำคับ ที่การขยายตัว สูงสุดของโฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171, 51 และ 12 µm ตามลำคับ ขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ปริมาณ 1-3 wt.% ของทุกขนาดอนุภาค จะมีขนาดค่อนข้างเล็กและกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ ความ สม่ำเสมอของขนาดโพรงอากาศจะลดลงเมื่อมีปริมาณขึ้เถ้า 4 wt.% ขึ้นไป จำนวนโพรงอากาศของ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ปริมาณ 1-3 wt.% มีจำนวนมากกว่าโพรงอากาศ ของโฟมอะลูมิเนียมมริสุทธิ์ อย่างไรก็ตามจำนวนโพรงอากาศมีแนวโน้มลดลงเมื่อเติมขึ้เถ้า 4 wt.% ขึ้นไป พิจารณาที่ขนาดอนุภาคเท่ากันจะพบว่าความสูงของโฟมมีขนาดลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า อย่างไรก็ตาม ที่ส่วนผสม 1-3 wt.% ความสูงของโฟมจะมีค่าค่อนข้างใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาที่ ส่วนผสมเท่ากัน พบว่ากวามสูงของโฟมมีแนวโน้มลดลงเมื่อขนาดของอนุภาคเล็กลง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาที่ส่วนผสม 1-3 wt.% พบว่าความสูงของโฟมมีก่าค่อนข้างใกล้เคียงกันไม่ว่าอนุภาคจะ มีขนาดเท่าใด

พิจารณาโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 µm พบว่า โฟมที่ ผสมขึ้เถ้า 1 และ 2 wt.% มีโพรงอากาศสม่ำเสมอที่สุด โพรงอากาศมีขนาดเล็กและมีการกระจายตัว ก่อนข้างสม่ำเสมอทั่วทั้งชิ้นงาน โฟมที่ผสมขึ้เถ้ามากกว่า 2 wt.% ขึ้นไป รูปร่างของโฟมจะก่อนข้าง บิดเบี้ยว รวมถึงพบเห็นโพรงอากาศขนาดใหญ่จำนวนหนึ่งด้วย โดยเฉพาะในโฟมที่ผสมขึ้เถ้า 5 wt.% พิจารณาโฟมผสมขี้เถ้าขนาดเฉลี่ย 51 μm พบว่า โฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt.% และ 2 wt.% มีโครงสร้างดีที่สุด โดยที่โพรงอากาศมีขนาดเล็กสม่ำเสมอและมีการกระจายตัวค่อนข้างสม่ำเสมอ ทั่วทั้งชิ้นงาน ในโฟมที่ผสมขี้เถ้า 1 wt.% พบเห็นโพรงอากาศขนาดก่อนข้างใหญ่จำนวนหนึ่ง กระจายตัวอยู่ภายในชิ้นงาน อย่างไรก็ตาม ขนาดของโพรงอากาศโดยทั่วไปส่วนใหญ่ยังคงมีขนาด เล็ก โฟมที่ผสมขี้เถ้าตั้งแต่ 3 wt.% ขึ้นไป พบว่าความสูงของโฟมจะลดลงตามถำคับ อีกทั้งยังเกิด โพรงอากาศขนาดใหญ่และรูปร่างไม่สม่ำเสมอ กระจายตัวอยู่ภายในชิ้นงาน โดยเฉพาะโฟมที่ผสม ขี้เถ้า 5 wt.% สำหรับโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าขนาดเฉลี่ย 12 μm พบว่า โฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt.% มีโครงสร้างดีที่สุด โดยที่โพรงอากาศส่วนใหญ่มีขนาดเล็กและกระจายตัวก่อนข้างสม่ำเสมอ ทั่วทั้งชิ้นงาน พบโพรงอากาศขนาดก่อนข้างใหญ่บ้างบริเวณกลางชิ้นงาน แต่อย่างไรก็ตาม ขนาด ของโพรงอากาศขนาดใหญ่มากขึ้นตามลำดับ อีกทั้งความสูงของโฟมก็ยังลดลงตามลำดับอีกด้วย เกิดโพรงอากาศขนาดใหญ่มากขึ้นตามลำดับ อีกทั้งความสูงของโฟมก็ยังลดลงตามลำดับอีกด้วย โดยเฉพาะโฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 5 wt.% จะพบว่าความสูงของโฟมลดลงอย่างมาก อีกทั้งภายใน ชิ้นงานยังประกอบไปด้วยโพรงอากาศที่ใหญ่และไม่สม่ำเสมอ

รูปที่ 4.22 โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย Precipitator

ร**ูปที่ 4.23** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm

ร**ูปที่ 4.24** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 μm

ร**ูปที่ 4.25** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย precipitator ขนาดเฉลี่ย 12 μm

4.8.4 โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere

รูปที่ 4.26 - 4.28 แสดงรูปและผลการวิเคราะห์โครงสร้างมหภากที่การขยายตัวสูงสุดของ โฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 และ 14 μm ตามลำดับ พิจารฉาโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาด 65 μm พบว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt.% มี โครงสร้างดีที่สุด แต่ก็ยังด้อยกว่าโครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ จำนวนโพรงอากาศของ โฟมผสมขี้เถ้ามีจำนวนน้อยกว่าโครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ จำนวนโพรงอากาศมีแนวโน้มลดลง เมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า รวมถึงขนาดเฉลี่ยของโพรงอากาศก็มีขนาดใหญ่กว่าของโฟมอะลูมิเนียม บริสุทธิ์ พิจารฉาลักษณะ โครงสร้างจากรูป 4.25 พบว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้ามีความสูงน้อยกว่าโฟม อะลูมิเนียมบริสุทธิ์อย่างชัดเจนและความสูงมีแนวโน้มด่ำลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า รวมถึงโพรง อากาศก็มีขนาดใหญ่และรูปร่างไม่สม่ำเสมอ พิจารฉาโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาด 14 μm โฟมที่ผสมขี้เถ้า ปริมาณ 1 wt.% มีโครงสร้างดีที่สุด แต่ก็ยังด้อยกว่าโครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ จำนวน โพรงอากาศกมีขนาดใหญ่และรูปร่างไม่สม่ำเสมอ พิจารฉาโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาด 14 μm โฟมที่ผสมขี้เถ้า ปริมาณ 1 wt.% มีโครงสร้างดีที่สุด แต่ก็ยังด้อยกว่าโครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ รวมถึงขนาดเฉลี่ยของ โพรงอากาศก็มีขนาดใหญ่กว่าของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ เมื่อพิจารฉาลักษณะ โครงสร้าง พบว่า โฟมมีความสูงน้อยกว่าโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์อย่างชัดเจน อีกทั้งโพรงอากาศยังมีขนาดใหญ่และ รูปร่างไม่สม่ำเสมอ

อะลูมิเนียม	อะลูมิเนียม + ขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere (ф 65 µm)		
บริสุทธิ์	1 wt.%	2 wt.%	3 wt.%
	อะลมิเมียบ + จีเรื่		
	1 wt.%	-	-

รูปที่ 4.26 โครงสร้างมหภาคของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย Cenosphere

ร**ูปที่ 4.27** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 μm

ร**ูปที่ 4.28** กราฟแสดงจำนวนโพรงอากาศและขนาดโพรงอากาศเฉลี่ยของโฟมอะลูมิเนียมและโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 µm

4.9 การวิเคราะห์โครงสร้างจุลภาคของโฟมอะลูมิเนียม

รูปที่ 4.29 แสดงภาพถ่าย SEM ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ พบว่าเนื้อพื้นมีลักษณะเรียบ ไม่มีสิ่งเจือปน และเมื่อวิเคราะห์พื้นผิวด้วย โหมด Back scattering ก็พบว่ามีอนุภาคของ TiH₂ ที่ สลายตัวไม่หมด ฝังอยู่ภายในเนื้อชิ้นงาน ดังรูปที่ 4.28 (ข)

ร**ูปที่ 4.29** ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์

รูปที่ 4.30 แสดงภาพถ่าย SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก พบว่าอนุภาคขี้เถ้าส่วน ใหญ่มีแนวโน้มจะฝึงตัวอยู่ตามขอบของก้านโพรงอากาศ และมีบางส่วนเกาะอยู่กลางก้านโพรง อากาศหรือบริเวณ Plateur border โดยโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาดเฉลี่ย 457 และ 186 µm อนุภาคขี้เถ้าจะ ฝึงตัวอยู่ที่บริเวณขอบขอบก้านโพรงอากาศเกือบทั้งหมด ดังรูปที่ 4.30 (ก) และ 4.30 (ก) ในขณะที่ โฟมผสมขี้เถ้าขนาดเฉลี่ย 78 µm อนุภาคส่วนใหญ่จะฝึงตัวอยู่ตามขอบก้านโพรงอากาศเช่นกัน แต่ กียังมีอนุภาคบางส่วนที่ฝึงตัวอยู่ใจกลางก้านโพรงอากาศ ดังรูปที่ 4.30 (จ) สำหรับอนุภาคขี้เถ้าที่เกิด การแตกหักระหว่างการอัดขึ้นรูปมีแนวโน้มเกาะกลุ่มกันและอาจพบช่องว่าง (Void) บริเวณ ผิวสัมผัสระหว่างเนื้อพื้นและอนุภาคดังรูปที่ 4.30 (ข)

ร**ูปที่ 4.30** ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก

รูปที่ 4.31 แสดงภาพถ่าย SEM ของโฟมอะถูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator พบว่า อนุภาคขี้เถ้าส่วนใหญ่มีแนวโน้มเกาะอยู่ตามขอบของก้านโพรงอากาศ และมีบางส่วนเกาะอยู่ตรง กลางก้านโพรงอากาศและบริเวณ Plateau border โดยโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาดเฉลี่ย 171 µm อนุภาค จะฝังตัวอยู่ที่บริเวณขอบก้านโพรงอากาศเกือบทั้งหมด ดังรูปที่ 4.31 (ก) และพบการแตกหักของ ขี้เถ้าเป็นจำนวนมาก รวมถึงพบช่องว่าง (Void) บริเวณเนื้อพื้นที่สัมผัสกับขี้เถ้าเป็นจำนวนมาก ในขณะที่โฟมผสมขี้เถ้าขนาดเฉลี่ย 51 และ 12 µm จะมือนุภาคบางส่วนที่ฝังตัวอยู่ที่ใจกลางก้าน โพรงอากาศ ดังรูปที่ 4.31 (ค) และ 4.31 (จ) และอนุภาคขี้เถ้ามีแนวโน้มที่จะทนต่อการแตกหัก มากกว่าขี้เถ้าขนาดใหญ่ ดังรูปที่ 4.31 (ง) และ 4.31 (ฉ) เมื่อพิจารณารูปที่ 4.31 (ง) พบว่าบริเวณเนื้อ พื้นรอบๆขี้เถ้าเกิดโครงสร้างเดนไดร์ ซึ่งเกิดจากปฏิกิริยาระหว่างขี้เถ้าและเนื้อพื้นอะลูมิเนียม

ร**ูปที่ 4.31** ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator

รูปที่ 4.32 แสดงภาพถ่าย SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere พบว่า อนุภาคขี้เถ้ามีการกระจายตัวเต็มเนื้อพื้นมากกว่าขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator โดยพบ เห็นอนุภาคขี้เถ้าทั้งบริเวณขอบก้านโพรงอากาศและบริเวณใจกลางก้านโพรงอากาศ พิจารณารูปที่ 4.32 (ก) และ 4.32 (ข) โฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 μm อนุภาคขี้เถ้าซึ่งส่วน ใหญ่แตกหักระหว่างการอัดขึ้นรูปจนเป็นเศษชิ้นเล็กชิ้นน้อย กระจายตัวอยู่ทั้งบริเวณขอบก้านโพรง อากาศและบริเวณกลางก้านโพรงอากาศ และพบช่องว่าง (Void) บริเวณเนื้อพื้นที่สัมผัสกับขี้เถ้า พิจารณารูปที่ 4.32 (ค) และ 4.32 (ง) โฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 μm พบเศษ จากแตกหักของอนุภาคขี้เถ้าจำนวนมาก กระจายตัวอยู่ตามขอบก้านโพรงอากาศและกลางก้านโพรง อากาศเช่นเดียวกัน

รูปที่ 4.32 ภาพ SEM ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere

4.10 สมบัติทางกล

4.10.1 สมบัติการรับแรงอัด

สมบัติการรับแรงอัด (Compressive properties) ของโฟมอะลูมิเนียมหาได้จากการเตรียม จิ้นงานโฟมที่มีรูปทรงกระบอกขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 22 mm ความสูง 30 mm กำหนดความ หนาแน่นของชิ้นงานมีค่าใกล้เกียงกัน (± 10 %) เพื่อที่จะสามารถเปรียบเทียบผลได้ ในงานวิจัยนี้ค่า ความหนาแน่นของโฟมที่ใช้ทดสอบแรงอัดมีค่าระหว่าง 0.55 - 0.6 g/cm³ เนื่องจากชิ้นงานโฟมที่ใช้ ในการทดสอบการรับแรงอัดจำเป็นต้องมีขนาดที่เหมาะสม ดังนั้นโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าในบาง ส่วนผสมจึงไม่สามารถทดสอบการรับแรงอัดได้เนื่องจากการขยายตัวต่ำเกินไป ได้แก่ โฟมที่ผสม ขึ้เถ้า 4-5 wt.% ทุกชนิดขึ้เถ้า และโฟมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ทุกปริมาณส่วนผสม

ผลการวิเคราะห์กราฟความเค้น-ความเครียดจะได้ออกมาเป็นค่าความเก้นจุดคราก (Yield stress) ความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau และ การดูดซับพลังงานการอัด (Energy absorption) ค่าความ เก้นเฉลี่ยช่วง Plateau หาได้จากก่าเฉลี่ยของความเก้นจุดครากและก่าความเก้น ณ 60 % ความเครียด ผลการทดลองวัดจากก่าเฉลี่ยของการทดสอบ 3 ครั้ง

จากรูปที่ 4.33 แสดงก่าความเก้นจุดกรากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียม ผสมขี้เถ้าเปียก พบว่าก่าความเก้นจุดกรากของโฟมผสมขี้เถ้าเปียกขนาด 78 และ 186 µm ปริมาณ 1 wt.% มีก่าความเก้นจุดกรากสูงกว่าของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์เล็กน้อยและก่าความเก้นจุดกรากมี แนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า พิจารณาโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาด 457 µm พบว่า มีก่าความเก้นจุดกรากต่ำกว่าโฟมผสมขี้เถ้าเปียกขนาดอื่นๆและต่ำกว่าก่าความเก้นจุดกรากของโฟม อะลูมิเนียมบริสุทธิ์

รูปที่ 4.33 กราฟแสดงก่าความเก้นจุดกรากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียมผสม ขึ้เถ้าเปียก

จากรูปที่ 4.34 แสดงก่ากวามเก้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก พบว่าก่ากวามเก้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาด 78 µm ปริมาณ 1 wt.% มีก่าสูงที่สุดและมีก่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า พิจารณาก่ากวามเก้น เฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาด 186 µm พบว่ามีก่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีก่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% สำหรับโฟมอะลูมิเนียมผสม ขี้เถ้าเปียกขนาด 457 µm มีก่ากวามเก้นเฉลี่ยช่วง Plateau ต่ำสุดและมีก่าต่ำกว่าก่ากวามเก้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์

ร**ูปที่ 4.34** กราฟแสดงค่าความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก

จากรูปที่ 4.35 แสดงค่าความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ และโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก พบว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเล็กกว่าจะมีความสามารถใน การดูดซับพลังงานการอัดได้มากกว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาดใหญ่ พิจารณาโฟมอะลูมิเนียมผสม ขี้เถ้าเปียกขนาด 78 μm พบว่า ความสามารถในการดูดซับพลังงานการอัดสูงสุดของโฟมอยู่ที่ ส่วนผสมขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่ามากกว่าความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียม บริสุทธิ์ โฟมที่ผสมขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% จะมีความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียม บริสุทธิ์ โฟมที่ผสมขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% จะมีความสามารถในการดูดซับพลังงานการอัดลดลง ตามลำดับ พิจารณาโฟมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาด 186 μm ที่ปริมาณส่วนผสม 1 wt.% พบว่ามี ความสามารถในการดูดซับพลังงานการอัดสูงสุดและมีก่ามากกว่าความสามารถในการดูดซับ พลังงานของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ โฟมที่ผสมขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% จะมีความสามารถในการดูด ซับพลังงานการอัดลดลงตามลำดับ พิจารณาโฟมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาด 457 μm พบว่า

รูปที่ 4.35 กราฟแสดงค่าการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมและโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก

จากรูปที่ 4.36 แสดงค่าความเค้นจุดครากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียม ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator พบว่าค่าความเค้นจุดครากของโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 12 μm จะมีก่าความเค้นจุดครากสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 2 wt.% สูงกว่าก่าความเค้น จุดครากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ก่าความเค้นจุดครากมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า มากกว่า 2 wt.% พิจารณาก่าความเค้นจุดครากของโฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 51 μm พบว่ามีก่าสูงสุดที่ปริมาณส่วนผสม 1 wt.% และมีก่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า มากกว่า 1 wt.% พิจารณาก่าความเค้นจุดครากของโฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 51 μm พบว่ามีก่าสูงสุดที่ปริมาณส่วนผสม 2 wt.% และมีก่าลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 2 wt.%

ร**ูปที่ 4.36** กราฟแสดงค่าความเค้นจุดครากของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียมผสม ขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator

จากรูปที่ 4.37 แสดงค่าความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator พบว่าค่าความเค้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมที่ผสมขี้เถ้า ลอยชนิด Precipitator ขนาด 12 μm ที่ปริมาณ 1 wt.% มีค่าสูงสุดและมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อ ปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% พิจารณาค่าความเค้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitatorขนาด 51 พบว่ามีค่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่ม ปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% สำหรับค่าความเค้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitatorขนาด 51 พบว่ามีค่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่ม ปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% สำหรับค่าความเค้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 171 μm มีค่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่ม ปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% จะเห็นได้ว่าค่าความเค้นเฉลี่ยช่วง Plateau ของโฟมตสมขี้เถ้าลอยชนิด Sun จี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% จะเห็นได้ว่าค่าความเก้นเฉลี่ยช่วง Plateau จงโฟมที่ผสมขี้เถ้างนาด 51 และ 171 μm มีค่าค่อนข้างใกล้เกียงกัน

ร**ูปที่ 4.37** กราฟแสดงค่าความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator

จากรูปที่ 4.38 แสดงค่าความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมอะดูมิเนียมบริสุทธิ์ และ โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator พบว่าโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 12 μm ที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% มีความสามารถในการดูดซับพลังงานสูงสุด และมีค่าสูงกว่าความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ความสามารถใน การดูดซับพลังงานมีแนวโน้มลดลงเมื่อผสมขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% พิจารณาความสามารถในการดูด ซับพลังงานของโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 51 พบว่ามีค่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่าลดลงตามลำคับเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า พิจารณาค่าความสามารถในการดูดซับพลังงาน ของโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 51 พบว่ามีค่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่าลดลงตามลำคับเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า พิจารณาค่าความสามารถในการดูดซับพลังงาน ของโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาด 171 μm พบว่าความสามารถในการดูดซับพลังงาน มีค่าสูงสุดที่ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และมีค่าลดลงตามลำดับเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า จะเห็นได้ว่าค่า ความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาด 51 และ 171 μm มีค่าค่อนข้าง ใกล้เคียงกัน

4.10.2 การทดสอบความแข็ง

การเตรียมชิ้นงานเพื่อการทดสอบความแข็งระดับจุลภาค ทำได้โดยการขึ้นรูปตัวเรือนแบบ เย็น (Cold mount) และขัดผิวชิ้นงานจนถึงระดับความละเอียดของผงเพชรขนาด 1 μm ใช้น้ำหนัก กด 25 กรัม เวลาในการกด 10 วินาที ผลที่ได้ 5 ค่านำมาหาค่าเฉลี่ย โดยชิ้นงานที่จะนำมาทดสอบหา ก่าความแข็งนี้ประกอบไปด้วยอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าปริมาณ 0, 1, 3 และ 5 wt.% ตามลำดับ

จากรูปที่ 4.39 พบว่าอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกที่ทุกขนาดและส่วนผสม มีความแข็งสูงกว่า อะลูมิเนียมบริสุทธิ์ เมื่อพิจารฉาที่ขนาดอนุภาคเดียวกัน พบว่าความแข็งของเนื้อพื้นมีแนวโน้มเพิ่ม สูงขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า และเมื่อพิจารฉาที่ปริมาฉส่วนผสมเดียวกัน พบว่าความแข็งของเนื้อพื้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของอนุภาคเล็กลง

รูปที่ 4.39 ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียก

จากรูปที่ 4.40 อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ที่ทุกขนาดและส่วนผสม มีความ แข็งสูงกว่าเนื้อพื้นอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ เมื่อพิจารณาที่ขนาดอนุภาคเดียวกัน พบว่าความแข็งของเนื้อ พื้นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า และเมื่อพิจารณาที่ปริมาณส่วนผสมเดียวกัน พบว่า ความแข็งของเนื้อพื้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของอนุภาคเล็กลง

รูปที่ 4.40 ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิค Precipitator

จากรูปที่ 4.41 พบว่าอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ที่ทุกขนาดและส่วนผสมมี ความแข็งสูงกว่าเนื้อพื้นอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ เมื่อพิจารณาที่ขนาดอนุภากเดียวกัน พบว่าความแข็ง ของเนื้อพื้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้า และเมื่อพิจารณาที่ส่วนปริมาณส่วนผสม เดียวกัน พบว่าความแข็งของเนื้อพื้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของอนุภาคเล็กลง จะเห็นได้ว่า ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere นี้จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อ ปริมาณของอนุภาคเพิ่มขึ้น

รูปที่ 4.41 ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere

บทที่ 5

วิเคราะห์ผลการทดลอง

5.1 เสถียรภาพทางความร้อนของผงอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้า

จากการตรวจสอบเสถียรภาพทางความร้อนของผงอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าชนิดต่างๆ พบว่าที่ อุณหภูมิสูง โลหะอะลูมิเนียมมีการทำปฏิกิริยากับขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิด ปฏิกิริยาเคมีระหว่างขี้เถ้าและ อะลูมิเนียมหลอมเหลว ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการเคมีได้ดังนี้

$$2AI(1) + 3/2SiO_{2}(s) = 3/2Si(s) + Al_{2}O_{3}(s)$$
(5.1)

$$2AI(1) + Fe_2O_3(s) = 2Fe(s) + AI_2O_3(s)$$
(5.2)

ที่อุณหภูมิ 700 °C ปฏิกิริยาตามสมการที่ (5.1) จะมีค่า Gibbs free energy เท่ากับ -312,683 J/mol และปฏิกิริยาตามสมการที่ (5.2) จะมีค่า Gibbs free energy เท่ากับ -797,295 J/mol [37] จะ เห็นได้ว่า Gibbs free energy ของปฏิกิริยามีค่าเป็นลบ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้สูงที่ปฏิกริยา ดังกล่าวจะเกิดขึ้น

พิจารณารูปที่ 4.8 และ 4.9 ผลการวิเคราะห์ทางความร้อนของอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้า พบว่า ในระหว่างการให้ความร้อนอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ พบปฏิกิริยาดูดความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C ซึ่งใกล้เคียงกับปฏิกิริยาการหลอมเหลวของอะลูมิเนียม เมื่อพิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงาน อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก พบปฏิกิริยาดูดความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C เช่นกัน และพบ ปฏิกิริยาคายความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 723°C พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสม ขึ้เถ้าลอย Precipitator พบปฏิกิริยาดูดความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C และพบปฏิกิริยาคาย ความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 717°C พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอย ชนิด Cenosphere พบปฏิกิริยาดูดความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C และพบปฏิกิริยาคาย กวามร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 717°C พิจารณากราฟ DSC ของชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขึ้เล้าลอย ชนิด Cenosphere พบปฏิกิริยาดูดความร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 650°C และพบปฏิกิริยาคายความ ร้อนที่อุณหภูมิประมาณ 700°C ปฏิกิริยากายความร้อนที่เกิดขึ้นกับชิ้นงานอะลูมิเนียมผสมขึ้เล้านี้ เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมีระหว่างอะลูมิเนียมหลอมเหลวและขึ้เล้าดังสมการที่ 5.1 และ 5.2 ธาตุ Si และ Fe ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาเคมีนั้น จะละลายลงในเนื้อพื้นอะลูมิเนียมและเกิดเป็นโครงสร้างเดน ใคร์ขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 4.30 จะพบว่ามีโครงสร้างยูเทคติกเดนไครท์เกิดขึ้นบริเวณรอบๆ กลุ่ม อนุภากขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator แสดงว่า Si ที่เกิดขึ้นตามสมการ (5.1) เกิดการแพร่ไปยังบริเวณ รอบๆอนุภากขี้เถ้า เมื่อพิจารณากราฟ DSC ขณะเย็นตัว จะพบว่าอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าทั้งสามชนิด เกิดปฏิกิริยาคายความร้อน 2 ครั้งระหว่างการเย็นตัว ได้แก่ที่อุณหภูมิประมาณ 635°C, 573°C สำหรับโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกและที่ 641°C, 571°C สำหรับโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอย ชนิด Precipitator และที่ 642°C, 574°C สำหรับโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere สาเหตุที่เกิดปฏิกิริยากายพลังงาน 2 ครั้ง เนื่องจากในระบบสมดุลเฟสของ Al-Si การเย็นตัวของน้ำ โลหะอะลูมิเนียมที่มี Si ผสมอยู่ เมื่ออุณหภูมิลดลงต่ำกว่าเส้น Liquidus น้ำโลหะจะบางส่วนจะเกิด การเปลี่ยนสถานะไปเป็นอะลูมิเนียมอัลฟ่าดังนี้

$$L \rightarrow Al(\alpha) + L$$
 (5.3)

เมื่ออุณหภูมิลคค่ำลงมาอีกจนถึงอุณหภูมิที่เกิคปฏิกิริยายูเทคติก (577°C) น้ำโลหะที่เหลือ จะเปลี่ยนสถานะไปเป็นอะลูมิเนียมอัลฟ่าและ Si ดังนี้

$$L \rightarrow Al(\alpha) + Si$$
 (5.4)

5.2 ผลของชนิดขี้เถ้าต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม

จากการตรวจสอบการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้า ทั้ง 3 ชนิด เมื่อพิจารณาที่ขนาดของอนุภาคใกล้เกียงกันคือ ขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 78 µm ขึ้เถ้าลอย ชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 µm และขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 65 µm พบว่าโฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุดที่ 425 % รองลงมาคือโฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียก 1 wt.% มีการขยายตัวสูงสุดที่ 409 % ถัดมาคือโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ 378 % และโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere มีการขยายตัวต่ำที่สุด 274 % การ ขยายตัวสูงสุดของโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกและขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator มีค่าค่อนข้าง ใกล้เคียงกันและมีค่าสูงกว่าโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกและขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator มีก่าก่อนข้าง ให้โพรงอากาศมีเสถียรภาพมากกว่าแต่โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere มีขนาดการ ขยายตัวต่ำกว่ามาก เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความหนาแน่นของอนุภาคและจำนวน อนุภากที่มีอยู่ จะได้สมการดังนี้ [24]

$$N = \frac{V_a}{V_p}$$
(5.5)

โดยที่ N คือ จำนวนอนุภาค

V กือ ปริมาตรของอนุภากทั้งหมด

V ู คือ ปริมาตรของอนุภาค 1 อนุภาค

เมื่อพิจารณาตัวแปรจากสมการข้างต้น พบว่าจำนวนอนุภาคจะแปรผันตามปริมาตรของ อนุภาค ดังนั้นที่น้ำหนักเท่ากัน ปริมาตรของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere จะมีจำนวนอนุภาคมากกว่า ขี้เถ้าอีก 2 ชนิดมาก เนื่องจากขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere เป็นอนุภาคที่มีความหนาแน่นต่ำ (0.4 – 0.7 g/cm³) ขณะที่ขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator จะมีความหนาแน่นสูงกว่า (2.0 – 3.0 g/cm³) [35] การมีอนุภาคเซรามิกในโลหะหลอมเหลว จะทำให้โลหะหลอมเหลวมีความหนืดเพิ่มสูงขึ้นซึ่ง จะช่วยเพิ่มเสถียรภาพให้ฟองอากาศได้ แต่การที่โลหะหลอมเหลวมีความหนืดมากเกินไปจะส่งผล ต่อการขยายตัวของโฟม ทำให้ไม่เกิดการขยายตัวเป็นโฟมหรือการขยายตัวต่ำ ดังนั้นสาเหตุที่โฟม ผสมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere มีการขยายตัวต่ำ น่าจะเป็นเพราะความหนืดที่มาก เกินไปเนื่องจากจำนวนอนุภาคมีจำนวนมากเกินไป

สาเหตุอีกประการหนึ่งที่อาจทำให้โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere มีการ ขยายตัวต่ำเนื่องจาก ขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere เป็นขี้เถ้าที่มีลักษณะกลวง ดังนั้นในระหว่าง ขั้นตอนการอัดผงโลหะให้เป็นชิ้นงาน Precursor ขี้เถ้าลอยชนิดนี้จะแตกและสร้างทางเดินของ ช่องว่างเชื่อมต่อกันระหว่างขี้เถ้าอยชนิด Cenosphere ด้วยกัน ทำให้แก็ส H₂ ที่เกิดระหว่างการให้ กวามร้อนชิ้นงาน Precursor สามารถไหลผ่านช่องว่างเหล่านี้ออกจากชิ้นงานได้ จากการศึกษาผลของขนาดขี้เถ้าที่มีต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม พบว่าขี้เถ้าทั้งสาม ชนิดแสดงพฤติกรรมการขยายตัวเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ การขยายตัวของโฟมมีแนวโน้ม ลดลงเมื่อขนาดของอนุภากเล็กลง เมื่อพิจารณากวามสัมพันธ์ระหว่างขนาดที่มีต่อปริมาตรของ อนุภากขี้เถ้า จะได้ดังสมการที่ (5.6) [24]

$$V_p = \frac{\pi}{6} d_p^3 \tag{5.6}$$

โดยที่ V ู คือ ปริมาตรของอนุภาค

d ก็อ เส้นผ่านศูนย์กลางของอนุภาก

นำสมการ (5.6) แทนค่าใน (5.5) จะได้

$$N = \frac{6V_a}{\pi} d_p^{-3} \tag{5.7}$$

เมื่อพิจารณาตัวแปรจากสมการข้างต้น พบกว่าจำนวนอนุภาคจะแปรผกผันกับขนาดของ อนุภาค ดังนั้นเมื่อเทียบที่น้ำหนักเท่ากัน การที่อนุภาคมีขนาดเล็กลงจะทำให้จำนวนอนุภาคเพิ่มมาก ขึ้น และทำให้พื้นที่ผิวสัมผัสระหว่างอนุภาคและน้ำโลหะเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้ความหนืดของน้ำ โลหะสูงเกินไป ทำให้การขยายตัวของโฟมต่ำหรือไม่เกิดการขยายตัว ดังเช่นโฟมอะลูมิเนียมผสม ขึ้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ขนาดเฉลี่ย 14 µm ซึ่งมีการขยายตัวของโฟมต่ำมากสำหรับโฟมที่มี

้ส่วนผสมของขี้เถ้า 1 wt.% และ ไม่มีการขยายตัวของโฟมที่ส่วนผสมมากกว่า 1 wt.% ขึ้นไป

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารฉาโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm พบว่า มีการขยายตัวต่ำกว่าโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 μm อยู่เล็กน้อย สาเหตุน่าจะมาจากการที่อนุภาคขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดใหญ่มักจะมีความ หนาแน่นต่ำและมีความพรุนอยู่ในขึ้เถ้าปริมาฉมาก [38] ดังนั้นจากสมการที่ (5.5) จะพบว่าจำนวน อนุภาคขึ้เถ้าภายในโฟมจึงมากตามไปด้วย ทำให้โลหะหลอมเหลวมีความหนืดมาก อีกทั้งอนุภาค ขนาดเฉลี่ย 171 μm ยังมีความพรุนมากทำให้แก๊สที่แตกตัวอาจหนีออกจากชิ้นงานผ่านทางรูพรุน ดังกล่าว นอกจากนี้ การแตกหักเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยของอนุภาคขึ้เถ้า ดังรูปที่ 4.31(ข) อาจทำให้ ความหนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียมเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากพื้นที่ผิวสัมผัสระหว่างขึ้เถ้าและน้ำโลหะ เพิ่มขึ้น

ในส่วนของผลของปริมาณขี้เถ้าที่มีต่อการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียม พบว่าขี้เถ้าทั้งสาม ชนิดแสดงพฤติกรรมการขยายตัวเป็นไปในทิศทางเดียวกันคือการขยายตัวของโฟมจะสูงสุดที่ ปริมาณขี้เถ้า 1 wt.% และการขยายตัวมีแนวโน้มลดลงเมื่อปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% สาเหตุ เนื่องจากการผสมขี้เถ้าปริมาณมากขึ้นจะทำให้ความหนืดของน้ำโลหะสูงขึ้น และทำให้ กวามสามารถในการขยายตัวของ โฟมลดต่ำลง นอกจากนี้การแตกหักของขี้เถ้าที่เกิดขึ้นใน กระบวนการอัดขึ้นรูป ทำให้ขี้เถ้าแตกเป็นชิ้นเล็กๆเกาะกลุ่มกันและเกิดช่องว่างขนาดเล็ก (Void) อยู่ระหว่างขี้เถ้าที่รวมกลุ่มกันอยู่ ดังรูปที่ 4.24 เมื่อปริมาณขี้เถ้าเพิ่มขึ้นจะทำให้ช่องว่างดังกล่าวมี จำนวนเพิ่มขึ้นด้วย จึงเกิดการสูญเสียแก๊ส H₂ ผ่านทางช่องว่างเหล่านี้ออกไป ทำให้ความสามารถ ในการขยายตัวของโฟมลดต่ำลง

อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบความหนาแน่นของชิ้นงาน Precursor พบว่าค่าความ หนาแน่นของชิ้นงานทุกชิ้นมีค่ามากกว่า 98 % ของความหนาแน่นทางทฤษฎี ดังนั้นจึงมีความ เป็นไปได้ว่ามีความพรุนอยู่ภายในอนุภาคขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิด นอกเหนือจากขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ซึ่งเป็นขี้เถ้าที่มีลักษณะกลวงอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าอนุภาคขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator จะมี ความหนาแน่นสูงและจมใต้น้ำในขั้นตอนการกัดแยกอนุภาคก็ตาม

5.4 ผลของขี้เถ้าที่มีต่อโครงสร้างของโฟม

จากผลการศึกษาผลของอนุภาคขี้เถ้าในโฟมต่อโครงสร้างของโฟม พบว่าการเติมขี้เถ้าใน ปริมาณระหว่าง 1-3 wt.% จะช่วยให้โครงสร้างของโฟมมีความสม่ำเสมอดีขึ้นเมื่อเทียบกับโฟม อะลูมิเนียมบริสุทธิ์ โพรงอากาศมีจำนวนมากขึ้นและมีขนาดเล็กลง ยกเว้นโฟมที่ผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ที่ทุกขนาดและส่วนผสมซึ่งโครงสร้างที่ได้ไม่ดีโดยโพรงอากาศจะมีขนาดค่อนข้าง ใหญ่และรูปร่างของโฟมจะมีลักษณะบิดเบี้ยว อีกทั้งยังมีการขยายตัวต่ำมาก การที่โพรงอากาศมี จำนวนมากขึ้นและมีขนาดเล็กลง แสดงว่าการเติมอนุภาคขี้เถ้าลงในโฟมช่วยเพิ่มเสถียรภาพของ โพรงอากาศและลดความหยาบของโครงสร้างโพรงอากาศในโฟม โดยอนุภาคขี้เถ้าจะขัดขวางการ ใหลงองน้ำโลหะอะลูมิเนียมและทำให้น้ำโลหะมีกวามหนืดเพิ่มขึ้น นอกจากการเพิ่มความหนืดให้กับน้ำโลหะแล้ว ความสามารถในการเปียกของน้ำโลหะต่อ อนุภาคก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างเสถียรภาพในโฟม เพื่อให้การสร้างเสถียรภาพเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด อนุภาคที่เติมควรกระจายตัวอยู่เต็มภายในเนื้อพื้นโลหะและบริเวณผิวสัมผัส ระหว่างน้ำโลหะ-แก๊ส ซึ่งอนุภาคที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมคังนี้ได้ จะต้องมีค่าความสามารถใน การเปียกที่เหมาะสมในน้ำโลหะ จากทฤษฎี liquid droplet entrainment theory [36] ได้อธิบายไว้ว่า การที่อนุภาคในน้ำโลหะจะสามารถเคลื่อนตัวไปยังผิวสัมผัสระหว่างน้ำโลหะ-แก๊สจะเกิดขึ้นได้ ต้องเป็นไปตามสมการคังนี้

รูปที่ 5.1 แบบจำลองการเปียกของของเหลวบนของแข็ง

$$\gamma_{lg} + \gamma_{sl} > \gamma_{sg} \tag{5.8}$$

ความสามารถในการเปียกของน้ำโลหะนี้ สามารถหาได้โดยใช้สมการความสัมพันธ์ของยัง (Young's equation) ดังนี้

$$\gamma_{\rm sg} = \gamma_{\rm sl} + \gamma_{\rm lg} \cdot \cos\theta \tag{5.9}$$

โดยที่ γ_{sg} คือ แรงตึงผิวของของแข็ง

 γ_{lg} คือ แรงตึงผิวของของเหลว

- γ_{sl} คือ แรงตึงผิวระหว่างของแข็งและของเหลว
- θ คือ มุมสัมผัส

เมื่อนำค่าในสมการที่ (5.9) ไปแทนค่าในสมการที่ (5.8) จะได้

$$\gamma_{lg} > \gamma_{lg} \cos\theta \tag{5.10}$$

มุมสัมผัส (θ) เป็นตัวบ่งบอกถึงความสามารถในการเปียกของอนุภาค ถ้า θ มีค่าเท่ากับ ศูนย์ จะเป็นการเปียกอย่างสมบูรณ์ ของเหลวจะแผ่กระจายครอบคลุมพื้นผิวของของแข็ง ถ้า θ มีค่า เท่ากับ 180° แสดงว่าของเหลวไม่มีความสามารถในการเปียกบนของแข็งเลย หยดของเหลวจะ รวมตัวเป็นรูปทรงกลมอยู่บนของแข็ง ทั้งนี้ เกณฑ์ในการพิจารณาว่าความสามารถในการเปียกดี หรือไม่ดีนั้น อาจใช้ค่า θ ที่ 90° ถ้า θ มีค่าน้อยกว่า 90° แสดงว่าอนุภาคมีความสามารถในการ เปียกที่ดีกับของเหลว

สมการ (5.10) จะเป็นจริงก็ต่อเมื่อ θ มีค่ามากกว่า 0 จนถึง 180° แสดงว่าอนุภาคที่จะ สามารถเคลื่อนที่ ไปยังผิวสัมผัสระหว่างน้ำ โลหะ-แก๊ส จะต้อง ไม่มีความสามารถในการเปียกที่ สมบูรณ์กับน้ำโลหะ มีรายงานว่าความสามารถในการเปียกของขี้เถ้าลอยกับน้ำโลหะอะลูมิเนียมที่ 800°C เท่ากับ 111° [39] สำหรับขี้เถ้าเปียกนั้น ค่าความสามารถในการเปียกน่าจะมีค่าใกล้เคียงกับ ขี้เถ้าลอยเนื่องจากส่วนผสมทางเคมีของขี้เถ้าทั้งสองชนิดมีความคล้ายคลึงกัน จากรูปที่ 4.30, 4.31 และ 4.32 แสดงให้เห็นว่าอนุภาคขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิด ส่วนใหญ่จะเกาะอยู่ตามขอบโพรงอากาศ แสดงว่า ขี้เถ้าทั้ง 3 ชนิดมีสมบัติเปียกที่ ไม่ดีกับน้ำโลหะอะลูมิเนียม (มี θ มากกว่า 90°) ดังนั้นอนุภาคจะถูก น้ำอะลูมิเนียมผลักออกมาอยู่บริเวณผิวสัมผัสของน้ำโลหะ-แก๊ส อนุภาคที่ถูกผลักออกมาอยู่บริเวณ ผิวสัมผัสนี้จะช่วยปรับความโค้งของผนังโพรงอากาศและทำให้ Capillary pressure ระหว่างบริเวณ ผนังโพรงอากาศและ Plateau border ลดลง ดังสมการของ V. Gergely และ T.W. Clyne [40]

$$\Delta p = \frac{\gamma}{r_{PB}} \tag{5.11}$$

โดยที่ Δp คือ ความแตกต่างของความดันระหว่างก้านโพรงอากาศและบริเวณ Plateau border

γ คือ แรงตึงผิวของน้ำโลหะ r_{PB} คือ รัศมีความโค้งของโพรงอากาศ ดังนี้ จะพบว่าการปรับรัศมีความโค้งของโพรงอากาศ จะทำให้การใหลของน้ำโลหะไปยัง Plateau border ลดลง ปรากฏการณ์นี้จะเห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นสำหรับโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาดใหญ่ จาก รูปที่ 4.18, 4.19, 4.20, 4.21, 4.22, 4.23, 4.24 และ 4.25 พบว่าขนาดเฉลี่ยโพรงอากาศของโฟมที่ผสม ขี้เถ้าขนาดใหญ่มีแนวโน้มเล็กกว่าของโฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาดเล็กกว่า รวมถึงจำนวนโพรงอากาศก็มี ปริมาณมากกว่า แสดงว่าขี้เถ้าขนาดใหญ่มีความสามารถในการยับยั้งการพังตัวของโพรงอากาศได้ ดีกว่าขี้เถ้าขนาดเล็กเมื่อคิดที่น้ำหนักเท่ากัน อาจเป็นเพราะขี้เถ้าขนาดใหญ่สามารถขัดขวางการไหล ของน้ำโลหะได้ดีกว่าขี้เถ้าขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม ที่น้ำหนักเท่ากันขี้เถ้าขนาดใหญ่จะมีจำนวน อนุภาคน้อยกว่าขี้เถ้าขนาดเล็ก จึงเป็นข้อจำกัดของการเปรียบเทียบโครงสร้างโฟม

อีกหนึ่งสิ่งที่ตรวจสอบได้จากการตรวจสอบโครงสร้างระดับจุลภาคคือ ลักษณะการฝังตัว ของขี้เถ้าภายในเนื้อพื้นอะลูมิเนียม จากรูปที่ 4.29, 4.30 และ 4.31 พบว่ามีการแตกหักของอนุภาคซึ่ง เกิดระหว่างขั้นตอนการอัดขึ้นรูป โดยที่อนุภาคขนาดใหญ่มีแนวโน้มจะเกิดการแตกหักมากกว่า อนุภาคขนาดเล็ก แสดงว่าอนุภาคขนาดเล็กมีความต้านทานต่อการแตกหักมากกว่าอนุภาคขนาด ใหญ่ สำหรับอนุภาคขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere ซึ่งพบว่าอนุภาคขี้เถ้าส่วนใหญ่เกิดการแตกหักจน ละเอียดนั้น สาเหตุเนื่องจากลักษณะรูปทรงของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere เป็นรูปทรงกลมกลวง จึงทำให้ความแข็งแรงและความต้านทานต่อการแตกหักต่ำกว่าขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator

5.5 ผลของขี้เถ้าต่อสมบัติทางกลของโฟมอะลูมิเนียม

5.5.1 ความแข็งแรงความสามารถในการดูดซับพลังงานการอัดของโฟมอะลูมิเนียม

ความแข็งแรงของโฟมโลหะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ โลหะที่ใช้ผลิตโฟม ความ หนาแน่นสัมพัทธ์ ขนาด รูปร่าง และความสม่ำเสมอของโพรงอากาศ รวมถึงตำหนิที่เกิดขึ้นภายใน โฟม แต่ในงานวิจัยนี้ได้มีการเติมอนุภาคขึ้เถ้าลงไปในโฟมด้วย ดังนั้น ปัจจัยต่างๆซึ่งเกี่ยวเนื่องกับ อนุภาคเสริมแรง เช่น ขนาด ปริมาณ และ พฤติกรรมการกระจายตัวของขึ้เถ้าภายในชิ้นงาน จึงมีผล ต่อสมบัติทางกลด้วยเช่นกัน สำหรับความสามารถในการดูคซับพลังงานของโฟมนั้น สามารถคำนวณได้จากพื้นที่ใต้ กราฟความเค้น-ความเครียดภายในช่วงความเครียดที่กำหนด ดังนั้นโฟมที่มีความเค้นจุดครากและ ความแข็งแรงในช่วงความเค้น Plateau สูง ก็จะมีความสามารถในการดูดซับพลังงานสูงตามไปด้วย

ผลการทดสอบความเค้นจุดคราก ความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau และความสามารถในการ ดูคซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมผสมขี้เถ้า แสดงไว้ดังรูปที่ 4.33, 4.34, 4.35, 4.36, 4.37 และ 4.38 เมื่อพิจารณาความเค้นจุดครากของโฟมจะพบว่าก่าความเค้นของโฟม อะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้ามีก่าก่อนข้างใกล้เคียงกัน แต่เมื่อพิจารณาก่าความ เก้นเฉลี่ยในช่วง Plateau จะพบความแตกต่างระหว่างโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟมอะลูมิเนียม ผสมขี้เถ้าได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อเปรียบเทียบที่ปริมาณขี้เถ้าเท่ากัน ความเล้นเฉลี่ยในช่วง Plateau มีก่า เพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของอนุภากเลีกลง แต่เมื่อพิจารณาโครงสร้างมหภากของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้า ดังแสดงในรูปที่ 4.19, 4.20, 4.21, 4,23, 4.24 และ 4.25 พบว่าที่ส่วนผสมเท่ากัน โพรงอากาศของ โฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาดเล็ก จะมีแนวโน้มใหญ่กว่าและมีความสม่ำเสมอน้อยกว่าโฟมที่ผสมขี้เถ้า ขนาดใหญ่ ดังนั้นในกรณีนี้ ขนาดของอนุภากเสริมแรงจึงมีผลต่อสมบัติทางกลของโฟมมากกว่า ขนาดและความสม่ำเสมอของโพรงอากาศ การที่โฟมมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของผง อนุภากเล็กลงเนื่องจากระยะห่างระหว่างผงอนุภาดจะน้อยลงเมื่อขนาดของผงอนุภากเล็กลง ดัง สมการนี้ [41]

$$\lambda = \frac{4(1-f)r}{3f} \tag{5.12}$$

โดยที่ λ คือระยะห่างระหว่างอนุภาค

- f คือสัคส่วนโคยปริมาตรของอนุภาค
- r คือรัศมีของอนุภาค

การที่ระยะห่างระหว่างอนุภากลดลง จะทำให้ต้องใช้แรงในการเกลื่อนดิส โลเกชั่นผ่าน อนุภากเพิ่มขึ้น ทำให้กวามแข็งแรงของวัสดุผสมเพิ่มขึ้น ดังสมการนี้ [41]

$$\tau = \frac{Gb}{\lambda} \tag{5.13}$$

์ โดยที่ au คือ แรงที่ใช้ในการเคลื่อนดิส โลเคชั่นผ่านอนุภาคเสริมแรง

G คือ ค่ามอดูลัสยึดหยุ่นของวัสดุ

b คือ Berger's vector

สาเหตุอีกประการหนึ่งซึ่งทำให้ โฟมผสมอนุภาคขนาดเล็ก มีแข็งแรงมากกว่า โฟมที่ผสม อนุภาคขนาดใหญ่เนื่องจากอนุภาคขนาดใหญ่จะสร้างความเสียหายแก่ชิ้นงานมากกว่า โดยอนุภาค ขนาดใหญ่มีแนวโน้มที่จะเกิดการแตกหักระหว่างกระบวนการอัดขึ้นรูปมากกว่าอนุภาคขนาดเล็ก ดังแสดงในรูปที่ 4.30 และ 4.31 เนื่องจากบริเวณรอบอนุภาคขนาดใหญ่จะมีความเข้มข้นของสนาม ความเก้น มากกว่าอนุภาคขนาดเล็ก อีกทั้งการรวมเป็นกลุ่มก้อนของอนุภาคขี้เถ้าที่เกิดการแตกหัก ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้ความแข็งแรงของโฟมลดลงอีกด้วย เนื่องจากความเสียหายมีแนวโน้มจะเริ่ม เกิดบริเวณที่อนุภาครวมกลุ่มอยู่ [42] ดังนี้ เมื่อพิจารณารูปที่ 4.34 จะพบว่าการที่โฟมผสมขี้เถ้าเปียก ขนาดเฉลี่ย 457 μm มีก่าความเก้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ต่ำที่สุดและต่ำกว่าโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ เนื่องมาจากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น

พิจารณาผลของปริมาณอนุภาคที่มีต่อค่าความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟม พบว่า ความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าทั้งสองชนิคมีค่าสูงสุดเมื่อปริมาณขี้เถ้า เท่ากับ 1 wt.% และมีค่าสูงกว่าโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ทุกขนาคอนุภาค ยกเว้นโฟมอะลูมิเนียมผสม ขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 µm ความเค้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ของโฟมที่ผสมอนุภาคขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% มีแนวโน้มลคลง สาเหตุเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของรูพรุนขนาคเล็ก (void) ที่เกิดขึ้นจากการ เติมขี้เถ้า ดังรูปที่ 4.30 และ 4.31 เมื่อปริมาณขี้เถ้าเพิ่มขึ้น รุพรุนเหล่านี้ก็จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วย อีก ทั้งการเพิ่มปริมาณขี้เถ้ายังทำให้สัดส่วนของความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการแตกหักของขี้เถ้าเพิ่มขึ้น ด้วย นอกจากนี้ความสม่ำเสมอของโครงสร้างโฟมที่ลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า ก็มีส่วนทำให้สมบัติ ทางกลลดลงเช่นกัน

พิจารณาความสามารถในการดูคซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์และโฟม อะลูมิเนียมผสมขี้เถ้า ดังแสดงในรูปที่ 4.35 และ 4.38 พบว่าความสามารถในการดูคซับพลังงานมี

107

แนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของอนุภาคขึ้เถ้าเล็กลง และถ้าพิจารณาที่ขนาดของอนุภาคเดียวกัน พบว่า กวามสามารถในการดูดซับพลังงานจะมีค่าสูงสุดเมื่อปริมาณขึ้เถ้าเท่ากับ 1 wt.% ความสามารถใน การดูดซับพลังงานมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้ามากกว่า 1 wt.% จะเห็นได้ว่าความสามารถ ในการดูดซับพลังงานของโฟม จะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกับค่าความเก้นเฉลี่ยในช่วง Plateau ดังรูปที่ 4.34 และ 4.36 เนื่องจากความสามารถในการดูดซับพลังงานเป็นค่าที่คำนวณจาก พื้นที่ใต้กราฟความเก้น-ความเกรียด ดังนั้นโฟมที่มีความเก้นในช่วง Plateau สูง ก็จะมีความสามารถ ในการดูดซับพลังงานสูงตามไปด้วย

5.5.2 ความแข็งระดับจุลภาค

จากรูปที่ 4.39, 4.40 และ 4.41 แสดงผลการทดสอบความแข็งด้วยวิธีการวัดความแข็งแบบ Micro-Vicker ผลการทดสอบแสดงว่าเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าทุกขนาดและปริมาณมีความแข็ง สูงกว่าเนื้อพื้นอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ เมื่อพิจาณาที่ขนาดอนุภาคเท่ากันจะพบว่าความแข็งมีแนวโน้ม สูงขึ้นเมื่อปริมาณขี้เถ้าเพิ่มขึ้น สาเหตุเนื่องจากการเติมอนุภาคขี้เถ้าซึ่งมีความแข็งสูงกว่าความแข็ง ของเนื้อพื้นอะลูมิเนียม จะช่วยเพิ่มความแข็งให้แก่เนื้อพื้นอะลูมิเนียม โดยอนุภาคขี้เถ้าจะช่วย ด้านทานการเปลี่ยนรูปของเนื้อพื้น การเพิ่มปริมาณขี้เถ้าจะทำให้ความหนาแน่นของอนุภาคภายใน เนื้อพื้นเพิ่มขึ้น ทำให้ความแข็งเพิ่มขึ้นตามลำดับ

เมื่อพิจารณาที่ส่วนผสมเท่ากัน ความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าขนาดเล็กมี แนวโน้มสูงกว่าความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าขนาดใหญ่ สาเหตุเนื่องจากขึ้เถ้าขนาด เล็กจะมีจำนวนอนุภาคมากกว่าขึ้เถ้าขนาดใหญ่เมื่อคิดที่น้ำหนักเท่ากันดังสมการที่ (5.7) ทำให้มี อนุภาคกระจายตัวอยู่ภายในเนื้อพื้นมากกว่า ดังตัวอย่างแสดงในรูปที่ 5.2

รูปที่ 5.2 การกระจายตัวของอนุภาคภายในเนื้อพื้น

เมื่อพิจารณาความแข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere พบว่ามีความ แข็งเพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า สาเหตุอาจเป็นเพราะเมื่อคิดที่น้ำหนักเท่ากัน จำนวน อนุภาคขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere นั้นมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipiator จึงทำให้มีขี้เถ้ากระจายตัวอยู่ในเนื้อพื้นปริมาณมาก อีกทั้งการแตกหักของขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere เป็นชิ้นเล็กลง ยังส่งผลให้ความแข็งของเนื้อพื้นมีค่าสูงยิ่งขึ้นไปอีก

ข้อสังเกตุอีกประการหนึ่งคือความสัมพันธ์ระหว่างความแข็งของเนื้อพื้นและความแข็งแรง ในช่วง plateau ของโฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้า พบว่าความแข็งแรงในช่วง plateau ของโฟม อะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าจะมีแนวโน้มลคลงเมื่อปริมาณขึ้เถ้ามากกว่า 1 wt.% ขึ้นไป ในขณะที่ความ แข็งของเนื้อพื้นอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้ายิ่งๆขึ้นไป

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

 ขี้เถ้าเปียกมีผลทำให้การขยายตัวของโฟมเพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt.% และสูงกว่าการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมมีแนวโน้ม ลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.% และเมื่อขนาดของขี้เถ้าลดลง

2. ขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator มีผลทำให้การขยายตัวของโฟมเพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อผสมขึ้เถ้า ปริมาณ 1 wt.% และสูงกว่าการขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ การขยายตัวของโฟม อะลูมิเนียมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้ามากกว่า 1 wt.% ที่ปริมาณขึ้เถ้าเท่ากัน โฟมผสม ขึ้เถ้าที่มีการขยายตัวสูงสุดคือ โฟมที่ผสมขึ้เถ้าขนาดเฉลี่ย 51 μm รองลงมาคือโฟมที่ผสมขึ้เถ้าขนาด เฉลี่ย 12 μm ตามด้วยโฟมที่ผสมขึ้เถ้าขนาดเฉลี่ย 171 μm

 จี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere มีผลทำให้การขยายตัวของโฟมลดต่ำลงทุกๆขนาดและ ปริมาณขี้เถ้า การขยายตัวของโฟมอะลูมิเนียมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้าและเมื่อขนาด ของขี้เถ้าลดลง

4. การผสมขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator ที่ปริมาณ 1-2 wt.% มีผลช่วยให้ โครงสร้างจุลภาคของโฟมอะลูมิเนียมมีความสม่ำเสมอมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างของ โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ โดยโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมอนุภาคขนาดใหญ่จะมีโครงสร้างสม่ำเสมอกว่า โฟมที่ผสมอนุภาคขี้เถ้าขนาดเล็กและเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 2 wt.% ขึ้นไป ความสม่ำเสมอ ของโครงสร้างโฟมมีแนวโน้มลดลง สำหรับโครงสร้างจุลภาคของโฟมอะลูมิเนียมที่ผสมขี้เถ้าลอย ชนิด Cenosphere นั้นมีความสม่ำเสมอน้อยกว่าโครงสร้างของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ที่ทุกขนาด และปริมาณของขี้เถ้า

5. การขยายตัวที่เพิ่มขึ้นและ โครงสร้างที่สม่ำเสมอมากขึ้นของโฟม เกิดจากการที่อนุภาค ขี้เถ้าช่วยเพิ่มความหนืดให้แก่น้ำโลหะอะลูมิเนียมและช่วยสร้างเสถียรภาพแก่โฟมชั่วขณะหนึ่ง อย่างไรก็ตามการเติมอนุภากปริมาณมากเกินไปจะทำให้ความหนืดของน้ำโลหะอะลูมิเนียมสูง เกินไปจนทำให้การขยายตัวลดต่ำลงและโครงสร้างของโฟมไม่สม่ำเสมอ

6. อนุภาคขี้เถ้าภายในโฟมอะลูมิเนียม มีแนวโน้มที่จะฝังตัวอยู่บริเวณขอบก้านโพรงอากาศ โดยเฉพาะโฟมอะลูมิเนียมที่อนุภาคขี้เถ้าขนาดใหญ่ ซึ่งอนุภาคส่วนใหญ่จะฝังตัวอยู่บริเวณขอบ ก้านโพรงอากาศเกือบทั้งหมด ซึ่งการที่อนุภาคขี้เถ้าฝังตัวอยู่ตามผิวสัมผัสระหว่างของเหลวกับแก๊ส จะช่วยปรับความโค้งของโพรงอากาศและทำให้ Capillary pressure ระหว่างบริเวณผนังโพรง อากาศและ Plateau border ลดลง

 การเติมขี้เถ้าเปียกและขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator มีผลทำให้ความแข็งแรงในช่วง Plateau ของโฟมเพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อผสมขี้เถ้าปริมาณ 1 wt. % และสูงกว่าความแข็งแรงในช่วง Plateau ของ โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ยกเว้นโฟมที่ผสมขี้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm ความแข็งแรงของโฟมมี แนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้ามากกว่า 1 wt.%

 8. ที่ปริมาณขี้เถ้าเท่ากัน โฟมที่ผสมขี้เถ้าขนาดเล็กจะมีความแข็งแรงมากกว่าโฟมที่ผสม ขี้เถ้าขนาดใหญ่

9. การเติมขึ้เถ้าเปียกและขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator มีผลทำให้ความสามารถในการดูคซับ พลังงานของโฟมเพิ่มขึ้นสูงสุดเมื่อผสมขึ้เถ้าปริมาณ 1 wt. % และสูงกว่าความสามารถในการดูด ซับพลังงานของโฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ยกเว้นโฟมที่ผสมขึ้เถ้าเปียกขนาดเฉลี่ย 457 μm ความสามารถในการดูดซับพลังงานของโฟมมีแนวโน้มลดลงเมื่อเพิ่มปริมาณขึ้เถ้ามากกว่า 1 wt.%

 ที่ปริมาณขึ้เถ้าเท่ากัน โฟมที่ผสมขึ้เถ้าขนาดเล็กจะมีความสามารถในการดูดซับ พลังงานมากกว่าโฟมที่ผสมขึ้เถ้าขนาดใหญ่

 การเติมขี้เถ้าเปียก ขี้เถ้าลอยชนิด Precipitator และขี้เถ้าลอยชนิด Cenosphere มีผลทำ ให้ความแข็งของเนื้อพื้นเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อพื้นอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ ความแข็งมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า เนื้อพื้นอะลูมิเนียมที่ผสมขี้เถ้าขนาดเล็กจะมีความแข็ง มากกว่าเนื้อพื้นอะลูมิเนียมที่ผสมขี้เถ้าขนาดใหญ่ 12. อนุภาคขี้เถ้าภายในเนื้อพื้นโฟมอะลูมิเนียม ช่วยเพิ่มความแข็งและความแข็งแรง ให้กับโฟม โดยการขัดขวางการเคลื่อนที่ของดิสโลเคชั่น อย่างไรก็ตามการเติมขี้เถ้าปริมาณมาก เกินไปจะทำให้ความแข็งแรงของโฟมลดลงเนื่องจากความเสียหายของชิ้นงานที่เพิ่มขึ้นจากการ แตกหักของขี้เถ้าระหว่างการอัดขึ้นรูป อีกทั้งเมื่อเพิ่มปริมาณขี้เถ้า ปริมาณรูพรุนขนาดเล็กภายใน ชิ้นงานจะเพิ่มมากขึ้นและความสม่ำเสมอของโครงสร้างโฟมมีแนวโน้มลดลงอีกด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะ

วัสดุหลักที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือขี้เถ้าจากโรงไฟฟ้าทั้ง 3 ชนิด ซึ่งในปัจจุบันข้อมูลสมบัติ ทางกายภาพของขี้เถ้ายังมีไม่มากนัก เช่น ค่าความถ่วงจำเพาะ ผลของขนาคอนุภาคต่อค่าความ ถ่วงจำเพาะ ผลของขนาคอนุภาคต่อส่วนประกอบทางเคมี สมบัติทางกล เป็นต้น คังนั้น การศึกษา สมบัติทางกายภาพของขี้เถ้าโคยละเอียคจึงมีความจำเป็น เพื่อที่นำข้อมูลคังกล่าวมาประยุกต์ใช้ใน งานวิจัยต่างๆต่อไป

ในระหว่างขั้นตอนการผลิตโฟมอะลูมิเนียมโดยวิธีการโลหะผงนั้น มีปัจจัยต่างๆหลาย ปัจจัยที่ส่งผลทำให้การผลิตมีความเสถียรค่อนข้างต่ำ เช่น ปริมาณออกไซด์ในผงอะลูมิเนียม อุณหภูมิที่ไม่คงที่ภายในเตา ความชื้นของวัสดุที่ใช้ในการผลิต เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ทำให้ ความสามารถในการผลิตซ้ำของโฟมค่อนข้างต่ำและทำให้การเปรียบเทียบสมบัติต่างๆของโฟมทำ ได้ยากด้วย ถ้าหากสามารถควบคุมการผลิตโฟมให้มีคุณภาพใกล้เคียงกันได้แล้ว จะสามารถ เปรียบเทียบสมบัติต่างๆของโฟมได้ อย่างสะดวกและชัดเจนยิ่งขึ้น

ในระหว่างการผลิตชิ้นงาน Precursor ภายหลังจากอัดขึ้นรูปชิ้นงานแล้ว พบว่าเกิดการ แตกหักของอนุภาคขึ้เถ้าภายในชิ้นงานอย่างมาก ซึ่งขึ้เถ้าที่แตกหักนี้จะส่งผลต่อการขยายตัว โครงสร้างและสมบัติทางกลของโฟม ดังนั้นการลดความดันที่ใช้ในการขึ้นรูปชิ้นงานเพื่อลดการ แตกหักของขึ้เถ้าโดยที่กวามหนาแน่นของชิ้นงานยังคงเดิม อาจช่วยปรับปรุงความสามารถในการ ขยายตัวและสมบัติทางกลของโฟมได้ นอกจากนี้กวรจะมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของ สัดส่วนขึ้เถ้าที่แตกหักที่มีต่อสมบัติทางกลของวัสดุผสม รวมถึงผลกระทบของการกระจายตัวของ ขนาดอนุภาคที่มีต่อสมบัติทางกลและการขยายตัวของโฟมด้วย

รายการอ้างอิง

- [1] เสกศักดิ์ อัสสวะวิสิทธิ์ชัย. <u>เอกสารประกอบการสอนวิชาโลหะเซลลูล่าห์</u>
- Banhart, J. <u>Manufacture, characterization and application of cellular metals and metal foams</u>.
 Progress in Materials Science 46 (2001) : 559-632.
- [3] Ashby, M.F., Evans, A., Fleck, N.A., Gibson, L.J., Hutchinson, J.W., and Wadley, H.N.G. <u>Metal Foams A Design Guide</u>. USA : Butterworth-Heinemann (2000).
- [4] Baumgartner, F., Duarte, I., and Banhart, J. Advanced Engineering Materials 2 (2000) : 168.
- [5] Baumeister, J. German Patent DE. 40. 18. (1990) : 360.
- [6] Banhart, J. <u>Europhys News</u>. 30 (1999) : 17.
- [7] Gergely, V., Degischer, H.P., and Clyne, T.W. Recycling of MMCs and production of metallic foams. <u>Comprehensive Composite Materials</u> 3 (2000) : 1-24.
- [8] Kennedy, A.R., and Asavavisitchai, S. Foaming of compacted Al-TiH₂ powder mixtures.
 <u>Materials Science</u> 396-402 (2002) : 251-258.
- [9] Kennedy, A.R. The effect of compaction on expansion and gas release in $Al-TiH_2$ powder compacts. <u>Materials Science</u> 416 (2003) : 299-304.
- [10] Elbir, S., Yilmaz, S., Toksoy, A.K., Guden, M., and Hall, I.W. SiC-paticulate aluminum composite foams produced from powder compacts: foaming and compression behavior. <u>J Master Sci</u> 41 (2006) : 4075-4084.
- [11] Babcsan, N., Leitlmeier, D., and Degischer, H.P. Foamability of particle reinforced aluminium melt. <u>Mat.-wiss. U. Wekstofftech</u> 34 (2003) : 22-29.
- [12] Schoenfelder, C.W., and Swisher, J.H. Kinetics of Thermal Decomposition of TiH₂. <u>J. Vac.</u>
 <u>Sci. Technol</u> 10(5) 1973 : 862-870.
- [13] Bhosle, V., et al. Dehydrogenation of TiH₂. <u>Material Science and Engineering</u> A 356(1-2)
 (2003) : 190-199.

- [14] Yang, C.C., and Nakae, H. Foaming characteristics control during production of aluminium alloy foam. <u>Journal of Alloys and Compounds</u> 313(1-2) (2000) : 188-191.
- [15] Kennedy, A.R. The effect of TiH_2 heat treatment on gas release and foaming in Al- TiH_2 preforms. <u>Scripta Materialia</u> 47 (2002) : 763-767.
- [16] Kenedy, A.R., and Lopez, V.H. The decomposition behavior of as-recived and oxidized TiH₂ foaming-agent powder. <u>Materials Science and Engineering</u> A 357(1-2) (2003) : 258-263.
- [17] Von Zeppelin, F., Hirscher, M., Stanzick, H., and Banhart, J. Desorption of hydrogen from blowing agents used for foaming metals. <u>Composites Science and Technology</u> 63 (2003) : 2293-2300.
- [18] Youn, S.W., Kang, C.G. The effect of process parameters on cell morphology in cellular aluminium alloy fabricated by powder compression and the induction heating process. <u>Professional Engineering Publishing</u> 217 (2003) : 201-211.
- [19] Duarte, I., and Banhart, J. A study of aluminium foam formation-kinetics and microstructure. <u>Acta Materialia</u> 48(9) (2000) : 2349-2362.
- [20] Simancik, F., et al. Effect of foaming parameters on the pore size. <u>Proceedings of the 2nd</u> <u>International Conference (MetFoam'99) : Metal Foams and Porous Metal Structures</u> (1999). Bremen, Germany: MIT-Verlag.
- [21] Simancik, F., Behulova, K., and Bors, L. Effect of ambient atmosphere on metal foam expansion. In <u>Proceeding of the 2nd International Conference on Cellular Metals and</u> <u>Metal Foaming Technology</u> (2001). Bremen, Germany: MIT-Verlag.
- [22] Van Horn, K.R., <u>Aluminium, Volume 1 : Properties, Physical Metallurgy and Phase</u> <u>Diagrams</u>. American Society for Metals (1967).
- [23] BanHart, J. Metal foams : Production and stability. <u>Advanced Engineering Materials</u> 8(9)(2006) : 781-794.

- [24] Ip, S.W., Wang, Y., and Toguri, J.M. Aluminium foam stabilization by solid particles. <u>Canadian Metallurgical Quarterly</u> 38(1) (1999) : 81-92.
- [25] Wubben, T., et al. Stability of metallic foams studiedunder microgravity. <u>Journal of Physics:</u> <u>Condensed Matter</u> 15 (2003) : 427-433.
- [26] Huko, B., and Faria, L. Material model of metallic cellular solids. <u>Computers & Structures</u> 62(6) (1997) : 1049-1057.
- [27] Gibson, L.J. Mechanical Behavior of Metallic Foams. <u>Annu. Rev. Mater. Sci</u> 30 (2000) : 191-227.
- [28] Bin, W., Deping, H., and Guangji, S. Compressive properties and energy absorption of foamed Al alloy. in <u>Proceeding of the 2nd International Conference on Cellular</u> <u>Metals and Metal Foaming Technology</u> (2001). Bremen, Germany: MIT-Verlag.
- [29] Rohatgi, P.K., Weiss, D., and Gupta, N. Application of Fly Ash in Synthesizing Low cost MMCs for Automotive and Other Applications. <u>JOM</u> (November 2006) : 71-76.
- [30] Sudarshan, Surappa, M.K. Synthesis of fly ash particle reinforced A356 Al composites and their characterization. <u>Materials Science and Engineering</u> A 480 (2008) : 117–124.
- [31] Daoud, A. Effect of fly ash addition on the structure and compressive properties of 4032–fly ash particle composite foams. Journal of Alloys and Compounds 487 (2009): 618–625.
- [32] เอกสิทธิ์ นิสารัตนพร. <u>วัสดุผสม 1</u>
- [33] Kurama, H., Topcu, I.B., and Karakurt, C. Properties of the autoclaved aerated concrete produced from coal bottom ash. <u>Journal of materials processing technology</u> 209 (2009): 767-773.
- [34] Matsunaga, T., Kim, J.K., Hardcastle, S., and Rohatgi, P.K. Crystallinity and selected properties of fly ash particles. <u>Materials Science and Engineering A</u> 325 (2002) : 333-343.

- [35] Ozben, T., Kilickap, E., and Cakir, O. Investigation of mechanical and machinability properties of SiC particle reinforced Al-MMC. <u>Journal of materials processing</u> <u>technology</u> 198 (2008) : 220-225.
- [36] Deqing, W., and Ziyuan, S. Effect of ceramic particles on cell size and wall thickness of aluminium foam. <u>Materials Science and Engineering</u> A 361 (2003) : 45-49.
- [37] Guo, R.Q., Venugopalan, D., and Rohatgi, P.K. Differential thermal analysis to establish the stability of aluminium-fly ash composites during synthesis and reheating. <u>Materials</u> <u>Science and Engineering</u> A 241 (1998) : 184-190.
- [38] Ghosal, S., Sidney A.S. Particle size-density relation and cenosphere content of coal fly ash. <u>Fuel</u> 74 (1995) : 522-529.
- [39] Rohatgi, P.K., Guo, R.Q., Iksan, H., Borchelt, E.J., and Esthana, R. Pressure infiltration technique for synthesis of aluminium-fly ash particulate composite. <u>Materials</u> <u>Science and Engineering</u> A 244 (1998) : 22-30.
- [40] Gergely, V., and Clyne, T.W. Drainage in standing liquid metal foams: modelling and experimental observations. <u>Acta Materialia</u> 52 (2004) : 3047-3058.
- [41] Rahimian, M., Parvin, N., and Ehsani, N. Investigation of particle size and amount of alumina on microstructure and mechanical properties of Al matrix composite made by powder metallurgy. <u>Materials Science and Engineering</u> A 527 (2010) : 1031-1038.
- [42] Li, G., Zhao, Y., and Pang, S. Analytical modeling of particle size and cluster effects on particulate-filled composite. <u>Materials Science and Engineering</u> A 271 (1999) : 43-52.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการวิเคราห์โครงสร้างโพรงอากาศ

ตารางที่ 1ก แสดงจำนวนโพรงอากาศ ขนาดโพรงอากาศและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

Material		จำนวนโพรง	ขนาดโพรงอากาศ	$SD(cm^2)$
		อากาศ	เฉลี่ย (cm²)	
อะลูมิเนียมบริสุทธิ์		67	0.115	0.118
	1 wt.%	107	0.069	0.094
	2 wt.%	112	0.064	0.078
อะลูมิเนียม + ขี้เถ้าเปียก	3 wt.%	92	0.079	0.172
(φ 457 μm)	4 wt.%	58	0.117	0.318
	5 wt.%	49	0.135	0.325
	1 wt.%	86	0.089	0.134
	2 wt.%	64	0.103	0.148
อะลูมิเนียม + ขี้เถ้าเปียก	3 wt.%	89	0.066	0.087
(φ 186 μm)	4 wt.%	88	0.059	0.081
	5 wt.%	82	0.051	0.064
	1 wt.%	79	0.095	0.188
	2 wt.%	80	0.077	0.1
อะลูมิเนียม + ขึ้เถ้าเปียก	3 wt.%	89	0.068	0.089
(φ 78 μm)	4 wt.%	43	0.078	0.074
	5 wt.%	39	0.071	0.095
	1 wt.%	71	0.106	0.136
อะลูมิเนียม+ขี้เถ้าลอย	2 wt.%	59	0.101	0.151
ชนิด precipitator	3 wt.%	77	0.074	0.077
(φ 171 μm)	4 wt.%	56	0.078	0.113
	5 wt.%	51	0.079	0.077
	1 wt.%	76	0.104	0.17

อะลูมิเนียม+ขึ้เถ้าลอย	2 wt.%	80	0.09	0.097
ชนิด precipitator	3 wt.%	68	0.109	0.171
(φ 51 μm)	4 wt.%	56	0.119	0.198
	5 wt.%	47	0.122	0.231
	1 wt.%	74	0.1	0.118
อะลูมิเนียม+ขึ้เถ้าลอย	2 wt.%	75	0.098	0.187
ชนิด precipitator	3 wt.%	64	0.12	0.113
(φ 12 μm)	4 wt.%	39	0.142	0.223
	5 wt.%	21	0.163	0.328
อะลูมิเนียม+ขี้เถ้าลอย	1 wt.%	43	0.134	0.193
ชนิด cenosphere	2 wt.%	34	0.102	0.133
(φ 65 μm)	3 wt.%	14	0.148	0.286
อะลูมิเนียม+ขี้เถ้าลอย	1 wt.%	35	0.145	0.284
ชนิด cenosphere	-	-	-	-
(φ 14 μm)				

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราห์สมบัติการรับแรงอัดของโฟมอะลูมิเนียม

ร**ูปที่ 1ข** กราฟความเค้นความเครียดของโฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้ำเปียกขนาด เฉลี่ย78 μm (ก) โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ (ข) 1 wt.% (ค) 2 wt.% (ง) 3 wt.%

ร**ูปที่ 2ข** กราฟความเค้นความเครียดของโฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขี้เถ้าเปียกขนาด เฉลี่ย186 μm (ก) โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ (ข) 1 wt.% (ค) 2 wt.% (ง) 3 wt.%

ร**ูปที่ 3ข** กราฟความเค้นความเครียดของโฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าเปียกขนาด เฉลี่ย457 μm (ก) โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ (ข) 1 wt.% (ค) 2 wt.% (ง) 3 wt.%

รูปที่ 4ข กราฟความเค้นความเครียดของ โฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 12 μm (ก) โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ (ข) 1 wt.% (ค) 2 wt.% (ง) 3 wt.%

ร**ูปที่ 5ข** กราฟความเค้นความเครียดของ โฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 51 μm (ก) โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ (ข) 1 wt.% (ค) 2 wt.% (ง) 3 wt.%

รูปที่ 6ข กราฟความเค้นความเครียดของ โฟมอะลูมิเนียมและ โฟมอะลูมิเนียมผสมขึ้เถ้าลอยชนิด Precipitator ขนาดเฉลี่ย 171 μm (ก) โฟมอะลูมิเนียมบริสุทธิ์ (ข) 1 wt.% (ค) 2 wt.% (ง) 3 wt.%

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์การกระจายตัวและขนาดของอนุภาค

ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 ถ.พญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32 2188101 (กรสาร 2:40211 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulalongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32 2188101 Fax 2540211

Kesuit: Analysis Report Sample D: Bottom ash9 Sample Details Sample File: CHULA12 Run Number: 2 Measured: Fri Oct 16 2009 4:00PM Sample Path: D:\DATA1\ Record Number: 414 Analysed: Fri Oct 16 2009 4:00PM Sample Notes: Bottom ash diameter <38 um medium : water medium : water Record Number: 414								
Range Lens: 300R Presentation: 30H Analysis Model: Pr Modifications: Non-	F mm D olydisperse e	Beam Length: 2. [Particle R.I. = (1	Syste 40 mm .5295, 0.1000)	m Details ; Dispersant R.I. =	ampler: MS1 1.3300]	Obscu Resi	ration: 15.8 % dual: 1.195 %	
Distribution Type: Volume Mean Diameters: D [4, 3] = 23.76 um		Result Concentration = 0.0156 %Vol D (v, 0.1) = 2.12 um D [3, 2] = 5.57 um		Statistics Density = 1.000 g / cub. cm D (v, 0.5) = 21.84 um Span = 2.049E+00		Specific S.A. = 1.0774 sq. m / g D (v, 0.9) = 46.87 um Uniformity = 6.116E-01		
Size Low (um)	In %	Size High (um)	Under%	Size Low (um)	In %	Size High (um)	Under%	
0.05	0.00	0.06	0.00	6.63	1.90	7.72	19.05	
0.06	0.00	0.07	0.00	7.72	2.32	9.00	21.37	
0.07	0.00	0.08	0.00	9.00	2.88	10.48	24.26	
0.00	0.00	0.09	0.00	10.48	3.60	12.21	27.86	
0.09	0.00	0.11	0.00	12.21	4.47	14.22	32.33	
0.13	0.00	0.13	0.00	14.22	5.42	16.57	37.75	
0.15	0.00	0.15	0.00	16.5/	6.40	19.31	44.15	
017	0.00	0.17	0.00	19.31	7.31	22.49	51.46	
0.20	0.00	0.20	0.00	22.49	8.12	26.20	59.57	
0.23	0.00	0.23	0.00	20.20	8.84	30.53	68.41	
0.27	0.00	0.31	0.00	35.56	0.00	35.56	77.01	
0.31	0.00	0.36	0.00	41 43	6.36	41.43	84.74	
0.36	0.00	0.42	0.00	48.27	0.30	48.27	91.10	
0.42	0.43	0.49	0.43	56.23	2.97	65.51	95.76	
0.49	0.96	0.58	1.39	65.51	1.27	76.32	90.73	
0.58	1.37	0.67	2.77	76.32	0.00	88.91	100.00	
0.67	1.57	0.78	4.34	88.91	0.00	103.58	100.00	
0.78	1.42	0.91	5.76	103.58	-0.00	120.67	100.00	
0.91	1.21	1.06	6.98	120.67	0.00	140.58	100.00	
1.06	0.98	1.24	7.95	140.58	0.00	163.77	100.00	
1.24	0.75	1.44	8.70	163.77	0.00	190.80	100.00	
1.44	0.58	1.68	9.28	190.80	0.00	222.28	100.00	
1.00	0.48	1.95	9.76	222.28	0.00	258.95	100.00	
2.28	0.45	2.28	10.22	258.95	0.00	301.68	100.00	
2.65	0.51	2.05	10.72	301.68	0.00	351.46	100.00	
3.09	0.77	3.09	11.34	351.46	0.00	409.45	100.00	
3.60	0.95	4 19	12.12	409.45	0.00	477.01	100.00	
4.19	1.14	4.88	14 21	555 71	0.00	500./1	100.00	
4.88	1.35	5.69	15.56	647.41	0.00	754 23	100.00	
5.69	1.59	6.63	17.15	754.23	0.00	878.67	100.00	
40			Volu	me (%)				
10							100	
				r			90	
				/			80	
							70	
				/			60	
				/			50	
				/			50	
				/			40	
				/			30	
				/			20	
		~		/			10	
		/	1 /			10	10	
0		/			A CONTRACTOR OF THE ACCORD OF THE		· · · · ·	
0 01	0.	1	10	10.0	100	n	0 000	
0 0.01	0.1	1	1.0 Particle D	10.0	100.0	0 10	0.000	

126

p. 2

ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ซอย 62 อ.พญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32, 2188101 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulalongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 LY15815 2-40211 Fax 2540211

ศูนข์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาศารสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 ถ.พญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32, 2188101 โทรสาร 2543211 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulaiongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Fax. 2540211

129

p. 32

ศูนษ์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลซี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตำการสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 ถู่พญาโท ปทุมวัน วรุงเทพฯ 1030 โทร 2188029.32 2188101 เกรสาร 34.5 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulatongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 (av. 2.46.5

Sample ID: Fly as Sample File: CHL Sample Path: D:\l Sample Notes: Fl m	h1 JLA12 DATA1\ y ash diamete edium : water	R R er smaller than 38 ur	Sample Details tun Number: 3 Measu lecord Number: 294 Analys Result			rred: Fri Oct 16 2009 11:06AM ied: Fri Oct 16 2009 11:06AM Source: Analysed	
Range Lens: 300 Presentation: 300 Analysis Model:	RF mm HD Polydisperse	Beam Length: 2.4 [Particle R.I. = (1.	Syste 0 mm 5295, 0.1000)	m Details Sa); Dispersant R.I. =	mpler: MS1 1.3300]	Obscu Resi	uration: 13.0 % dual: 1.429 %
Modifications: No	ne						
Distribution Type Mean Diameters: D [4, 3] = 12.69	: Volume um	Concentration = 0 D (v, 0.1) = 0.80 D [3, 2] = 3.02 u	Result 0.0072 %Vol 0 um um	t Statistics Density = 1.000 g D (v, 0.5) = 9.95 Span = 2.790E+00	/ cub. cm um	Specific S.A. = 1 D (v. 0.9) = 28.5 Uniformity = 8.572	.9865 sq. m / ç 6 um 2E-01
Size Low (um)	In %	Size High (um)	Under%	Size Low (um)	In %	Size High (um)	Under%
0.05	0.00	0.06	0.00	6.63	4.65	7.72	41.29
0.06	0.00	0.07	0.00	7.72	5.11	9.00	46.40
0.07	0.00	0.08	0.00	9.00	5.52	10.48	51.92
0.08	0.00	0.09	0.00	10.48	5.86	12.21	57.78
0.09	0.00	0.11	0.00	12.21	6.14	14.22	63.92
0.11	0.00	0.13	0.00	14.22	6.37	10.57	70.29
0.15	0.00	0.13	0.00	19.31	5.82	22.49	82.33
0.17	0.00	0.20	0.00	22.49	5.15	26.20	87.48
0.20	0.00	0.23	0.00	26.20	4.27	30.53	91.75
0.23	0.00	0.27	0.00	30.53	3.39	35.56	95.13
0.27	0.00	0.31	0.00	35.56	2.50	41.43	97.64
0.31	0.00	0.36	0.00	41.43	1.62	48.27	99.26
0.36	0.00	0.42	0.00	48.27	0.74	56.23	100.00
0.42	2 20	0.49	3 35	65.51	0.00	76.32	100.00
0.58	2.94	0.67	6.29	76.32	0.00	88.91	100.00
0.67	3.22	0.78	9.51	88.91	0.00	103.58	100.00
0.78	2.71	0.91	12.22	103.58	0.00	120.67	100.00
0.91	2.15	1.06	14.37	120.67	0.00	140.58	100.00
1.06	1.56	1.24	15.93	140.58	0.00	163.77	100.00
1 44	0.74	1.44	17.73	190.80	0.00	222.28	100.00
1.68	0.63	1.95	18.36	222.28	0.00	258.95	100.00
1.95	0.71	2.28	19.07	258.95	0.00	301.68	100.00
2.28	0.98	2.65	20.05	301.68	0.00	351.46	100.00
2.65	1.40	3.09	21.45	351.46	0.00	409.45	100.00
3.09	1.91	3.60	23.36	409.45	0.00	477.01	100.00
4 19	2.4/	4.19	25.84	4/7.01	0.00	555./1	100.00
4.88	3.61	5.69	32 49	647 41	0.00	754 23	100.00
5.69	4.14	6.63	36.64	754.23	0.00	878.67	100.00
				%			
10							100
							90
							80
							70
							10
							60
							50
					1 -		40
		~					30
		/		/			20
		1	\ /				10
0							10
0.01	- 0	1	1.0	10.0	10	0.0	1000.0
			Particle (Diameter (µm.)	10		
			and the second second				

130

19 Oct 09 08:4

ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคในโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 ถ.พญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32, 2188101 (ทรสาร 2-40211 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulalongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Fax 2540211

Serial Number

Malvern UK

131

16 Oct 09 13-2

ศูนข์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาศารสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 อ.พญาไท ปฏุมวัน กรุงเทพฯ 16336 โทร 2188029-32, 2188101 โทรชาร Scaluze Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulalongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Fax 2540.11

ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาศารสถาปัน 2 จุฬาลงกรณ์ ธอย 62 กพญาโท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32 2188101 (กรศ. 2.46271) Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulaiongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Fox 2544275 Result: Analysis Report

System Details mape Lens: 300RF mm maps Model: Polydisperse for dot: Polydisperse for d	Sample ID: Fly ash4 Run Number: 11 Measured: Fri Oct 16 2009 1:53PM Sample File: CHULA12 Record Number: 357 Analysed: Fri Oct 16 2009 1:53PM Sample Path: D:\DATA1\ Record Number: 357 Analysed: Fri Oct 16 2009 1:53PM Sample Notes: Fly ash diameter > 250 um medium : water Record Number: 357 Result Source: Analysed							
Beam Length: 2.40 mm Sampler: MS1 Obscuration: 16.19 maysis Model: Polydisperse Particle R.1 = (1.5295, 0.1000) Dispersant R.1 = 1.3300] Presidual: 1.659 9 maysis Model: Polydisperse Niled Result Channels: < 0.58 um; > 878.67 um. Specific S.A = 0.1223 sq. m / 5 exhubics Type: Volume band Damaters: D(v. 0.11 = 201.61 um D(v. 0.5) = 301.00 um Span = 6.808E-01 Specific S.A = 0.1223 sq. m / 5 exhubics Type: Volume band Damaters: D(v. 0.11 = 201.61 um D(v. 0.5) = 301.00 um Span = 6.808E-01 Specific S.A = 0.1223 sq. m / 5 exhubics Type: Volume band Damaters: D(v. 0.11 = 201.61 um D(v. 0.5) = 301.00 um Span = 6.808E-01 Specific S.A = 0.1223 sq. m / 5 exhubics Type: Volume band Damaters: D(v. 0.11 = 0.00 0.00 D(v. 0.9) = 406.52 um Unformity = 2.337E-01 exhubics Type: Volume band Damaters: D(v. 0.9) = 406.52 um Unformity = 2.337E-01 Size High (um) Under%; 0.06 0.00 0.07 0.00 10.48 0.23 12.41 3.48 0.111 0.00 11.221 0.16 16.57 0.16 19.31 3.399 0.121 0.00 0.31 0.00 13.224 0.16 16.57 0.16 19.31 <th></th> <th></th> <th></th> <th>Syste</th> <th>m Details</th> <th></th> <th></th> <th></th>				Syste	m Details			
Detection P. Active Killed Kesull Channels: 0.58 µm; > 278.67 µm. Safebution Type: Volume fair Damaters: 0 (V, 0.1) = 201.61 µm D (V, 0.5) = 301.00 µm D (V	Range Lens: 300 Presentation: 30 Analysis Model:	ORF mm HD Polydisperse	Beam Length: 2.4 [Particle R.I. = (1	40 mm .5295, 0.1000)	Obscuration: 16.1 % Residual: 1.659 %			
Result Statistics Specific S.A = 0.1223 sg. m / J Concentration = 0.012 \$V(0, 0.5) = 301.00 µf cub. cm D(V, 0.1) = 201.61 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J D(V, 0.5) = 301.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J D(V, 0.5) = 301.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J D(V, 0.5) = 301.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J D(V, 0.5) = 301.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J Concentration = 0.012 \$V(0, 0.5) = 301.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J D(V, 0.5) = 301.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J O(0.50 O(0.00 µm Specific S.A = 0.1223 sg. m / J D(0.00 Specific S.A = 0.1223 sg. m / J O(0.00 O(0.00 Specific S.A = 0.1223 sg. m / J O(0.00 O(0.00 Specific S.A = 0.1223 sg. m / J O(0.00 O(0.00 Specific S.A = 0.1223 sg. m / J O(0.00 O(0.00 Specific S.A = 0.1223 sg. m / J O(0.00	Modifications: Ac	tive	Killed Result Cha	nnels: < 0.58	um; > 878.67 um.			
be Low (um) In % Size High (um) Under% 0.65 0.00 0.06 0.00 0.06 0.29 7.72 2.69 0.07 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.29 9.00 2.98 0.06 0.00 0.07 0.00 0.27 10.48 3.25 3.44 0.09 0.00 0.11 0.00 11.42 0.16 16.57 3.84 0.13 0.00 0.15 0.00 122.41 0.16 11.657 3.84 0.13 0.00 0.27 0.00 122.49 0.20 4.177 0.20 0.00 0.27 0.00 12.57 0.16 16.57 3.84 0.23 0.00 0.22 0.00 12.249 0.20 2.62.0 4.35 0.27 0.00 0.35 0.21 3.05.3 4.48 3.64 4.85 0.27 0.00 0.35 0.22 0.00 48.97	Distribution Type Mean Diameters: D [4, 3] = 295.83	: Volume : 3 um	Concentration = D (v, 0.1) = 201. D [3, 2] = 49.07	Result 0.1012 %Vol 61 um um	Statistics Density = 1.000 g / cub. cm D (v, 0.5) = 301.00 um Span = 6.808E-01		Specific S.A. = 0.1223 sq. m / g D (v, 0.9) = 406.52 um Uniformity = 2.337E-01	
0.05 0.00 0.06 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.07 0.00 0.00 0.07 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00 0.04 0.27 0.04 3.25 0.09 0.00 0.01 0.00 10.48 0.23 10.48 3.25 0.01 0.00 0.13 0.00 14.22 0.16 16.57 3.84 0.15 0.00 0.15 0.00 14.52 0.16 19.31 3.99 0.17 0.00 0.20 0.00 22.49 0.20 2.60 4.36 0.23 0.00 0.27 0.00 30.53 0.21 35.56 4.48 4.43 4.46 0.31 0.00 3.56 0.14 0.14 48.27 5.99 5.23 5.16 5.15 <th>Size Low (um)</th> <th>In %</th> <th>Size High (um)</th> <th>Under%</th> <th>Size Low (um)</th> <th>In %</th> <th>Size High (um)</th> <th>Lindor%</th>	Size Low (um)	In %	Size High (um)	Under%	Size Low (um)	In %	Size High (um)	Lindor%
0.06 0.00 0.07 0.00 772 0.25 1.6 2.85 0.06 0.00 0.09 0.00 10.48 0.27 10.48 3.25 0.06 0.00 0.09 0.00 10.48 0.27 10.48 3.25 0.06 0.00 0.11 0.00 12.21 0.19 14.22 3.84 0.13 0.00 0.15 0.00 16.57 0.16 16.57 3.84 0.15 0.00 0.17 0.00 12.21 0.17 22.49 4.17 0.20 0.00 0.23 0.00 26.20 0.21 30.63 4.88 0.27 0.00 0.31 0.00 36.53 0.21 35.66 4.78 0.42 0.00 0.35 0.21 35.66 4.78 0.95 5.63 5.18 0.31 0.00 35.65 0.21 35.65 1.14 48.27 5.09 0.42 0.00	0.05	0.00	0.06	0.00	6.63	0.29	Size High (um)	Under%
0.07 0.00 0.08 0.00 10.48 0.23 12.21 3.48 0.09 0.00 0.11 0.00 10.48 0.23 12.21 3.48 0.13 0.00 0.15 0.00 14.22 0.16 16.57 3.84 0.13 0.00 0.15 0.00 14.22 0.16 16.57 3.84 0.15 0.00 0.17 0.00 19.31 0.17 22.49 4.17 0.20 0.00 0.27 0.00 36.56 0.18 41.43 4.96 0.27 0.00 0.31 0.00 36.56 0.18 41.43 4.96 0.27 0.00 0.35 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.48 0.00 65.51 0.01 76.32 52.4 0.58 0.16 67	0.06	0.00	0.07	0.00	7.72	0.29	9.00	2.09
0.06 0.00 0.09 0.00 10.48 0.23 12.21 3.48 0.11 0.00 0.13 0.00 12.21 0.19 14.22 3.68 0.13 0.00 0.15 0.00 16.57 0.16 19.31 3.99 0.15 0.00 0.23 0.00 16.57 0.16 19.31 3.99 0.17 0.00 0.23 0.00 22.49 0.20 26.20 4.36 0.23 0.00 0.27 0.00 36.53 0.21 35.56 4.78 0.31 0.00 0.36 0.00 41.43 0.14 48.27 5.99 0.42 0.00 0.42 0.00 56.23 0.05 65.51 5.23 0.42 0.00 0.48 0.00 56.51 5.23 5.26 0.42 0.00 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.42 0.00 0.55 103.58 0.11 </td <td>0.07</td> <td>0.00</td> <td>0.08</td> <td>0.00</td> <td>9.00</td> <td>0.27</td> <td>10.48</td> <td>2.90</td>	0.07	0.00	0.08	0.00	9.00	0.27	10.48	2.90
0.09 0.00 0.11 0.00 1221 0.15 1422 3.88 0.13 0.00 0.15 0.00 14.22 0.16 16.57 3.84 0.15 0.00 0.17 0.00 18.57 0.16 16.57 3.84 0.17 0.00 0.20 0.00 12.42 0.16 16.57 3.84 0.20 0.00 0.22 0.00 19.31 0.17 22.49 4.17 0.20 0.00 0.27 0.00 36.56 0.18 41.43 4.86 0.27 0.00 0.31 0.00 35.56 0.18 41.43 4.96 0.31 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.58 0.00 65.23 0.01 68.91 5.25 0.49 0.00 0.58 0.00 65.23 0.18 14.42 14.58 5.29 0.67 0.16	0.08	0.00	0.09	0.00	10.48	0.23	12.21	3.49
0.11 0.00 0.13 0.00 14.22 0.16 16.57 3.85 0.15 0.00 0.17 0.00 19.31 0.17 19.31 3.99 0.17 0.00 0.24 0.20 2.49 0.20 2.6.20 4.36 0.23 0.00 2.249 0.20 2.6.20 4.36 0.23 0.00 3.53 0.21 35.56 4.78 0.31 0.00 0.36 0.00 44.27 5.09 0.34 0.00 44.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.48 2.00 65.51 5.23 0.42 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.24 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 12.067 5.39 0.91 0.24 0.91 0.55	0.09	0.00	0.11	0.00	12.21	0 19	14.22	3.68
0.13 0.00 0.15 0.00 16.57 0.16 19.31 3.95 0.17 0.00 0.20 0.00 12.49 0.20 26.20 4.17 0.20 0.00 0.22 0.00 22.49 0.20 26.20 4.36 0.23 0.00 0.23 0.00 26.20 0.21 30.53 4.58 0.27 0.00 0.31 0.00 35.56 0.18 41.43 4.96 0.31 0.00 0.35 0.00 48.27 0.09 56.51 5.23 0.42 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.51 5.23 0.49 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.23 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 135.56 6.68 0.78 0.24 0.91 <td>0.11</td> <td>0.00</td> <td>0.13</td> <td>0.00</td> <td>14.22</td> <td>0.16</td> <td>16.57</td> <td>3.84</td>	0.11	0.00	0.13	0.00	14.22	0.16	16.57	3.84
$\begin{array}{c c c c c c c c c c c c c c c c c c c $	0.13	0.00	0.15	0.00	16.57	0.16	19.31	3.99
0.17 0.00 0.22 0.00 22.49 0.20 26.20 4.36 0.23 0.00 0.27 0.00 30.53 0.21 35.56 4.78 0.27 0.00 0.31 0.00 35.56 0.18 41.43 4.96 0.36 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.42 0.00 65.51 0.01 76.32 52.4 0.58 0.16 0.67 0.16 76.32 5.21 0.67 5.39 0.91 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.91 0.24 0.91 0.55 103.58 0.41 123.57 6.42 1.44 0.08 1.44 1.02 163.77 1.99 190.80 8.41 1.68 0.00 1.95 1.02 <t< td=""><td>0.15</td><td>0.00</td><td>0.17</td><td>0.00</td><td>19.31</td><td>0.17</td><td>22.49</td><td>4.17</td></t<>	0.15	0.00	0.17	0.00	19.31	0.17	22.49	4.17
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	0.17	0.00	0.20	0.00	22.49	0.20	26.20	4.36
0.23 0.00 0.27 0.00 30.53 0.21 35.56 4.78 0.31 0.00 0.36 0.00 41.43 0.14 48.27 5.09 0.42 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.49 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.24 0.58 0.16 0.67 0.16 76.32 0.01 88.91 5.25 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.78 0.24 0.94 140.58 0.74 163.77 6.42 1.24 0.08 1.44 1.0	0.20	0.00	0.23	0.00	26.20	0.21	30.53	4.58
0.27 0.00 0.31 0.00 141.43 0.14 48.27 5.09 0.36 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.42 0.00 0.49 0.00 56.23 0.05 65.51 5.23 0.49 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.24 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.25 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.91 0.24 1.06 0.79 120.67 0.29 140.58 5.68 1.24 0.08 1.44 1.02 153.77 1.99 190.80 84.1 1.44 0.00 1.68 1.02 153.77 1.99 190.80 84.1 1.44 0.00 1.68 1.02 153.77 1.99 190.80 84.1 1.44 0.00 1.68 1.02 2222.8 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 222.8 13.37 258.95 27.19 2.28 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 5.38 0.12 3.09 1.23 351.46 15.42 409.45 90.57 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 5.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 647.41 100.00 30 Volume (%) 100 0 0.01 0.1 1.0 10.0 764.23 0.00 674.41 0.00 764.23 0.00 70 10 00 0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 70 70 0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 70 70 0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 70 70 0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 70 0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 70 0 0.01 0.1 0.1 0.0 10.0 100.0 70 0 0.01 0.1 0.1 0.0 10.0 100.0 70 0 0.01 0.1 0.0 1.00 10.0 100.0 70 0 0.01 0.1 0.0 1.00 100.0 70 0 0.01 0.1 0.0 10.0 100.0 70 0 0.01 0.0 0.0 0.0 0 0.00 0.00 00 0 0.01 0.0 0.0 0.0 00 0 0.01 0.0 0.0 0.0 00 0 0.01 0.0 00 0 0.00 00 0 0.01 0.0 00 0 0.00 00 0 0.01 0.0 00 0 0.00	0.23	0.00	0.27	0.00	30.53	0.21	35.56	4.78
0.31 0.00 0.36 0.00 41.43 0.14 48.27 5.09 0.32 0.00 0.42 0.00 442 0.00 48.27 0.09 56.23 5.18 0.49 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.24 0.58 0.16 0.67 0.16 76.32 0.01 88.91 5.25 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.91 0.24 1.06 0.79 120.67 0.29 140.58 5.68 1.24 0.08 1.44 1.02 163.77 1.99 190.80 8.41 1.44 0.00 1.68 1.02 190.80 5.41 222.28 13.82 1.68 0.00 1.95 1.02 222.28 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 222.28 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 222.28 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 222.28 13.37 258.95 5.71 19.06.8 50.38 2.65 0.12 3.09 1.23 351.46 15.42 409.45 90.57 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 647.41 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 764.23 100.00 764.23 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 647.41 100.00 764.23 100.00 764.23 100.00 764.23 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 100.00 764.23 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 0.00 878.67 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 0.00 878.67 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 764.23 0.00 878.67 100.00 70 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 0.00 647.41 100.00 550 0.00 878.67 100.00 70 3.60 0.21 4.90 4.90 4.90 4.90 4.90 4.90 4.90 4.90	0.27	0.00	0.31	0.00	35.56	0.18	41.43	4.96
0.38 0.00 0.42 0.00 48.27 0.09 66.23 5.18 0.49 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.24 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.04 103.58 5.29 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.91 0.24 1.06 0.79 120.67 0.29 140.58 5.68 1.24 0.08 1.44 1.02 190.80 5.41 222.28 13.37 2.28 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 75.15 2.65 0.12 3.09 1.23 351.46 15.42 409.45 90.57 3.09 0.17 3.60 1.40 409.57 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 5.69 0.28 6.63 2.40 764.23 0.00 674.41 100.00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 764.23 0.00 878.67 100.00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 764.23 0.00 878.67 100.00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 764.23 0.00 878.67 100.00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 764.23 0.00 878.67 1000.0 764.23 0.00 878.67 100.00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 100.0 1000.0 754.23 0.00 0.00 0 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 00 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 00 0 0.01 0.1 0.1 1.0 10.0 100.0 00 0 0.01 0.1 0.1 0.0 00 0 0.01 0.1 0.0 00 0 0.01 0.1 0.1 0.0 00 0 0.01 0.0 00 0 0.00 00 0 0.00 00 0 0.00 00 0 0 0.00 00 0 0.00 00 0 0.0	0.31	0.00	0.36	0.00	41.43	0.14	48.27	5.09
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	0.36	0.00	0.42	0.00	48.27	0.09	56.23	5.18
0.49 0.00 0.58 0.00 65.51 0.01 76.32 5.24 0.67 0.14 0.78 0.31 88.91 0.01 88.91 5.25 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.91 0.24 1.96 0.79 120.67 0.29 140.58 5.68 1.06 0.15 1.24 0.94 140.58 0.74 163.77 6.42 1.44 1.02 163.77 1.99 190.80 8.41 1.44 0.00 1.68 1.02 190.80 5.41 222.28 13.82 1.68 0.00 2.28 1.02 258.95 23.19 301.68 50.38 2.28 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 75.15 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61	0.42	0.00	0.49	0.00	56.23	0.05	65.51	5.23
0.36 0.16 0.16 76.32 0.01 88.91 5.26 0.78 0.24 0.91 0.55 103.58 0.11 120.67 5.39 0.91 0.24 1.06 0.79 120.67 0.29 140.58 5.68 1.06 0.15 1.24 0.94 140.58 0.74 163.77 6.42 1.24 0.08 1.44 1.02 163.77 1.99 190.80 8.41 1.44 0.00 1.68 1.02 190.80 5.41 222.86 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 258.95 23.19 301.66 50.38 2.27.19 1.95 0.00 2.65 1.11 305.66 24.77 351.46 15.42 409.45 90.57 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 <	0.49	0.00	0.58	0.00	65.51	0.01	76.32	5.24
0.07 0.14 0.78 0.31 108.91 0.04 103.58 5.29 0.91 0.24 1.06 0.79 120.67 0.29 140.58 5.68 1.06 0.15 1.24 0.94 140.58 0.74 163.77 6.42 1.24 0.08 1.44 1.02 163.77 1.99 190.80 8.41 1.44 0.00 1.68 1.02 222.88 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 258.95 23.19 301.66 50.38 2.28 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 75.15 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 647.41 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 87.67 100.00 60 <td< td=""><td>0.56</td><td>0.16</td><td>0.67</td><td>0.16</td><td>76.32</td><td>0.01</td><td>88.91</td><td>5.25</td></td<>	0.56	0.16	0.67	0.16	76.32	0.01	88.91	5.25
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	0.78	0.14	0.78	0.31	88.91	0.04	103.58	5.29
1.06 0.15 1.24 0.94 120.67 0.29 140.58 5.68 1.24 0.08 1.44 1.02 163.77 1.99 190.80 6.41 1.44 0.00 1.68 1.02 190.80 5.41 222.28 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 222.28 13.37 258.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 258.95 23.19 301.68 50.38 2.26 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 75.15 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 3.00 0.28 6.63 2.40 764.23 0.00 876.67 100.00	0.91	0.24	1.06	0.55	103.58	0.11	120.67	5.39
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	106	0.15	1.00	0.79	120.67	0.29	140.58	5.68
144 0.00 1.68 1.02 190.80 5.41 222.8 13.37 228.95 27.19 1.95 0.00 2.28 1.02 222.28 13.37 258.95 27.19 2.28 0.09 2.28 1.02 258.95 23.19 301.68 50.38 2.65 0.12 3.09 1.23 351.46 15.42 409.45 90.57 3.00 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 6.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 878.67 100.00 90 0 0 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 70.00 60 0.28 6.63 2.40 10.0 100.0 70.0 10 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 100.0 1000.0	1.24	0.08	1.44	1.02	140.58	0.74	163.77	6.42
1.68 0.00 1.95 1.02 122.28 13.37 228.28 13.82 1.95 0.00 2.28 1.02 222.28 13.37 228.95 27.19 2.28 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 75.15 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 5.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 878.67 100.00 90 20 0 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 100.0 100.0 10 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 100.0 100.0	1.44	0.00	1.68	1.02	103.77	1.99	190.80	8.41
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	1.68	0.00	1.95	1.02	222.28	5.41	222.28	13.82
2.28 0.09 2.65 1.11 301.68 24.77 351.46 75.15 2.65 0.12 3.09 1.23 351.46 15.42 409.45 90.57 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 100.00 647.41 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 5.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 878.67 100.00 30 Volume (%) 100 90 300 100.0 100.0 30 20 100 100.0	1.95	0.00	2.28	1.02	222.20	13.37	258.95	27.19
2.65 0.12 3.09 1.13 351.46 15.42 409.45 90.57 3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 5.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 878.67 100.00 30 Volume (%) 30 100 20 100 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 30 20 0 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 100.0 100.0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 1000.0	2.28	0.09	2 65	1.02	201.90	23.19	301.68	50.38
3.09 0.17 3.60 1.40 409.45 7.90 477.01 98.47 3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 3.69 0.28 6.63 2.40 647.41 0.00 878.67 100.00 30 Volume (%) 30 0.00 878.67 100.00 30 Volume (%) 30 100 30 100 20 100 30 100 30 100 30 100 30 100 30 100 30 100 30 100 30 <td< td=""><td>2.65</td><td>0.12</td><td>3.09</td><td>1 23</td><td>361.00</td><td>24.11</td><td>351.46</td><td>75.15</td></td<>	2.65	0.12	3.09	1 23	361.00	24.11	351.46	75.15
3.60 0.21 4.19 1.61 477.01 1.53 555.71 100.00 4.19 0.25 4.88 1.85 555.71 0.00 647.41 100.00 4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 5.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 878.67 100.00 30 Volume (%) 20 0.00 878.67 100.00 90 30 Volume (%) 10 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 30 20 100.0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 100.0 100.0 100.0	3.09	0.17	3.60	1.40	400.45	15.42	409.45	90.57
$\begin{array}{c ccccccccccccccccccccccccccccccccccc$	3.60	0.21	4.19	1.61	477.01	1.50	4/1.01	98.47
4.88 0.27 5.69 2.12 647.41 0.00 754.23 100.00 30 Volume (%) 100 878.67 100.00 90 20 0.01 0.1 1.0 10.0 60 50 60 50 100.00 0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00 1000.00	4.19	0.25	4.88	1.85	555 71	1.55	555.71	100.00
5.69 0.28 6.63 2.40 754.23 0.00 878.67 100.00 30 Volume (%) 100 90 90 80 90 90 80 70 60 50 100 90 90 80 70 60 50 100 90 80 70 60 50 10 10 10	4.88	0.27	5.69	2.12	647 41	0.00	754 23	100.00
30 Volume (%) 100 90 80 70 60 50 60 50 10 60 50 40 30 20 40 30 20 100 100 100 100 0 100 100 0 100 100 0 100 100 0 100 0 100 0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 1000.0 10000.0 100.0	5.69	0.28	6.63	2.40	754.23	0.00	878.67	100.00
100 90 80 70 60 50 10 0 0.01 0.1 1.0 10.0 10.0 10.0 10	30			Volu	ime (%)			
20 10 0 0.01 0.1 1.0 10.0 Particle Diameter (µm.) 90 80 70 60 50 40 30 20 100.0 100.0 1000.0								100
20 10 0 0.01 0.1 1.0 1.0 10.0 Particle Diameter (µm.) 80 70 60 50 40 30 20 100.0 1000.0								90
20 10 0 0.01 0.1 1.0 10.0 10.0 Particle Diameter (µm.) 70 60 50 40 30 20 100.0 100.0 1000.0							Λ	80
10 10 0 0.01 0.1 1.0 10.0 10.0 10.0 10.0 100.0	20							70
10 0 0.01 0.1 1.0 1.0 10.0 10.0 100.0 100.0 100.0 100.0 1000.0								10
10 0 0.01 0.1 1.0 Particle Diameter (µm.) 50 40 30 20 10 0 100.0 100.0 100.0								60
10 0 0.01 0.1 1.0 Particle Diameter (µm.) 40 30 20 10 0 100.0 100.0 100.0								50
0 0.01 0.1 0.1 0.1 0.1 0.1 0.0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0	10							40
0 0.01 0.1 0.1 0.1 0.0 1.0 0 0 0 0 0 0 0	10							30
0 0.01 0.1 0.1 0.1 0.1 0.0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0								50
0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 0 Particle Diameter (µm.)								20
0 0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 0 Particle Diameter (µm.)							1.1	10
0.01 0.1 1.0 10.0 100.0 100.0 1000.0 Particle Diameter (µm.)	0	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	and a firmer				- 1	0
Particle Diameter (µm.)	0.01	0.1		1.0	10.0	100	.0 1(0.000
				Particle D	iameter (µm.)			
truments I td Mastersiter S long bod Ver 2 10	Instrumente I to			Mastereizer C	long bod Ver 2 10			

ศูนย์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลบี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคาหสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 ถ.พญาโท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32 2188101 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulaiongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Lusans 2:40/1 Fax 254001 **Result: Analysis Report** Sample Details Run Number: 5 Record Number: 371 Sample ID: Fly ash5 Measured: Fri Oct 16 2009 2:12PM Sample File: CHULA12 Analysed: Fri Oct 16 2009 2:12PM Sample Path: D:\DATA1\ Result Source: Analysed Sample Notes: Fly ash diameter < 38 um float medium : water System Details Range Lens: 300RF mm Beam Length: 2.40 mm Sampler: MS1 Obscuration: 21.0 % Presentation: 30HD [Particle R.I. = (1.5295, 0.1000); Dispersant R.I. = 1.3300] Analysis Model: Polydisperse Residual: 1.619 % Modifications: None **Result Statistics** Distribution Type: Volume Concentration = 0.0114 %Vol Density = 1.000 g / cub. cm Specific S.A. = 2.1518 sq. m / g D (v, 0.9) = 35.38 um Uniformity = 1.086E+00 D(v, 0.1) = 0.75 umD[3, 2] = 2.79 umMean Diameters: D (v, 0.5) = 9.81 um D [4, 3] = 14.44 um Span = 3.530E+00 Size Low (um) 0.05 Size High (um) 0.06 In % 0.00 Under% Size Low (um) 6.63 In % Size High (um) 7.72 Under% 0.00 4.15 43.12 47.47 0.06 0.00 0.07 0.00 7.72 9.00 4.35 9.00 0.07 0.00 0.08 0.00 4.49 10.48 51.96 0.08 0.00 0.09 0.00 10.48 4.61 12.21 14.22 56.57 0.09 0.00 0.11 0.00 12.21 4.70 61 27 0.11 0.13 0.00 0.13 0.00 14.22 4.80 16.57 66.08 0 00 0.15 0.00 16.57 4.91 19.31 70.99 0.15 0.00 0.17 0.00 19.31 5.01 22.49 76.00 0.17 0.00 0.20 0.00 22.49 5.01 26.20 81 01 0.20 0.00 0.23 0.00 26.20 4.80 30.53 85.81 0.23 0.00 0.27 0.00 30.53 4.33 35.56 90.14 0.27 0.00 0.31 0.00 35.56 3.58 41.43 93 72 0.31 0.00 0.36 0.00 41.43 2.84 48.27 96.56 0.36 0.00 0.42 0.00 48.27 2.09 56.23 65.51 98.65 0.42 1.37 0.49 1.37 3.90 56.23 1.35 100.00 0.49 2.53 0.58 65.51 0.00 76.32 100.00 3.34 0.67 7.24 76.32 0.00 88.91 100.00 0.67 3.63 0.78 10.87 88.91 0.00 103.58 120.67 100.00 0.78 3.04 0.91 13.91 103.58 0.00 100.00 0.91 2.38 1.06 16.30 120 67 0.00 140.58 100.00 1.06 1.72 1.24 18.02 140.58 0.00 163.77 100.00 1.24 1.16 19.18 163.77 0.00 190 80 100.00 1.44 0.81 1.68 19.99 190.80 0.00 222.28 100 00 0.68 1.95 20.68 222.28 0.00 258.95 100.00 1.95 0.77 2.28 21.44 258.95 0.00 301.68 100.00 2.28 1.05 2.65 22.50 301.68 0.00 351.46 100 00 2 65 1.48 3.09 23.98 351 46 0.00 409.45 100.00 3.09 2.00 3.60 25.98 409.45 0.00 477.01 100.00 3.60 2.54 4.19 28.53 477.01 0.00 555.71 100.00 4.19 3.06 4.88 31 59 555.71 0.00 647.41 100 00 4 88 3.51 5.69 35.10 647.41 0.00 754.23 100.00 5.69 3.87 6.63 38.97 754.23 0.00 878.67 100.00 % 10 100 90 80 70 60 50 40 30 20 10 0 0 0.1 1.0 100 100.0 1000.0 Particle Diameter (µm.) Malvern Instruments Ltd. Mastersizer S long bed Ver. 2.19 p. 11

134

ศูนข์เครื่องมือวิจัยวิทธาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารสงาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ รอย 62 ถ.หญาไท ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32, 2188101 โทรศาจ 2540211 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulalongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thei Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Fax. 2540211

ศูนข์เครื่องมือวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาคารสถาบัน 2 จุฬาลงกรณ์ ชอย 62 ถ.พญาไท ปทุ่มวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร 2188029-32, 2188101 (ทรศาจ 2540211 Scientific and Technological Research Equipment Centre Chulalongkorn University Building 2-3 Chula Soi 62 Phaya-Thai Rd. Phatumwan Bangkok 10330 Tel. 2188029-32, 2188101 Fax 2540211

136

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ – นามสกุล	นายอัทฒ์ธนคล ประภาจรัสวงศ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันจันทร์ที่ 7 มีนาคม พ.ศ.2531
ที่อยู่	11 ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ซอย 2 บางยี่เรือ ธนบุรี กทม. 10600
ประวัติการศึกษา	ระดับมัธยมต้น โรงเรียนสารสาสน์วิเทศน์ศึกษา ปี พ.ศ. 2546 ระดับมัธยมปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ปี พ.ศ. 2549 ระดับปริญญาบัณฑิต ภาควิชาวิศวกรรมโลหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2553
โทรศัพท์	081-4908188